

MOSTOVI

Glasilo Društva znanstvenih in tehničnih prevajalcev Slovenije

December 1980

Št. 13

UVOD PREDSEDNICE DRUŠTVA

DRUŠTVO PREVZEMA ŠTEVILNE POMEMBNE ZADOLŽITVE

Pogoji, v kakršnih je nastajalo in delovalo slovensko društvo znanstvenih in tehničnih prevajalcev pred dvajsetimi leti, se seveda v marsičem bistvenem razlikujejo od današnjih, vendar pa je vsem tem letom ostala skupna velika zavzetost, brez katere si pač nikakor ne moremo predstavljati uspešnega društvenega delovanja.

Danes združuje društvo blizu 180 aktivnih članov, prevajalcev s praktično vseh sodobnih jezikov in iz družbenih ter tehničnih ved. Kakšna je dejanska vrednost in družbeni pomen dela prevajalcev, ki morajo razen popolnega znanja jezikov obvladati do potankosti tudi vse posebnosti področja, še vedno vse premalo poudarjamo. Ne nazadnje pa tudi nagel tehnični in družbeni razvoj strokovnih in znanstvenih področij terjata od prevajalcev nenehno poglobljanje in izpopolnjevanje v stroki ter zahtevah izrazja. Od vestnega, natančnega in strokovno brezhibnega prevoda je nemalokdaj odvisen uspeh v poslovnem svetu. Zaradi premalo natančnega prevoda - tudi zaradi nepoznavanja stroke -

.....

70 1859/84

lahko pride do materialne škode, pogosto pa slab ali površen prevod, na primer pogodbe ali celo reklamnega prospekta, odvrne poslovnega partnerja od sklenitve pomembnega posla, itd.

Nerazumljivo je, da neka velika in uspešna gospodarska organizacija obvešča tuje poslovne partnerje o - na primer - novem izdelku v tako spakodranem jeziku, da zbudi zgolj posmeh, in to le zaradi tega, ker se je nekdo v tej organizaciji odločil varčevati pri stroških za prevod reklamnega besedila, navodila za uporabo, pogodbe ipd.

Zveni kot anekdota, a žal so takšni primeri običajna vsakdanjost, s kakršno se srečujemo pri delu društva, ko je treba navadno že storjene napake popravljati.

Društvo znanstvenih in tehničnih prevajalcev Slovenije seveda ni poslovna ali gospodarska organizacija, vse dela v njem še vedno sloni predvsem na prostovoljni zavzetosti, člane pa družijo iskrena skrb za večjo čistost, strokovno natančnost in nadaljnji razvoj prevajalskega znanja, ob poudarjanju osebne odgovornosti - tako tistega, ki prevod naroča, kakor prevajalca, ki delo opravi.

Takšno vodilo bo usmerjalo delo društva tudi vnaprej.

Dragana Kraigher-Šenk

MOSTOVI

Glasilo Društva znanstvenih in tehničnih pravajalcev Slovenije

Izhaja po potrebi
s sofinanciranjem Kulturne skupnosti Slovenije

December 1980

št. 13

Predgovor uredništva:

In zopet: S R E Č N O P O T !

Dne 6.dec. 1961 je Društvo /takrat še "strokovnih" prevajalcev Slovenije/ na moj predlog sklenilo pokreniti glasilo; prva trojica "uredniških delavcev" smo izbrali ime "Mostov" in v marcu 1963 izdali prvo številko.

Ko danes, "post tot discrimina rerum", berem takratni otvoritveni članek /"SREČNO POT!"/ me greje dejstvo, da smo kljub neizkušeniosti tistih časov kar pravilno čutili in ocenili tako potrebe kot možnosti našega organa: strokovna vprašanja našega tedaj še mladega "strokovnega" prevajalstva - prosvetne, raziskovalne, humanistične, tehnične in druge probleme - na eni, in organizacijske na drugi strani.

Na obeh toriščih smo se kaj hitro zavedeli resnih, težavnih nalog, ki so se pred nami kopičile. Spopadli smo se s premnogimi, reševali mnoge, rešili samo nekatere ... morda.

Hud udarec je bilo za nas, ko smo morali po 12.številkki za sedem let in nekaj mesecev prekiniti izdajanje "Mostov". Ker je bilo na vsaki številki zapisano "Izhaja po potrebi", bi kak ironičen opazovalec morda ugotovil, da toliko let pač nismo čutili potrebe, a to ne drži. Objektivne težave so nas enostavno zasule. Toda prevajalci so trdoživa bitja: izkopali smo se, manemo si oči in - polni sedemletnih sanj o lepši bodočnosti - stopamo pred članstvo, ki se je medtem zelo pomnožilo in kakovostno močno vzdignilo: stari člani so za sedem let modrejši, novi pa so bili vsi sprejeti po strožjih merilih kot v prvih letih; in vsi smo željni napredka.

Pavza "Mostov" je nemara bila celo nekam koristna. Zato veselo naprej - in še enkrat "SREČNO POT!"

Ž.Golias

In še beseda odgovornega:

Prevajalci smo - nekateri celo v samostojnem poklicu - vedno zelo zaposleni, ker pravajanje le ni, kot nekateri laiki mislijo, toko enostavno, da se opravi mimogrede. Res pa je, da skoraj vsak prevod, ki je avtorsko delo, zahteva dosti truda, koncentracije in preverjanja, če ga hočemo lepo opraviti. Pa še veliko moramo brati v svojem in v tujih jezikih, če hočemo biti na višini in še napredovati. In tako je preteklo sedem suhih let - kar se tiče Mostov.

Smo pa v društvu - nekaj let sem bil tudi predsednik društva - bili aktivni v teh sedmih letih in v celih dvajsetih letih našega obstoja, in to obletnico zdaj praznujemo. V zadnjem letu nam je uspelo urediti še svoj sedež na Resljevi 16 in še realizirati med drugim akcijo /zapisano v našem srednjeročnem planu/ za uvajanje svobodnega poklica znanstvenih in tehničnih prevajalcev s socialnim zavarovanjem /ki pa je še danes v hudo breme tistim prevajalcem v samostojnem poklicu, ki imajo že daljši delovni staž/. In vendar je prav, da že imamo jedro samostojnih prevajalcev, ki se lahko v celoti posvetijo svojemu delu, čeprav ni lahko in tako rožnato, kakor se sliši.

Delo na sedežu društva bo treba še poglobiti in razmahniti, saj vse ne more biti takoj napravljeno. Naj vas še v zvezi s tem opozorimo na to, da so naši računi in tudi računi za prevajalce, ki še niso člani društva, registrirani-pred izvršbo-pri našem društvu, in da je prav, če jih pošiljate naročnikom preko društva. S tem pomagata društvu pri uresničevanju raznih akcij v prid prevajalcev, še posebno mlajšim. Zdaj nas je že kar lepo število /blizu 150/ in tudi naš popreček v letih ni več tako "visok", kot je bil pred nekaj leti. Dosti imamo mlajših in delovnih moči, ki smo jih veseli in se že vključujejo tudi v delo in naloge društva. Omenil sem akcijo o samostojnem poklicu, ki smo jo že izpeljali. Pred seboj imam načrt kratkoročnega in srednjeročnega plana, ki ga je pred dolgimi leti pripravil naš Nestor dr. Golias, in me kar veseli, da smo marsikaj že uresničili. Marsikatero nalogo iz tega plana so pa seveda stalne. To so na primer kontrola prevajalske etike, spremljanje kvalitete prevodov, javna strokovna kritika v biltenih, v tisku, na RTV in na strokovnih sestankih, zbiranje znanstvene in tehnične terminologije, lektura prevodov, zastopanje interesov znanstvenih in tehničnih prevajalcev v kulturnih in raziskovalnih skupnostih, prevajalski servis, prevajalske tarife, bilten in seveda Mostovi, ki so zdaj spet oživel in jim želim, da bi res večkrat izhajali... po potrebi!

V. Jesenik

P.S. Malo pred že obvezno oddajo materialov te številke Mostov tiskarju /da bo zares izšla še v decembru/, sem zvedel za smrt soproge našega častnega člana in člana redakcije Zdenka Kneza. Naj mi bo dovoljeno, da v imenu nas vseh izrečem še tu iskrene sožalje našemu zaslužnemu članu.

Moram pa se mu še opravičiti, ker se nisem mogel več pogovoriti z njim o članku, ki mi ga je dal za Mostove in ga nisem mogel objaviti v tej številki. V njem obravnava gospodarsko izrazje, katero, kakršno je danes v javni rabi, res ni vedno najbolj primerno in posrečeno. No, o tem boste predvidoma brali v naslednji številki, ki jo mislimo pripraviti že na pomlad 1981. leta - vse kakor pa pred kongresom FITE v začetku maja.

V.J.

Dr. Janko Golias

POSKUS KONTRASTNE ANALIZE

ZNANSTVENEGA IN LEPOSLOVNEGA PREVAJANJA /17.XII.73/

Verjetno vsak prevajalec ve, kaj in kako delajo znanstveni in tehnični prevajalci, in kaj leposlovni prevajalci. Nekatere je tudi znano, zakaj so v Jugoslaviji organizirani v ločenih republiških društvih in v dveh zvezah. To čudno in škodljivo stanje je bilo vpeljano od zunaj, in mnogi so se ga že kar privadili. Tu bom skušal razčleniti resnične razlike med obema vrstama prevajanja kot pismenega medjezikovnega posredovanja.

Najprej bi omejil celoto izvirnikov, ki prihajajo v poštev za prevajanje, na kreativne tekste, se pravi kulturno-ustvarjalne; le-te lahko ločim v znanstvene in leposlovne. Tu se mi zdi bolj primerno govoriti o tekstih kot o besedilih. Izraz "beseda" namreč poudarja vlogo besede kot nekakršne celice v stavku, "tekst" /textum/ pa prvotno pomeni "tkanino", tudi "gradbo", kar veliko bolj ustreza sodobnemu pomenu tekočega, celovitega sporočila.- Tudi izraz "književen" v tej zvezi ni najbolj posrečen, saj ne pove ničesar o kontrastnih lastnostih v primerjavi z znanstvenim in tehničnim prevajalstvom; "književne" sta vendar obe vrsti, kajti obe imata lahko bolj vzvišeno ali bolj vsakdanje izvirnike, in samo prevajanje je spet lahko na olimpijski, ali pa tudi zelo zemeljski ravni: znanstveno in tehnično poustvarjanje npr. pozno, poleg Einsteinovih spisov, tudi navodila za ravnanje s kakim strojem, leposlovno pa - poleg "Fausta" - recimo, tudi kako reportažo, kriminalko, anekdoto. Kreativnih elementov bo zelo verjetno tudi v omenjenih "nižjih" izvirnikih, čeprav manj kot v vrhunskih primerih. Isto velja za same prevode, kajti v obeh območjih obstajajo celo močno ustvarjalni prevodi izvirnikov skromne kulturne ustvarjalnosti, in narobe, šibki prevodi mojsterskih tekstov znanosti in leposlovja. Vsi poznamo "subkreativno" produkcijo prevodov tako v območju znanosti in tehnike kakor v leposlovju. Je pač stvar strogosti meril in ocene, kaj bo izkušen bralec priznal za kreativno /se pravi za osvajanje novih vrednot/ v primeru - avtorski - in v prevajalski - soavtorski - produkciji, tak kriterij pa velja v raziskovalni in v prosvetni dejavnosti znanosti in tehnike prav tako kot v vseh zvrsteh leposlovja.

"Nižjih oblik" je kajpada tako v znanosti kot v beletriji: v prvi govorimo npr. o "praktičnem, uporabnem, banalno strokovnem, vsakdanjem", in v drugi o "pretežno zabavnem elementu"; sodba o tem, ali gre še za - več ali manj - ustvarjalno storitev, ali za neustvarjalno, bo stvar kvalificiranih kritikov, toda nikdar v takem smislu, kot da bi bila ali znanost ali beletrija načelno inferiorna.

- . -

ZNANOST lahko delimo: po smeri v raziskovalno in v prosvetno

/učecho/; po strokah pa v vede /humanistično, zgodovinsko znanje/ in znanost v ožjem pomenu = naravoslovne in tehnične znanosti. Predmet vede je lahko tudi jezik, npr. v jezikoslovju ali v teoriji in zgodovini slovstva, vendar samo kot eden izmed številnih predmetov.

UMETNOST z nešteti izrazi in na neštete načine ustvarja in izraža svet lepote. Umetnosti so, po stari in še vedno koristni delitvi: ali likovne /prostorne/ ali časovne; likovna izrazila so mrtva gradiva /npr. ilovica ali les/, časovna pa /npr. glasbila, mimika, pantomimika, govorica/. Jezikovna umetnost - leposlovje - obsega po šolski delitvi: lirčno, epsko in dramsko zvrst.

Treba je opraviti z obrabljenim sloganom o "leposlovnih prevajalcih, ki da sodelujejo v graditvi kulture, medtem ko znanstveni in tehnični prevajalci pomagajo graditi "civilizacijo". Zanimivo je, da znanstvene in leposlovne avtorje nikjer ne postavljajo v antitezo civilizacija kultura, pri ustreznem prevajanju pa, kot rečeno /marsikje, ne le pri nas/ pripisujejo znanstvenemu in tehničnemu prevajalstvu nekam nižji, "subkulturen" status. To stališče je ne samo plehko, temveč škodljivo, saj sta obe prevajalske dejavnosti enakovredna nepogrešljiva stebra kulture, kjer sodelujeta z enako vzvišenima njenima oblikama - znanostjo in leposlovjem. Tu ne more biti nikakršne prioritete v kulturnem učinku. Slovenski znanstveni in tehnični prevajalci, po izročilu, ki sega stoletja v našo preteklost, zelo uspešno sodelujejo z vsemi vejami znanosti in tehnike v domovini, jim prinašajo tuja dognanja in pridobitve, hkrati pa našim pridobitvam odpirajo vrata v svet. Kaj to pomeni za našo kulturno rast in za naš neposredni ugled v svetu, o tem je vsaka beseda odveč.

Znanstveni prevajalci so soavtorji znanstvenih piscev. Leposlovni prevajalci so soavtorji leposlovcev. Soavtorstvo je sekundarno po času, ne pa po rangi. Če si osvetljujemo značilnosti znanstvenega in tehničnega prevajalstva na eni in leposlovnega na drugi strani v kontrastu, moramo pač izhajati iz statusov njihovih primarnih avtorjev:

I. I Z V I R N I A V T O R J I:

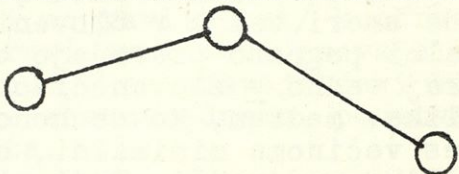
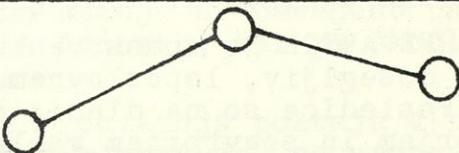
ZNANSTVENEMU AVTORJU /tudi jezikoslovnemu/ je:	jezik edino izrazilo	v vseh znanstv./tudi jezikoslovnih/predmetih
UMETNIKU-LEPOSLOVCU je:	jezik edino izrazilo	v vseh zvrsteh leposlovja

II. S O A V T O R J I - P R E V A J A L C I:

ZNANSTVENEMU PREVAJALCU /tudi jezikoslovnemu/ je:	jezik edino izrazilo	v vseh znanstvenih strokah
LEPOSLOVNEMU PRAVAJALCU je:	jezik edino izrazilo	v vseh zvrsteh leposlovja

Seveda je narobe res: zelo redko se dogajajo napake pri prevajanju ozko strokovnih tekstov; povzročajo škodo vselej tudi prevajalcu. Če pa leposloven pravajalec naravnost rabeljsko prevede primarnega avtorji /ki tega niti ne sluti/, in se tudi nedolžni bralec na vsakih nekoliko strani spotika nad težko razumljivini, ali naravnost abotnimi, pasusi, bosta trpela zgolj avtorjev ugled med slovenskimi bralci in še bralec, saj je kupil problematičen prevod; le "pravajalcu" se niti las ne bo skrivil. Toliko v čast resnice.

Po že večkrat na naših javnih prireditvah in v "Mostovih" obravnavani doktrini je v poprečnih slovenskih izvirnikih na-
menjenih prevajanju v tuje jezike troje težav: /1/ hibe izvirnika, /2/ objektivne, skoraj rutinske, težave iz danega načelnega kontrasta med jezikoma, in /3/ subjektivne težave, specifični problemi prav tega avtorja, prav te snovi z njenim enkratnim besediščem in izrazjem, morda žargonom, narečnimi elementi, izrazjem raznih asocijacij, citatov, besednih iger itn., in še specifični problemi prav tega prevajalca, zaradi njegovih let, predsodkov, spola itd z ozirom na ta izvirnik. Ti trojni problemi različno delujejo pri pragmatških in pri beleterističnih tekstih. Zelo shematično bi lahko te trojne težave nakazal v tej obliki:

TROJNI PROBLE- MI	Stopnja težave:	/A/ realne ali /B/ jezikovne		
		Hibe izvirnika:	objektiv- ne težave	subjek- tivne težave
VRSTA PREVODA:				
ZNANSTVEN /pragmatški, "Non-fiction"/ prevod:	maksimalna srednja minimalna:			
LEPOSLOVEN /"Fiction"/ prevod:	maksimalna srednja minimalna:			

Šibkost izvirnika se vsekakor mnogo bolj pogosto v nižjih vrstah pragmatških tekstov kot v leposlovjih; so pa te šib-
kosti ali realne /iz neznanja dejstev/ ali jezikovne. V bele-
triji normalno jezikovnih ni: če so, je ta izvirnik že dokaj
diskvalificiran. Realne hibe pa prevoda dosti ne motijo.

Objektivne težave: Realne prevajalčeve napake so npr. "Bunar
robova" v srbskem prevodu "Robbovega vodnjaka", ali "violinski
števec" za "Geigerjev števec".

Subjektivne težave: Take napake prevajalčevega poustvarjanja
so npr. "Duchy of Kranj" za "Vojvodina kranjska" /pravilno:
Duchy of Carniola, kar je bilo ameriški prevajalki čisto špan-
ska vas/; ali "triglavska roža" prevedena kot "three-headed

Znanstveni prevajalec potrebuje poleg jezikovne še tehtno strokovno /humanistično ali tehnično/ kvalifikacijo - danes jo mnogi imenujejo "pragmatično" -, leposlovni pa poseben prirojen ali privzgojen estetski čut. Organizacijska delitev med eno in drugo zvrstjo prevajalstva to naravno razmejitev še pojačuje. V svetovnem prevajalstvu povsod poudarjajo osnovno povezanost med znanostjo in umetnostjo kot stebroma vsake kulture, in tudi sorodnost med znanstvenim in leposlovnim avtorstvom na eni in celokupnim prevajalstvom na drugi strani; v Jugoslaviji pa so se v zadnjih desetletjih nekaterniki navadili znanstveno in tehnično prevajalstvo podrežati leposlovnemu se pravi, videti v prvem manjvredno delo, ne pa enakopravno kulturništvo.

Na vsak način naj bi bil sodoben pragmatski prevod tudi privlačen, leposlovni pa precizen in zvest.

ŠEST ZAPOREDNIH DEJAVNIKOV PREVAJANJA

V prevajalskem dogajanju kot družbenem procesu se vrsti vsaj šest zaporednih dejavnikov: naročnik prevoda: izvirni avtor: soavtor-prevajalec: lektor: potrošnik-bralec: kritik.

NAROČNIK je pri znanstvenih in tehničnih prevajalcih navadno: potrošnik za industrijo ali veletrgovine; založba; visokošolska, akademijska ali podobna ustanova, ali redni delodajalec prevajalca v delovnem odnosu; pri leposlovnih prevajalcih je to večinoma založba. Izbira izvirnega avtorja, teksta, jezika in smeri prevoda /iz slovenščine ali vanjo/ je pri znan. in tehn. prevodu skoraj vselej stvar naročnika, pri leposlovnem ponekod v rokah prevajalca, zlasti, če je že preskušen. Glede smeri velja v Sloveniji, da znanstveni in tehnični prevajalci pogosto prevajajo tudi iz slovenščine, leposlovni pa skoraj vedno v slovenščino. To velikokrat povzroča tarifne razlike: medtem, ko so honorarji leposlovnega prevajanja še danes večinoma minimalni, so za znanstvene in tehnične prevode nekoliko ugodnejši. Tudi glede pogodb in uzanc velja ta razlika

IZVIRNI AVTOR je znanstvenemu in tehničnemu prevajalcu praviloma dosegljiv, leposlovnemu redkeje /zlasti, če živi v tujini/. Posledice so na dlani: čeprav je sodelovanje med primernim avtorjem in soavtorjem vselej nepogrešljivo, leposlovni prevajalci to dolžnost kaj radi zanemarjajo, ponekod tudi zaradi večkrat skoraj manufakturne izdelave prevodov, ki ne pusti časa za tako sodelovanje.

PREVAJALEC leposlovnih del si ponekod pomaga s t.i. kosmatim prevodom in soprevajalec ali lektor ga šele potem "zlika". Glede zvestobe prevodov vseh vrst je treba pripomniti, da leposlovni prevajalci včasih "umetniško svobodo" prevoda samodržno raztegujejo do nezaželenih ali celo nedopustnih meja; sankcije tu praktično ni; pri znanstvenem in tehničnem prevajanju pa je zelo huda. Znamenit hrvaški leposloven prevajalec je rad pripovedoval zgodbi o tem, da npr. slab prevajalec Shakespeara škodi zgolj sebi, češ blamiral se bo ter zgubil ugled in naročila, medtem ko "narobe prevedeno navodilo za lift ogroža zdravje ali življenje uporabnikov naprave, ne pa prevajalca".

rose", čeprav ni niti triglava niti vrtnica. Citati v narečju, asociacije iz tujega slovstva, poklicni termini so nekaterim leposlovnim prevajalcem trd oreh. Priljubljeno opravičilo je "kreativna svodoba", čeprav taki spodrsaljaji nimajo opravka s to svobodo.

Znanstveni in tehnični prevajalci skoraj vedno prevajajo iz izvirnika, le zelo redko iz prevodov in to mora seveda biti na novem prevodu označeno /npr. "po francoskem prevodu angleškega izvirnika"/, po načelu pravajalske etike veljavnem za vsak prevod. Premalo je znano, da prevajanje kočljivih tujih tekstov zelo olajšajo že obstoječi prevodi danega teksta v kak tretji jezik, ki je prevajalcu vsaj pasivno znan. Lahko celo trdimo, da je slavne "težje" tekste v nekaterih primerih lažje prevesti od manj slavnih /in manj "težkih"/ prav zato, ker so slavni že večkrat prevedeni v mnoge kulturne jezike, kar zavaruje pravajalca pred marsikatero napako. Po drugi strani pa je, če je npr. kak "velik tekst" tujega avtorja dvakrat preveden v slovenščino, zanimivo preverjati kakovost obeh verzij: ponekod se pokaže, da je navidezna briljantnost enega prevoda resnično izvirniku odtujena, ker mu je ostala dolžna pomemben del avtorjevega sporočila, njegove umetniške izpovedi, medtem ko je drugi prevod nemara prav to sporočilo kongenialno ohranil.

LEKTOR prevoda je pri znanstvenem in tehničnem prevodu navadno ad-hoc lektor v osebi strokovnega ali jezikovnega mentorja, katerega pravajalec po potrebi konzultira in honorira. Pri leposlovnih prevodih je to lahko poklicni lektor založbe ali njen zaupnik. Pri leposlovnih prevodih, ki so pri nas skoraj vsi v smeri v slovenščino, navadno lektorirajo slovenščino kot tako, se pravi v glavnem glede sloga, češ da "se lepo bere", ne ocenjujejo pa pravilnosti /ali nepravilnosti/ kontrastov med prevodom in izvirnikom, se pravi kvaliteti prevajalčeve slovenščine ne zaupajo slepo, zaupajo pa prevajalčevi kvaliteti, da je kos kongenialnemu, t.j. enakovrednemu, poustvarjanju avtorjevega /tujejezičnega/ teksta.

Priznati je traba, da to nevšečno stanje ni omenjeno na Jugoslavijo, temveč velja v premnogih državah, kar pa škodljivosti ne omiljuje, ampak še slabša.

BRALEC - potrošnik, publika - je predzadnja postaja v procesu prevajanja. Če je to hkrati naročnik prevoda, se proces zaključí na izhodišču.

O komercialnih vplivih tu le toliko, da so pogosto nevarni, če namreč upošteva množični, velikokrat plehki ali vulgarni okus. Pri znanstvenemu in tehničnemu prevajanju te nevarnosti navadno ni, saj so edicije teh prevodov /v slovenščino in iz nje/ vedno zelo potrebno, morda celo subvencionirane.

Šesti in poslednji dejavnik v procesu pravajalskega poustvarjanja je stalna, kvalificirana RECENZIJA. Do zdaj je bilo pri nas - in ne le pri nas - zgolj nekaj priložnostne, ponekod ironične in zato manj učinkovite kritike; potrebna nam je redna profesionalna kritika, pomagljiva in vzgojna, po ustaljenem tridelnem modelu: navedek zadevnega pasusa v izvirnem jeziku; predlog ustreznega prevoda v eni ali tudi v več primernih verzijah: navedek kritiziranega prevoda s kritično analizo tega

prevoda in njegove neprimernosti, ob razlaganju njenih vzrokov /jezikovnih ali realnih šibkosti in njih nastanka/; pri tem je točno ugotoviti obseg in posledice vsake napake: pri pragmatških tekstih s težiščem na stvarnih znanstvenih, tehničnih, varnostnih, političnih idr. posledicah, t.j. kaženju ali zmanjševanju znanstvenega jedra informacije, pri leposlovnih tekstih pa na slabljenju ali izkrivljanju izvirnikovega umetniškega sporočila.

== . ==

Večina nakazanih nevšečnih stanj ni doma samo pri nas, temveč v premnogih deželah in jezikovnih območjih sveta. To smo ugotovili že na 7. Kongresu Mednarodne prevajalske zveze v Nici /1974/. Naj bi se vsi prevajalci zavedeli, da prevajanje ne more in ne sme ostati samo nekaj žlahten konjiček niti samo vadba ali odskočna deska pisateljskih ambicij, ampak da je to zares samostojno kulturno delo, ki terja vse sile resnega, visoko kvalificiranega podviga.

Janko Golias

A CONTRASTIVE ANALYSIS OF SCIENTIFIC AND OF LITERARY
TRANSLATION

Paper Submitted to the 7th World Congress of F.I.T /May 1974,
Nice/ by Janko Golias, Ljubljana /Yugoslavia/

Yugoslavia is one of those rare countries where scientific and technical translators are organized separately from literary translators. This situation weakens the professional solidarity between the groups, sharpens the differences, and in some cases brings about mutual estrangement. It also explains the need for some critical thoughts that might prove to be useful on today's occasion.

Since our World Congress at Dubrovnik in 1963, quite an amount of discussion has occurred in many European countries on account of this contrast. In Yugoslavia, the scientific and technical translators have never ceased being profoundly convinced that the antithesis between scientific and technical translation on the one and literary on the other hand is not at all antagonism, but merely a fruitful contrast. What are its constituents?

A scientific or technical text communicates elements of knowledge; a literary text is art uttered in speech. Scientific and technical translators are co-authors of scientific and technical authors; literary translators are co-authors of literary authors. All four groups of authors are men of letters.

Science comprises many branches /besides linguistics/; and art affords many means of expression /besides literary language/. Hence, the scientific translator, too, has /in all fields of science/ only one means of expression - the language; and so has the literary translator /in all fields of literature/: this is what unites all translators. What then divides them?

Scientific translators work in all branches of science, including that of language, and literary translators only in one branch of art - the one expressed in language. Bellestristic translation rests on belle-lettres, which seem narrower than the vast domain of countless sciences: this is what makes the literary translator's field of work look to the outside observer compacter than that of scientific translation; consequently, the general public tends to identify the literary translator with his original author, but much less so the scientific translator with his author. Inconsistencies are hardly ever presumed within the literary and much oftener within the scientific pair of authors.

In the contrast between scientific and literary translation, two extremes come to the fore: a scientific text exacts in the first place precision, and a literary text artistic beauty. Certainly, the former also ought to be pleasant, and the latter accurate. Unfortunately, this so rarely happens.

A scientific translator needs, besides proficiency in a second language, reliable knowledge in one or several scientific branches; a literary translator is supposed to be endowed with literary talent. Both are said to be born, and both can improve through working, but are not sure to. The percentage of university-trained people is higher among scientific and technical translators.

Sometimes, scientific and technical translators, with pleasure and passion, attempt a piece of literary translation, quite often successfully; literary translators seldom try their hand at scientific or technical translation work, and very rarely prove to be up to this task.

Scientific translators incline to treat both the original and the target language most precisely, even to the disadvantage of their aesthetic merits; literary translators again frequently disregard and even despise any technical terminology, and neglect in the original text facts, idioms quotations and the like. It has been said that some scientific translators proceed too much in a masculine, and some literary translators too much in a feminine way. Perhaps there is something to it.

As a social process, translating goes through five or six successive personal stages: ORDERER, ORIGINAL AUTHOR, TRANSLATOR, MENTOR, CONSUMER, CRITIC.

The ORDERER is with scientific translation usually an industrial or commercial firm, a publishing-house, a university, academy or institute as contractual partner or as employer. With literary translation, the orderer is usually a publishing-house. With scientific or technical translations, the original author and text, and the /original or target/ language are usually chosen by the orderer, and with literary translations sometimes suggested by the translator.

The ORIGINAL AUTHOR and the TRANSLATOR: The former is frequently within the reach of the scientific or technical translator, rarely so with the literary translator, and cooperation between original author and coauthor is frequent in the first, and very rare within the second pair of authors: besides, literary translation is more

often than not a matter of rapid mass production. These are two of the causes of the so frequent faults and errors in literary translation.

Temporally the first problem encountered by the translator are the "weak points" in the original text: they occur in scientific or technical originals much oftener than in literary ones, and their elimination means a weighty extra task for translator.

The translator's second challenge /or shall we say, ordeal?/ consist in what is called "objective difficulties", in other words all the immanent differences between the two languages: they certainly occur both in informative and in artistic texts. Just take the British v. American situation: Oscar Wilde says: "we and the Americans have much in common; of course, there is always the language barrier".

Transcription is another ticklish domain. A Yugoslav shoe-shop once advertised its "trotteur" footwear as "troter" /without accent/, which to English readers suggests "trotter" = pig's foot. In 1905, the good old cobbler of Lošinj /then a village on an Adriatic island/ used to put every Saturday into his shopwindow a message for his Viennese customers: "Aiti nomito suspir" - "Heute Nachmittag zugesperrt" /This afternoon closed/.

And finally, there are subjective difficulties, i.e. the problems connected with a given author, his/her sex, age, style in a definite period, and place, with a definite education, tendency, physical condition, mood, in a given text, its terminology, syntax, cant, localisms, associations, allusions, quotations, dialectal passages etc.

Here, the literary translator is especially exposed to peril. Most regrettably, some literary translators in such cases resort either to omitting entire passages or interpolating several sentences of their own, thus suppressing or corrupting a whole paragraph.

As to the two contrasted languages, a simple, yet often disregarded circumstance ought to be stressed: if a great literary text is to be translated, sometimes an earlier translation into a third language is available; the greater the text, the likelier such a translation already exists, which in this case means a powerful help to the new translator and of course reduces his merit. With scientific and technical translations, this quite rarely happens.

The MENTOR of a scientific translator is an ad-hoc reader, i.e. a specialized technician or a language expert, consulted /and paid/ by the translator, who feels he needs a mentor. The literary translator, mostly imbued with a sense of his impeccable mastership of both languages, yet frequently not interested enough in technical or terminological issues, and too often working in a hurry, prefers doing without linguistic and technical mentors, to the serious detriment of the original text and the reading public - yet without so much as dreaming of his mistranslations and their grave sequels. Here, the crucial point of the translator-reader relation consists in some literary translators simply never being supposed to err; there is always the original writer as scapegoat beside them, whereas an informative text is presumed to be - as a text - incontestable, and the translation then easily seems questionable.

The CONSUMER /READER/: If he happens to be the orderer of the translation, then the process ends where it has begun: this

frequently occurs with scientific and technical translations.

As for commercial initiative, it is rarely needed with scientific or technical translations since they are always necessary and occasionally even subsidized both in the case of translation into and from the vernacular. With literary translations into the vernacular, commercial influences are usually harmful because they aim at the /mostly vulgar/ taste of the masses.

The CRITIC: In general, there is a bad lack of judicious criticism. Literary critics review the original text, and only exceptionally a translation, in clichés and vaguely, without elaboration. In contemporary critical essays, a translation might be just called "excellent", "enjoyable", "fluent", or, still more commonplace, "as readable as the original" /by the way, a doubtful or even misleading praise: not every original is actually "fluent" or "readable", nor is it necessarily supposed to be, readability not being an essential feature of literature: so why should it be essential in every literary translation?/

Vice versa, a critic now and then blames a literary translation as "clumsy", or "stylistically unsatisfactory", more or less in the genre of a school-teacher's comments.

W. Widmer in "Fug und Unfug des Uebersetzens" /1959/ calls the situation of literary translating "catastrophic". R. Leonhardt /"Zeitnotizen", 1963/ says that in the so-called utility literature three quarters are translations, and by far the most of them are bad. H. Gipper /"Metamorphosen bei Gedicht-übersetzungen", 1966/ writes that the French translations of German romanticists are very poor and uniform. G. Korlén /"Konstruktive Uebersetzungskritik", 1966/ ascertains in many modern literary translations outstanding stylistic quality, and at the same time a surprising number of avoidable blunders: and he suggests practical cooperation between the publishing-houses and the linguistic institutes at the faculties, in the shape of controlling the manuscripts of literary translations, and revising them before printing.

Klöpfer in his "Theorie der literarischen Uebersetzung" /1967/ emphasizes that the quality of scientific and technical translation has risen, whereas in literary translation a decay has occurred because of the literary translators' deficient education and the absence of constructive criticism of translations, due to the literary translators' dependance on the given original language, the original writer's period and his subjective parlance.

Novels and dramatic works are fairly near to "informative prose"; lyric poetry is much more rooted in subjective elements concerning the author, his period and locality, his individual and momentary personal conditions, and are therefore less pragmatic.

The crisis of literary translations seems to go hand in hand with the crisis of reviewing such translations. The science of translations, in itself a branch of science more than of art,

has in the last twenty years developed only on a linguistic basis, neglecting the art of reviewing literary translation, on art that needs must join theory with practice. It is therefore highly desirable that experienced critics devote themselves to judging certain literary translations by the methods of both literary and linguistic criticism. This is of course practical only then if the proposed improvements are heeded by the translator.

Neither literary critique alone nor mere linguistic analysis is able to solve the problem of contemporary translation criticism. Only both together promise to develop a method likewise serviceable for scientific and for artistic translation.

In reviewing a literary translation, there should be clear discrimination between slight and grave errors, dependent on whether they mar (or even injure) the original writer's artistic message. It is essential to distinguish minor - even though frequent - bona-fide blunders from serious translation offences perpetrated with cynical routine. It is shocking indeed that any single blunder in communicative translation is unanimously treated as an unpardonable sin, while a conspicuous quantity of grievous mistranslations, e.g. in a novel, is generally considered as common, venial, and as fully compensated by a few attractively rendered other passages in the same book. And what fills the cup to the brim, is the lame excuse of "creative liberty" ... It is quite imaginable that one fine day a hurt reader might sue a publishing-house for selling a sadly mistranslated novel for good money.

In a very famous German novel, the words "schlaksiger junger Mann" (meaning "a gangling youth") have been rendered with "slaggy youth", because the deplorable translator had connected "schlaksig" with "Schlacke" (slag, dross) and thereby hopelessly ruined a charming episodic character. Here, of course, any "creative liberty" is out of the question, and nothing remains to be done except putting the "translator" between quotation marks and withdrawing him from circulation.

Light blunders should be simply registered as less important, yet worth mentioning, for rectification in a subsequent edition. On the other hand, grave errors, especially in major numbers, should be denounced as infringements of the writer's artistic message and reviewed to some extent, always proposing a better version and motivating it linguistically and artistically. The basic question should always be: Has the writer's artistic message been distorted or not? And has the translator acted as an irresponsible habitual offender or not? The Translator's Charter, art. 4, 6, and 7, is quite definite about the pertinent professional duties:

" Every translation shall be faithful and render exactly the idea and form of the original ... The translator shall possess a sound knowledge of the language from which he translates ... He must likewise have a broad general knowledge and know sufficiently well the subject matter of the translation ...

The great German author Stefan George has translated the "Divina Commedia" so freely that he has deliberately altered certain meanings to substantialize his own ideals. William Faulkner's

and Ernest Hemingway's influence upon a generation of German writers has been to a large extent the work of their translators, who were (consciously or unconsciously) vying with the original authors for the sympathies of their readers. These were certainly encroachments, but also the outcomes of great talent and hard-working effort, whereas mutilations and distortions by untalented translators are nothing more than ugly slips.

In conclusion, let me emphasize: scientific and technical translators frequently fail in elegance and transparent style; and literary translators all too often neglect their artistic debt of an honest, congenial rendering. The former had better strive for greater charm, and the latter for ampler accuracy.

Plentiful public discussion is required within the professional organizations of translators, to clear away inexperience, nescience and the taboos of vanity. Only in a full equality of rights and duties, and in mutual trust will we be able to accomplish this task, able to bring nations together and to confirm time and again the millennial kinship within our happy tribe of translators.

J.G.

UNE ANALYSE CONTRASTÉE DES TRADUCTIONS SCIENTIFIQUES ET LITTÉRAIRES

Exposé présenté au 7e Congrès Mondial de la F.I.T. à Nice en Mai 1974 par Janko Golias, Ljubljana (Yougoslavie)

R é s u m é

Beaucoup d'articles ont été écrits sur le contraste entre les traductions scientifiques et littéraires. Quelles sont donc leurs caractéristiques? - Un texte scientifique ou technique communique des éléments d'information, un texte littéraire, c'est de l'art exprimé par le langage. Les traducteurs scientifiques et techniques sont les coauteurs des premiers auteurs, les traducteurs littéraires des seconds.

La science comprend (outre la linguistique) une infinité de branches, et l'art a de nombreux moyens d'expression. Les traducteurs scientifiques et littéraires n'ont qu'un seul moyen d'expression - le langage. C'est ce qui les unit. Mais qu'est-ce qui les sépare? - Un texte scientifique exige surtout de la précision, un texte littéraire - la beauté artistique. Le traducteur scientifique a besoin, outre la connaissance d'une autre langue, de connaissances spéciales; pour le traducteur littéraire, il faut du talent artistique. Parmi les premiers, le pourcentage des personnes de formation universitaire est plus élevé.

En tant que processus social, la traduction passe par 5-6 personnes successives: commettant, auteur original, traducteur, mentor, lecteur et critique. - L'auteur original est fréquemment à la portée

du traducteur scientifique et technique, mais rarement du traducteur littéraire - ce qui contribue à la plus grande fréquence des fautes dans la traduction littéraire.

Temporellement, le premier problème du traducteur, ce sont les faiblesses de l'original; il y en a davantage dans les textes d'information que dans les écrits artistiques. Le deuxième problème - les différences objectives - embrasse le contraste immanent des deux langues, et le troisième - les différences subjectives - ce sont celles qui sont présentées par un auteur et son texte déterminés et leurs particularités. Ici, hélas! certains traducteurs omettent des passages entiers du texte ou y interpolent quelque succédané.

Un mentor est quelquefois consulté par un traducteur scientifique ou technique, il ne l'est presque jamais par un traducteur littéraire - La critique des traductions est encore fort imparfaite. Les critiques littéraires jugent presque toujours seulement l'original; pour les traductions, ils se bornent à de vagues platitudes.

Dans maint livre, la situation actuelle de la traduction littéraire ainsi que de la critique des traductions, a été jugée comme très peu satisfaisante; il faudrait y introduire une méthode combinée des critiques littéraires et linguistiques.

Toute critique d'une traduction littéraire devrait distinguer entre les peccadilles ou bêtises commises de bonne foi, et les véritables délits de traduction. Dans ce dernier cas, il ne peut être question de cette "liberté créatrice" à laquelle tant de pécheurs se réfèrent. La critique doit les traiter en détail, leur ajouter une version réformée, avec pleine motivation, et indiquer si le traducteur a compromis ou lésé le message artistique de l'écrivain et s'il a agi en transgresseur récidiviste. La Charte du Traducteur - art. 4, 6 et 7 - est très nette à ce sujet.

Il faudra encore beaucoup de discussions dans nos associations professionnelles pour écarter l'ignorance et les tabous de la vanité. Seulement en pleine égalité des droits et devoirs, nous serons à même d'accomplir cette tâche comme il se doit.

=====

LES PAYS EN (VOIE DE) DEVELOPPEMENT

Les pays du Tiers Monde ont été successivement appelés sous-développés, insuffisamment développés, moins développés, puis en voie de développement. C'est la loi de l'euphémisme. On peut, cependant se demander si en voie de ne doit pas s'entendre: qui va commencer à. Mais depuis quelque temps, la tendance est à remplacer cette lourde expression, peut-être même ambiguë, par en développement. Notons en passant que l'espagnol dit en desarrollo. Résumons: donc, ce qui autrefois s'appelait un pays arriéré, est successivement devenu "sous-développé", puis "en voie de développement" et enfin "en développement".

ZANIMIV ODGOVOR

Neka slovenska tovarna je napisala boganski tovarni, kakih 50 km oddaljeni od Sarajevo, pismo v SLOVENSČINI.
Tole je odgovor - dobessedno prepisan :

... (kraj), hevta do kasuma

F.p.
(naslov)

Maribor

Efendum benum!

Taman sada primismo knjigu od Vas što joj naš insan haber ne tendi - pa je pored sve muke i nevolje nemogosmo rasterđumati. Haman ćemo morati za sve Vaše knjige komšiluk bihazuriti da nam hin razaberu i rasterđumene - ili kad nam šta doje od Vas, asaleten ćemo Vas zijaret učiniti da promuhabetimo o tome. - Zato bogavam, drugi put nam (ali dinavam nek to ne bude maksuzija) vazda knjige samo tako pišite da bi mogli lahko proučiti, a nije ko mazlumi samo gledat.

Kažete nam da će Vaš haberdžija ovijeh dana doči nama radi muhabeta i zdogovora, jer bi nam trebalo još vašeg čuseleta do prvog zulhi-džeta. To nas je plaho obradovalo i dobro došlo, to ijest munasib.

Ma vala i nije trebalo da se zahmetite kad se moglo i bez toga srkleta - preko knjige to učiniti. Ovo 'nako, samo kažemo, nek on doje i od nas mu hodžgeldum - kad god došo nek došo, ko i dost - ako nije kakva tevećelija.

Eto toliko, a kad doje biće vala muhabeta o svemu, a bogme i ahinjka uz akšamluk - pa natanane o svemu.

Nemojte da Vam ovo bude bihaber. Nemojte što zamjeriti o dojte nam

Maksuz Selam,

Vaš

(Podpis firme in direktorja)

Da bi naši Mostovi prišli zares bolj pogosto na svetlo in da bi bili čimbolj pestri, Vas - člane Društva in tudi druge bralce našega glasila - prosimo, da se oglasite in nam pošljete svoje članke in prispevke o vsem, kar mislite, da bi zanimalo širši krog naših bralcev - pa še kak kritičen članek o tem ali onem pojavu ali prevodu, ki Vas je zbodel.

Ob prevajanju ne pozabite si beležiti termine iz Vaše stroke, ki jih bomo radi priobčili, ko jih boste nekoliko uredili.

JEZIKOSLOVJE IN SLOVENSKO PREVAJALSTVO

/11.04.78/

Naslov nemara preveč obeta. Želim zgolj osvetliti nekaj pogledov v posebni luči iz prevajalske prakse in zanjo.

- Zakaj je človeku potreben t.i.drugi jezik?
- Kako se znanstvene in praktične naloge filologa razlikujejo od prevajalčevih, in kaj je pretežna domena enega in drugega?
- Ko vendar filologija in prevajalstvo imata toliko skupnega in se vseskozi sprepletata, sta morda sestri? Ali mati in otrok? Ali pa samo sorodni tekmiči?
- Kaj jezikoslovje pomeni prevajalstvu, in kaj prevajalstvu jezikoslovju?

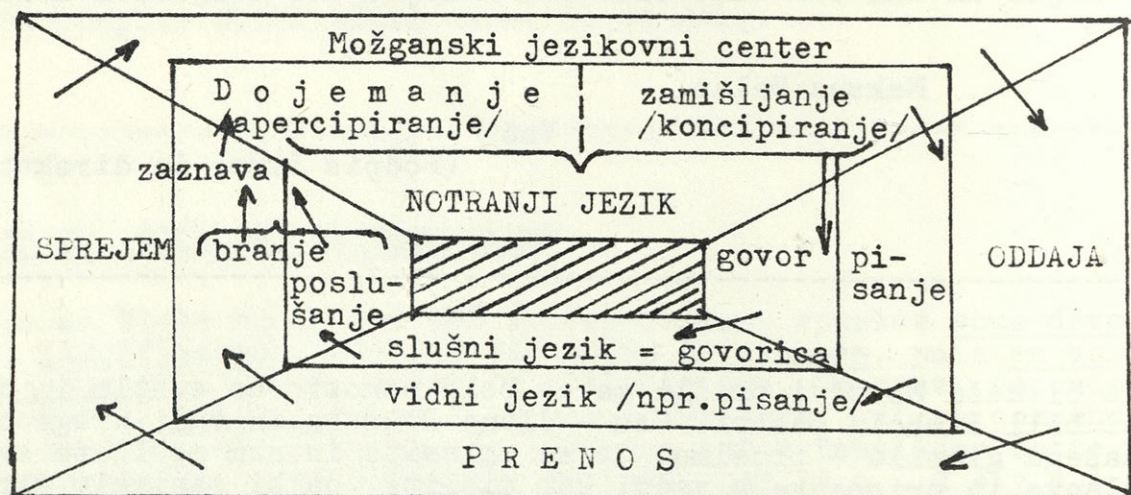
Odgovorov na ta vprašanja je kar dovolj, toda zelo različnih.

Têrmin "filologija" se navadno uporablja za celotno jezikoslovje, ki se lahko deli na lingvistiko in na literarno vedo: prva obravnava vedo o funkciji avdio-vizualnih občil, ki ji pravimo "jezik", in druga raziskuje jezik v umetniški rabi.

Razlike med filologijo in prevajalstvom še vedno nihajo od plodnega kontrasta do jedke antiteze. S to dediščino kontroverznih gledanj smo vsi obremenjeni; v novejši dobi se je celo stopnjevala in filologi imajo ponekod znanstvene in tehnične prevajalce za inferiorne praktikiste, prevajalci pa v filologih neredko vidijo toge didaktike. Seveda je ena kot druga predstava zgrešena.

Filologe in prevajalce vsekakor družijo znanstveno-raziskovalni odnos do jezika, in tudi to, da filologe njihove prosvetno-pedagoške dolžnosti, znanstvene in tehnične prevajalce pa upreženost v potrebe gospodarstva odtegujejo raziskovalnim nalogam.

SHEMA AVDIO-VIZUALNEGA OBČEVANJA:

Jezik ima troje elemente: "notranje" /semantične in logične/, slušne /pravorečne/ in vidne /pravopisne/. Shema prikazuje šest komunikacijskih dejavnosti: zamišljanje - govor in pisanje - poslušanje in branje - dojemanje s trojnim rangom:

I. "Notranji jezik" /zamišljanje in dožemanje/ je vodilo drugih štirih dejavnosti /oddaje in sprejema/. Če je notranji jezik slab, je prevajanje mnogo težje. Notranji jezik je pa lahko močan celo v nepismenem človeku;

II. Govor in poslušanje sta starejša od pisanja in branja. Govorica sicer izraža manj kot zamisel vsebuje /ker je notranji jezik večinoma bogatejši od "zunanjega"/, toda obsega več kot pisanje izraža /saj pisava ne prenaša npr.intonacije/. Vidne jezike so izumili prvotno v primitivnih tehnologijah, za obvladovanje časa /z "jezikovnimi spomeniki" in arhivi/ in prostora /s poslanicami /; Danes imamo mikrofilm, televizijo, teleprinter;

III. Vseh šest komunikacijskih dejavnosti živi predvsem v stavkih, mnogo manj v besedah. Stavke pa je, na določeni stopnji ovedenosti in artikulacije, izdelek predikatne opredelitve v govorčevi vsakokratni "celotni predstavi".

Skratka: V celotnem obtoku informacij notranji jezik po pomembnosti prvači pred oddajo in sprejemom. Na današnji stopnji slušno-vidnega prenosa informacij notranji jezik seveda še ne prvači vseskozi; to bi - in morda tudi bo - mogel šele v neki bodoči dobi neposrednega prenosa misli na povsem nov način/. - Govor in poslušanje po pomembnosti prvačita pred pisanjem in branjem. - Stavke pa po pomembnosti prvači pred besedo.

= . =

Kdaj je človek potreben "drugega jezika"? Ko se zavé prisotnosti številnih "aloglotov" v /tujejezičnikov/, se pravi pripadnikov neke izvenregionalne jezikovne skupine. Narodnost in državljanstvo pri tem prideta manj v poštev; te tri lastnosti - jezik, narodnost, državljanstvo - se ne pokrivajo med seboj. Irec iz Eire-a, mož iz Rodezije in dekle in Sri Lanke imajo nemara skupen občevalni jezik - angleščino. Frnogi Kanadci in Švicarji, ljudje v Louisiani in v Dahomeyu pa so "frankofoni".

V prazgodovinskih časih so prva srečanja domačinov s tujejezičnimi ljudmi pomenila nekaj grozljivega, pravcat šok: ljudska bitja, ki so govorila glasno, vendar "drugače", nerazumljivo, so demonstrirala nezaslišan pluralizem nečesa, kar je vendar dotedaj veljalo kot absolutno enotno.... jezika. Ta šok je ob takih prvih srečanjih ponekod gotovo vzplamenel kot divja želja ubijanja, kot pokolj.

Potovanja trgovcev, vohunov, osvojiteljev, avanturistov in odkriteljev, begstva pred invazijami in kugami, migracije zaradi ujem in lakot so bile najprej izjeme, kasneje vse bolj pogoste oblike prazgodovinskih množičnih selitev; potrebe za "drugimi jeziki" pa so postale močne in stalne. Med skušenimi in razumnimi ljudmi je nemara že zgodaj nastalo nekakšno praktično jezikoslovje: razglabljanje o materinščini - ne več "edinem jeziku pod soncem"; plaho primerjanje domačih stavkov s "tujimi"; pouk perspektivnih potnikov v govorici sosednih ali tudi oddaljenih plemen.

V filologiji zgodovinskih časov ta nastali, kot v vsaki znanosti, raziskovalna veja in prosvetna veja: prva osvaja novo znanje, druga hrani že pridobljene dosežke ter jih posreduje profanim interesentom, z vzgojo jezikovnih posrednikov /tolmačev in preva-

jalcev/ in jezikovnih učiteljev in raziskovalcev vseh stopenj. Razvile so se tri osnovne metode raziskave in pouka:

- opisna, ki študira dan jezik izoliran,
- zgodovinska, ki upošteva časovni element v obliki zaporednega pluralizma razdobij v istem jeziku, in
- primerjalna, ki uvaja še prostorni element, se pravi hkratni pluralizem jezikov.

Ta komparacija danes vse bolj postaja kontrast: poudarek prehaja od podobnosti na razlike, ne le pravorečne in pravopisne, temveč zlasti v "notranjem jeziku". Lingvist-neprevajalec doje ma prevajalski podvig kvečjemu kot premostitev razpoke /čeprav gre za prepad/; ko premeri obe pobočji te "razpoke", razmišlja o podobnostih in sorodnostih med ločenima območjema, morda celo o skupnem "prajeziku". Sodobni prevajalec pa se zanima za nasprotja, študira njih razloge in posledice, ter se najrajši zadržuje na obeh obalah hkrati. Ničesar ne "prestavlja" "preliva" ali "pretaka", pač pa miselno in čustveno podoživlja naenkrat obe območji, izvirnega in prevodnega jezika v nenehnem kontrastu, in poustvarja ob izvirniku /ne toliko po njem/ prevod. Kakšen pustolovščina? Takšno prevajanje se nam kaže kot najčistejši produkt in obenem obvladanje vseh medjezičnih nasprotujočih si postavk: kot umsko tveganje in nadvse mikaven dosežek.

Ena izmed prevajalskih raziskovalnih nalog je npr. izprepariranje - z metodami lingvistične dialektike - iz prazaklada frazeologij, pregovorov, idiomatike itn. specifičnih "geofiloloških lastnosti t.j. jezikovnih"/ne toliko nacionalnih ali državnih/ atributov danega jezika v kontrastu z vzporednimi primerljivimi atributi drugih jezikov: Angleži npr. navajajo "credit and debit" v pomenu našega "imetja in dolga" /"dolga in imetja", bi morda bolje ustrezalo okolnosti, da so v knjigo vpisovali dolg na lev imetje pa na desni list/. No, Nemci res pravijo "Soll und Haben" /kar je tudi naslov znanega romana G.Freytag-a/. Morda pa kaže ta razlika samozavestno razporeditev v knjigah bodatih Britancev - z imetjem na prvem mestu - in z druge strani Nemčevu zadržano razvrstitev iste snovi? To že spada v "Völkerpsychologie" nemškega filozofa W.Wundt-a, ki je odkril prav presenetljive jezikovne simptome raznih sicer bolj skritih "nacionalnih atributov". Ta metoda je draga vsakemu prevemu prevajalcu in najmanj tako varna kakor so recimo analize nacionalne nošnje, kihinje in drugih navad.

Še en primer: angleški "to and fro" ustreza našemu "sem in tja" tudi po razporeditvi smeri; podobno franc.ça et là ital.qua e là, špansko de acá para allá, vendar v nemščini: hin und her /dobesedno: tja in sem/; ali to ne kaže kančka sunkovite ekspanzivnosti, katero tevtonska zgodovina tako obilo spričuje? - Najstarejše pisave so šle menda z desne na levo; tak gib razodeva, rekel bi, žetev, mirno gesto poljedelca pri zbiranju pridelka. Nasprotni gib, z leve na desno, pa spominja na setev, in na pohod, na poveljujočo roko, ki se steguje. Daljnovzhodne pisave - od zgoraj dol - so asociirane s predstavo blagodejnega dežja v modrovanju tisočletnega kmetovaljstva. Angleži pravijo "peace and war" Rusi in Nemci pa "vojna i mir", "Krieg und Frieden". Ta razlika med jezikoma največjih pomorščakov in največjih pehot verjetno ni naključna.

Tu bi nevedel nekaj primerov leksikalnih pasti pri prevajanju; vsebujejo zanimive "narodno-psihološke" prvine. Ene so npr. nevarni omnibusi, se pravi, imajo preveč pomenov; "urediti" jih ima nekako osemnajst, ali več - naj jih osvetlim v nemščini: ordnen, anordnen, gestalten, redigieren, ausbessern, regulieren. sanieren, einrichten, zurichten, herrichten, bereinigen, ins zurechtlegen, organisieren. V angleščini pomeni samostalni "condition": /1/ izpolnjen pogoj, stanje, telesno kondicijo in v množini: razmere, okoljnosti, položaj; ta pomen besede "pogoji" je neslovenski: pod takimi pogoji, v takih pogojih = razmerah, okoliščinah; nemara so to rabo "pogojev" zanesli k nam slovenski izseljenci povratniki iz ZDA, ali pa srbski in hrvatski povratniki najprej v štokavskega območja Jugoslavije, od koder je ta raba prodrla še v slovenščino. - Kako sam naglas lahko spremeni pomen, naj kažeta dva druga angleška primera: mankind = moške, in mankind = človeštvo; "heir mälle" /dedič po moški liniji/ in "air male" /zračna pošta/ se ločita samo po naglasu.

Na področju semantičnih preobrazb mnogih tujk navajam tri primere: naš "elaborat" pomeni "izčrpen strokoven spis", nemški "Elaborat" pa "zmašilo, skrpucalo, Machwerk", slab pismen izdelek! "Elend" je v stari nemščini pomenil "tujina", danes "beda" /primerjalna točka je očitno "revno življenje v tujini/; nehote se človek spominja na nemški pregovor "Bleib im Land und nähre dich redlich!" /Ostani doma in preživljaj se pošteno!/ po nekem psalmu, češ zunaj je človek revež. Nemški "ausländisch" ima sicer priokus nenavadnosti, toda s kancem občudovanja, medtem ko angleški "outlandish" ima močno pomensko vsebinsko vsebnost barbarstva... - Nemški "Ersatz" pomeni /1/ obnovo izrabljenih stvari ali stvari /tudi nadomestitev človeka/, kot dejanje, in /2/ nadomestek, tudi rahlo slabšalno. V 1. svetovni vojni se je slabšalni pomen pojačal do stopnje "slabše nadomestilo, surrogat". Od takrat velja povsod izven nemškega jezikovnega področja: za "nadomestek" brez slabšalnega odtenka: angl. "replacement" /obnova/, "Spare" /nadomestni ali rezervni del/; franc. /pièce de/ rechange, ital. pezzo di ricambio, špan. /piezo de/ repuesto, s slabšalno vsebino pa: angl. substitute, tudi "ersatz" /!/, franc. succédané, tudi "ersatz" /!/, ital. sostituto, surrogato, succedaneo, špan. sucedaneo, sustitución.

V vseh podobnih primerih dialektični prevajalski prijemi prihajajo sintaktičnim, semantičnim in drugim vprašanjem kongenialne ustreznosti učinkoviteje do živega kot striktno komperativna metoda. Na videz daljša pot iskanja enakopravnih korelatov v smeri od kontrasta do "zvestobe prevoda" je nesporno bolj znanstvena od komparativne poti s pozicij podobnosti. Sicer pa: dobro prevajanje je dobro uporabljena lingvistika.

= . =

V prosvetni filologiji pouku jezikov, je bilo prevajanje od nekdaj na pomembnem mestu. Kot v vsaki znanosti je dialektika življenja - teza, antiteza, sinteza - tudi tu povzročila valujoče spremembe: v preteklih stoletjih so bile vaje prevajanja rutinski del pouka; raziskovalni moment prevajalstva je tedaj ostal v ozadju, in zaradi prosvetnih /šolskih/ namenov je

prevajanje dobilo obliko šolskega truda, gnjavljenja, celo mehaničnosti. Same vaje so polagoma prišle ad absurdum, se pravi na raven klišajev, prepisovanja, "prestavljanja". Vendar pa PREVAJALSTVO NICESAR NE PRESTAVLJA/nemško "übertragen, übersetzen"/. Angleško "render into, do into" sta že boljša; francoščina ima zanimivo razliko med "version" /v materinščino/, od sr.lat.versio" = obrat /!/, in "thème" = iz materinščine; tudi španščina ima "versión" v pomenu "prevod v materinščino".

V prvi polovici našega stoletja se je razvila na tem področju, vsekakor tudi pod vplivom dveh svetovnih vojn, antiteza: v šolah je obveljala značnica "NE PREVAJAJ !", češ misli kar v prevodnem jeziku in poustvarjaj ob izvirniku nov tekst. Kot kuriozum naj omenim izjavo nekega zaslužnega literarnega prevajalca /v gradivu objavljenem v DELU 27.1.1979 pod naslovom "Vsak prevod je uveljavitev slovenščine": ta prevajalec namreč v uvodnem poglavju tega sestavka trdi, da geslo, naj bi učenec tujega jezika skušal misliti v tem tujem jeziku, "lahko postane zelo nevarno, kadar učenec hkrati s tem neha misliti po slovensko", češ da "takšna metoda ima lahko izrazito kolonialističen izvir". /sic !/. Tak strah je odveč, kajti prevajalec se ves čas prevajanja napeto drži v kontrastivnem položaju in ravnanju. Kdor prevaja, se krepi in spopolnjuje v obeh jezikih, zlasti v materinščini, kar pomeni, da materinščine prevajalec nikdar ne more podcenjevati, ker kontrastivna pozicija nenehno terja močno ovedenost ne le tujega, ampak prav toliko še maternega jezika; brez njega kontrast zbledi in prevajanje izpareva.

Vzpostavitev pomembnosti prevajalske vadbe v sodobnem pouku tujih jezikov je bila seveda tudi v zvezi s spoznanjem prvenstva notranjega /mišljenega/ jezika nad slušnim in nad pisanim jezikom. Tako je v zadnjih letih tudi tu nastala v višji ravni sinteza med jezikoslovjem in prevajalstvom, tudi v smislu starejšega ranga slušnega nad pisanim jezikom, in stavka nad besedo.

Tudi slovenščina ima svoje "geofilološke" značilnosti, opazne v živem kontrastu z drugimi jeziki in utemeljene v notranjem jeziku Slovencev, se pravi v njihovi zgodovinsko in geografsko pogojeni miselnosti in čustvenosti, in v njihovih svojskih psihosomatskih razmerah. Zgolj kot - šele problematske - primere navajam le-te:

- podzavestno hotena meglenost in nepreciznost: namesto "gostilne" še vedno rajši uporabljamo "gostišče", kot bolj imenitno besedo; in brezupno zastarelo "ležišče" še vedno namesto "postelje". "Oziroma" je "notranji nemčizem", v 90 % primerov slabši izraz od "se pravi," "ali"; neokusne rečenice so tudi: "stroji so romali nazaj v skladišče"; ali "v iz geografskim porekom" /iz slovitih vinorodnih krajev/; ali DELO 17.09.1980 str. 4 "Na Poljskem se širi podpora krepitev samoupravnih procesov" /... se širijo samoupravni procesi/; ali ~~tisto~~ znamenito "še kako potrebno" sredstvo;
- "služba" kot delovni kraj /^odelovišče/, ne le kot funkcija, delovni odnos: "je že odšel v službo"; ta raba je menda semantičen unikum v Evropi. Mar ne odseva nekako ritualno spoštovanje do kraja poklicnega dela /in zaslužka/?
- "Ne kot rutinski uvod pritrditve, prijetnega presenečanja,

in "da" pred zanikanjem: "Ne, da si že danes prišel!" - Ne, da ste toliko daril prinesli!", nasprotno na npr.: "Lahko gremo gor?" - "Ja, gor pa ne smete!" - "Ali jutri prideš?" - "Ja, jutri pa ne morem!" Prvi način se oslanja na ustrezno dunajsko rečenico, je torej "podedovan notranji nemčizem", druga pa je pristno slovenska in z nedolžnim "da" vljudno uvaja odklonitev, češ "da da, te že razumem, a kaj hočeš, ne gre!" Seveda je od Nestroyevega "Da stehst machtlos vis-à-vis" do kranjskega "Kaj pa moremo?" dolga pot od modre samoonironije do onemogle resignacije. Na drugi strani pa drži, da se slovenščina lahko ponaša z orjaško odpornostjo skozi stoletja in z neomejeno ustvarjalno močjo v sedanjosti;

- "parazitski primernik": "dovršenejše sodelovanje"; črni tečaj dinarja ne odstopa bistvenejše od uradnega". To je nasledstvo dunajske "boljše gospe" in "starejšega gospoda", samo da je ta elativ v "naši verziji" /zlasti z deležniki/ neužiten;

- "velja biti marljiv" je neokusen "notranji nemčizem" po kopitu "es gilt" in srbskega "valja", ki ga slovenščina v tem pomenu ne pozna in /kar je hujše/ ne potrebuje, saj že ima več dobrih izrazov s tem pomenom /je treba, je dobro, koristno idr./.

Prevajalstvo, posebno še poklicno prevajalstvo, se v luči vsega navedenega kaže kot nepogrešljiva sestavina filološke dejavnosti in učinkovitosti v našem kulturnem in gospodarskem prostoru in življenju. Znanstveni in tehnični prevajalci imamo kvalifikacije in naloge pri vseh dosedanjih in bodočih tujkah v naši kulturi in našem gospodarstvu, in tudi pri poustvarjanju jugoslovanskih terminov v tujih jezikih, kadar so to termini za specifične dosežke naše pravne, gospodarske, politične in kulturne ureditve. Skratka, znanstveni in tehnični prevajalci smo poklicani, da v režimu tujk - in odstotek mednarodnih tujk med vsemi termini je že zelo visok in še narašča - v jugoslovanskih jezikih /in jugoslovanskih tujk v tujih jezikih/ tehtno sodelujemo.

Glede sintakse pa imamo vsi prevajalci, znanstveni in tehnični glede znanstvene preciznosti in logičnosti, leposlovni pa glede umetniške lepote jezika, svojo kvalifikacijo in svoje dolžnosti pri kritični primerjavi dobrih slovanskih tekstov z dobrimi teksti vseh tujih jezikov. Pri slavistih to velja zgolj glede slovanskih jezikov, kar pa ne zadostuje.

Prevajalec je šolan in vaje da gleda na jezik večdimenzionalno, se pravi hkrati deskriptivno, historično in kontrastivno, zraven pa še semantično, fonetsko in pravopisno, torej v vsakem pogledu pluralistično, neizolirano in v povezavi z mnogimi drugimi vedami in znanostmi, saj prevajalcu nobena ne sme biti tuja.

QUELQUES MOTS EN FRANÇAIS SUR LES MATIÈRES
DU PRÉSENT NUMÉRO DES "MOSTOVI" (LES PONTS)

- Un avant-propos de la Rédaction (p. 1)
- Le mot du rédacteur responsable (p. 2)
- Le Dr. J. Golias a présenté au Congrès de Nice un brillant exposé ayant pour titre: Une analyse contrastée des traductions scientifiques et littéraires. Ici, nous le publions en slovène, en anglais et en français (résumé). (p. 3)
- Du même auteur: La linguistique et la traduction slovène (en slovène)
- M. Rode: La traduction simultanée (en slovène) 23
- Otto Back, de Vienne: Les difficultés du langage et l'orthographe des mots (en allemand) - conférence faite à l'Association des Traducteurs scientifiques et techniques de Slovénie à Ljubljana
- Au lieu d'une critique classique, V. Jesenik met en parallèle un passage d'un roman français, la traduction en slovène publiée et un exemple de ce qu'elle aurait dû être. 35
- Du même auteur un compte rendu sur les consultations concernant "la langue slovène en public" qui, hélas! s'altère de plus en plus de ce qui n'est certes pas le propre du slovène. 38
- +L. Baumgartner a fait (ici en allemand) un très bon article sur "le traducteur et la linguistique". 41
- Ivan Hubad présente ici 400 noms géographiques en 6 à 7 langues ce qui sera certainement apprécié et utile aux traducteurs et à nos lecteurs. 45

Aux pages 14, 15, 22, 34 et 43, il y a encore de la "menue monnaie" pour votre divertissement et aussi pour élucider une expression ou l'autre.

=====

LE CONSENSUS

C'est seulement aux Conversations d'Helsinki, écrit notre collègue Jules Delattre, en vue de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe que j'ai enfin compris le sens qu'il fallait donner au mot anglais consensus. C'est là que l'on s'est préoccupé de bien préciser le sens du mot consensus employé à propos de la prise de décisions: une proposition était adoptée par consensus, par voie de consensus, quand il n'y avait pas eu d'opposition.

Le sens donné à Helsinki ne se dégage pas encore de cette citation: "Par voie de 'consensus', c'est-à-dire à l'unanimité" (Le Monde). En revanche, il n'y a plus de flou dans celle-ci: "Décisions prises par la voie du 'consensus' (ce qui signifie qu'il peut y avoir des abstentions mais pas d'opposition déclarée)". (Tribune de Genève)

Matej Rode

SIMULTANO PREVAJANJE

Simultano ali sočasno prevajanje je najmlajša zvrst prevajanja. Razvila se je iz prvotne oblike ustno-ustnega prevajanja, a se je dokončno izoblikovala šele v najnovejšem času ob pomoči tehnike. Simultanega prevajanja si namreč ni mogoče misliti brez telefonije in v zadnjem času tudi radiofonije. Prve naprave, ki so omogočile simultano prevajanje, so patentirali 1926. v Ameriki. Do praktične uporabe sinhronnega prevajanja je prišlo v Sovjetski zvezi šele v tridesetih letih. Dokončno pa se je uveljavilo šele po drugi svetovni vojni. Navadno štejejo za njegove začetke sojenje vojnim zločincem v Nürnbergu. Od tedaj si le s težavo predstavljamo kako mednarodno srečanje, kjer bi se ne posluževali simultanega prevajanja. Še več, uveljavilo se je tudi ob drugih priložnostih, kjer udeleženci govorijo različne jezike. Na primer pri delu zveznih pa tudi republiških skupščinah v naši državi.

Kaj je simultano prevajanje? Kadar govorimo o prevajanju in prevodih, imamo navadno v mislih pisna besedila, ki so prvotno nastala v nekem jeziku, pa so jih nato "prestavili" v drugega. Taki pogledi na prevajanje kot na izrazito pisno delovanje ima oporo tudi v dejstvu, da nekateri jeziki za ustno prevajanje uporabljajo tudi samostojno besedo "tolmačenje". Sodobna translatologija ali veda o prevajanju pojmuje prevajanje bolj široko. Prevajanje ji je vsak proces, pri katerem pomene, dane v enem jeziku, posredujemo s sredstvi drugega jezika ne glede na način, kako se to godi. In šele znotraj tega pojma loči različne oblike in zvrsti prevajanja. Tako je simultano prevajanje zvrst ustno-ustnega prevajanja.

Osnovna značilnost ustno-ustnega prevajanja je, da besedilo izvirnika le slišimo in ga nato v jeziku prevoda le izgovorimo. Po tem se loči na primer od pisno-pisne oblike, kjer izvirno besedilo dobimo napisano in ga prevedemo prav tako v pisni obliki.

Znotraj ustno-ustne oblike prevajanja pa ločimo dve zvrsti: konsektivno ali zaporedno in simultano ali sočasno. Osnovna razlika je v tem, da pri konsektivnem prevajanju govornik izvirnega besedila pri govorjenju dela premore med posameznimi deli besedila in s tem omogoča prevajalcu, da njihove prevode sporoči uporabniku. Členitev na dele je zadeva dogovora med prevajalcem in govornikom. Zgodi se lahko, da govornik pove celotno besedilo in ga prevajalec nato v celoti prevede. Bistveno je, da ima prevajalec za svoje delo določen čas, ko mu ni treba poslušati govornika, ampak lahko sam govori. Se torej z govornikom vrstita. Odtod ime zaporedno prevajanje.

Za razliko od konsektivnega prevajanja je glavna značilnost simultanega prevajanja, da prevajalec istočasno posluša govornika in sporoča svoj prevod uporabniku, ne da bi pri tem karkoli oviral ali drugače vplival na govornika. Da to lahko počne, so mu nujno potrebni določeni tehnični pripomočki. Govornik mora govoriti v mikrofona, ki je preko ojačevalnega sistema povezan s slušalkami, ki jih ima prevajalec. Prevajalec besedilo, ki ga sliši, prevede in prevod nemudoma s pomočjo drugega mikrofona, ojačevalnega sistema in slušalk sporoča uporabniku. Uporabnikov je lahko več. Navadno je tehnična

izvedba taka, da se v sistem vključi poljubno število slušalk za uporabnike. V velikih konferenčnih dvoranh imajo kar ob sedežih sistem vtičnic, vsako za določen jezik. Uporabnik lahko vključi svojo slušalko na izhod katerekoli verige jezikov. V zadnjem času se vedno bolj uveljavlja radijsko posredovanje prevodov. Uporabnik dobi poseben radijski sprejemnik in na njem na določeni valovni dolžini sprejema prevod v določen jezik.

Vsi ti tehnični pripomočki imajo kljub mnogim prednostim tudi svoje slabe strani. Iz ene izmed njih izvira še ena razlika med konsekutivnim in simultanim prevajanjem. Konsekutivni prevajalec je v neposrednem stiku z govornikom. To mu omogoča, poleg ostalega, da v sili lahko vpraša za nasvet, ga zaprosi, da ponovi kako posebno zapleteno misel. Razen tega mu stik z govornikom omogoča, da se pri razumevanju za-teče tudi k nejezikovnim sredstvom, kot so mimike, geste, reakcije okolice in podobno. Simultani prevajalec je za vse to praktično prikrajšan. Svoje delo opravlja navadno v po-sebej za to določeni kabini, ki mu sicer omogoča, da vsaj v glavnem vidi govornika, nikakor pa ne more priti z njim v neposredni stik.

Še na eno razliko med konsekutivnim in simultanim prevajanjem je treba opozoriti. Medtem ko si konsekutivni prevajalec vsaj načeloma lahko pomaga z beležkami, simultani prevajalec tega ne more. Konsekutivni prevajalec si lahko medtem, ko posluša govornika, to in ono zapiše, kar mu potem pri prevodu lahko pomaga. Nekateri so se pri tem imenitno izurili in si ustvari-li lasten sistem zapisovanja. To seveda ne more biti navadna pisava, za to ni časa. Tudi stenografija ne. Le-ta zahteva ve-liko časa za dešifriranje, tega pa prevajalec kljub vsemu nima na pretek. Simultani prevajalec si ne more privoščiti nobenega zapisovanja. Pri svojem delu je tako zaposlen, da tega ne uteg-ne. Mora namreč poslušati govornika, prevajati in kar se da hitro sporočati prevod uporabniku. Prav ta naglica povzroči pojav, po katerem se ta zvrst imenuje - simultanost.

Simultanost pri simultanem prevajanju je seveda le relativna. Prevajanje je namreč proces, ki mora slediti nekemu drugemu procesu - govorjenju besedila izvirnika. Zato mu nujno mora časovno slediti. Stremeti je treba za tem, da bi ta časovna razlika bila kar najmanjša. Izurjenemu simulativnemu prevajal-cu uspe to razliko zmanjšati za nekaj desetink sekunde. Sicer pa je časovni premik največ nekaj sekund, odvisno od predmeta, o katerem je govor, ter od tempa, v katerem govori govornik.

Če skušamo povedano strniti v neko splošno oznako, bi lahko rekli, da je simultano prevajanje zvrst ustno-ustnega prevaja-nja, ki naj bi se pričelo in končalo sočasno z govorjenjem besedila izvirnika. Pri tem je prevajalec ločen od govornika in je vključen v poseben sistem tehničnih pripomočkov. Osnov-na zahteva simultane prevajanja je poleg zahteve, ki ji nujn mora zadostiti vsako prevajanje - največja stopnja adekvatnost - zahteva po kar največji simultanosti.

Kako doseči, da bo čas od trenutka, ko je govornik izgovoril svoje besedilo, do trenutka, ko ga izgovori tudi prevajalec v jeziku prevoda, kar najkrajši? Kje so tiste prvine, ki omogoča simultanost sploh? To so predvsem tri lastnosti vsakega člo-veškega jezika: redundantnost, napovedljivost in situativnost vsakega besedila.

Redundantnost ja lastnost znaka, da poleg osnovne informacije nosi v sebi tudi take, ki jih je mogoče razbrati že iz sobesedila. Če torej beseda poleg nove informacije nudi še kakšno že znano informacijo, govorimo o redundantnosti te besede. Če si v stavku "Mama bo pisala" ogledamo besedo "pisala", bomo lahko ugotovili, da je v njej nova informacija le koren "-pis-". Ostale informacije, kot je pretekli čas, ki ga razberemo lahko iz morfema "-l-", in ženski spol, ki ga zaznamuje osebilo "-a", sta v tej besedi redundantni, saj jih je bilo mogoče razbrati iz predhodne besede "mati", ki je ženskega spola in glagola "bo", ki skupaj z deležnikom na "-l" signalizira prihodnji čas. Raziskave so pokazale, da je redundantnost lastnost, ki je razširjena veliko bolj, kot si navadno mislimo. Pri razvitih jezikih dosega do sedemdeset procentov vsega besedila. V nekaterih funkcijskih stilih pa ta stopnja dosega tudi do devetdeset procentov. Naprimer pri nekaterih uradnih dokumentih. Redundantnost omogoča prevajalcu, da še predno sliši celotno besedilo, že vsaj načelno napove vsebino tistega, kar bo sledilo. Tako smo prišli do druge lastnosti vsakega jezika. To je njegova napovedljivost.

V vsakem jeziku veljajo določene zakonitosti, po katerih se manjše enote vežejo v večje: fonemi v morfeme, ti v besede, besede v sintagme, stavke in besedila. Za slovenščino je znano, da se glasovi zbirajo okoli samoglasnika po vzorcu: nezvočnik -zvočnik-samoglasnik-zvočnik-nezvočnik. Pri sintagmah je levi prilastek vedno pridevniški. Če je teh prilastkov več, so razporejeni po določenem redu: najprej količinski, nato svojilni, kakovostni in vrstni /vseh pet naših znanih smučarskih skakalcev/. Poznavanje teh in takih zakonitosti omogoča prevajalcu napovedovati informacije še predno sliši celotno besedilo. Prav posebno vlogo ima pri napovedljivosti členitev po aktualnosti. V prostem stavku si stavčni členi praviloma sledijo tako, da najprej povemo tisto, o čemer se v stavku govori - temo ali izhodišče, nato pa tisto, kar o tem pove mo novega - rema ali jedro stavka. Kar velja za prosti stavek, velja v glavnem tudi za zloženega. Vse te zakonitosti, če jih pozna, prevajalec lahko obrne sebi v prid in si vsaj načelno lahko pomaga s tem, da že delno napove besedilo, ki ga bo govornik šele izrekel, da ga nato ko ga govornik izgovori, laže in hitreje prevede.

Izredno pomembno za delo simultaneega prevajalca je tudi tako imenovana situativnost. Gre za sklop prvin, s katerimi odgovorimo na vprašanja kdo, komu, kdaj, čemu in zakaj govori govornik. Podatki govorniku: kdo je, odkod, kakšni so njegovi pogledi in nazorji vse lahko vpliva na oblikovanje izvirnega besedila in s tem tudi na prevod. Ni vseeno, ali je govornik ki govori nemško, iz Nemške demokratične republike ali iz Zvezne republike Nemčije ali sploh ni Nemec. Ni vseeno, ali govori človek, ki mu jezik, ki se ga poslužuje, materinščina, ali ne. Prav tako na besedilo lahko bistveno vpliva govornikova pripadnost tej ali oni teoriji v okviru posameznih ved ali podobno. Vednost o vsem tem omogoča prevajalcu vrsto napovedi, ki so mu v pomoč pri prevajanju.

Tudi podatek, kje govori govornik, bi brez pomena. Ena od osnovnih ugotovitev sociolingvistike je, da govorni položaj

bistveno vpliva na stilne prvine govora. Isti človek bo drugače govoril v intimnem krogu ob kozarčku v gostilni kot na velikem zborovanju ali srečanju strokovnjakov, ki se menijo o svoji ozki specialnosti. Prav tako bo govornik drugače govoril zbrani množici pod milim nebom kot če bi to počel v pogovoru z novinarjem in zopet drugače, če ve, da njegovo govorjenje snemajo na magnetofon ali ga snemajo za televizijo. Drugače človek govori, če to počne v svoji deželi in drugače, če to počne kot gost v tujini. Poznavanje teh pogojev so lahko dragoceno pomagalo vsakemu prevajalcu.

Pri vsem tem pa je bistveno in neizogibno, da prevajalec pozna snov, o kateri govornik govori. Nanjo se lahko prevajalec pripravi tako osnovno kot jezikovno. Nujno mora poznati vsaj osnovne podatke in nazore o predmetu, o katerem bo govor. Tu je poleg poznavanja terminologije nujno potrebno poznati tudi sintakso in stil odgovarjajoče stroke.

Nemajhno vlogo pri prevajanju imata tudi motiv in cilj govorjenja. Podatek o tem, zakaj kdo govori in kaj hoče doseči s svojim govorjenjem prav tako lahko nudi prevajalcu vrste možnosti za predvidevanje.

To je nekaj osnovnih pogledov na simultano prevajanje iz zornega kota translatologije. Njihovo poznavanje in nadaljne preučevanje bo koristilo tako prevajalcem kot tistim, ki se na ta zahtevni poklic šele pripravljajo, še posebej pa tistim, ki se uslug simultanih prevajalcev poslužujejo ne da bi vsaj v osnovi poznali njegovo delo.

Nekaj literature

1. Aleksieva B. Za njakoi problemi na sinhronnija prevod. Izkustvoto na prevoda III. Sofija 1978, str.60-74.
2. Barhudarov L.S. Jazyk i perevod. Voprosy obščej i častnoj teorii perevoda. Moskva 1975.
3. Černov T.B. Teorija i praktika sinhronnogo perevoda. Moskva 1978.
4. Hendrickx P. Simultaneous Interpreting. A Practice Book. London 1971.
5. Janković V. Osvrt na konferencijsko prevodilaštvo u Jugoslaviji. Zbornik "Bled 75". Ljubljana 1975. Str.119-123
6. Knez Z. Simultano prevodjenje u samoupravnom društvu. Simposium Ohrid 1972. Skopje 1973. str. 57-65.
7. Komissarov V.N. Slovo o perevode. Očerk lingvističeskogo učenja o perevode. Moskva 1973.
8. Longley P. Conference Interpreting. London 1968.
9. Rode M. Teorija prevajanja kot sistem. Mestoto na kniževnos za deca vo prevodot. Zbornik za trudovi ot simpoziumot za Osmata medjunarodna sredba na kniževnite preveduvači. Tetovo 1980.
10. Seleskovitch D. Langage, langues et mémoire. Paris 1975.
11. Širjaev A.F. Sinhronnyj perevod. Dejatel'nost' sinhronnogo prerevodčika i metodika prepodavaniya sinhronnogo perevoda.
12. Übersetzer und Dolmetscher. Uredil V.Kapp. Heidelberg 1974.

Otto Back

DER ÜBERSETZER UND DIE SPRACHWISSENSCHAFT

Kann die Sprachwissenschaft dem Übersetzer etwas geben? Das Übersetzen wurde viele Jahrhunderte lang praktiziert, ehe es eine Wissenschaft von der Sprache gab. Es benötigt Einfühlung und Intuition, ja es ist eine Kunst - was kann da eine Wissenschaft dazu zu sagen haben, noch dazu eine im Fuf steht, so unpraktisch und gegenwartsfern oder auch so theoretisch und abstrakt zu sein wie die Sprachwissenschaft?

Das Übersetzen ist praktisches Tun im menschlichen Arbeitsprozess. Die Sprachwissenschaft ist diejenige Disziplin, die diesem praktischen Tun auf dem Gebiet der Theorie zugeordnet ist. Das Verhältnis der Wissenschaft zur Praxis ist hier das gleiche wie auch sonst: die Wissenschaft ist zwar logisch das Frühere, zeitlich aber das Spätere. Erst tut der Mensch etwas, dann - lange danach - macht er sich Gedanken über die theoretischen Grundlagen dieses Tuns. "Primum vivere, deinde philosophari."

Um die Sprachwissenschaft in ihrer reinen Form, um ihre theoretischen Aussagen braucht sich der Übersetzer in seiner Alltagsarbeit tatsächlich nicht zu kümmern. Aber in ihrer angewandten Form ist Sprachwissenschaft implizit immer um ihn herum gegenwärtig: die grammatischen Kenntnisse des Übersetzers sind Resultate angewandter Sprachwissenschaft, und jedes Wörterbuch, das er konsultiert, ist die Konkretisierung von Beobachtungen, welche der angewandten Sprachwissenschaft zuzurechnen sind. Was man heute kontraktive oder konfrontative Linguistik nennt, gibt es - unausgesprochen und unsystematisch freilich - schon seit jeher und ist dem Übersetzer vertraut gewesen, ohne dass er sich darüber Gedanken gemacht hätte. Gleiches gilt insbesondere auch von der Übersetzungswissenschaft.

Der Übersetzer hatte also schon immer Kontakte zur Sprachwissenschaft - sei es auch, dass er sich dessen nicht bewusst war. Umgekehrt sucht heute die Sprachwissenschaft neue Kontakte von sich aus zum Übersetzer: Etwa darum, weil sie sich in den letzten Jahrzehnten wieder mehr solch allgemeinen Fragen zuwendet wie zum Beispiel: Sehen verschiedene Sprachen die Welt auf verschiedene weise? Und: Gibt es Charakterzüge, die allen Sprachen gemeinsam sind /Universalien/? Das sind Probleme, die zur Arbeit des Übersetzers in enger Beziehung stehen. Ein weiterer Berührungspunkt zwischen Sprachwissenschaft und Übersetzen hat sich dadurch ergeben, dass sich in den letzten Jahren eine Textlinguistik konstituiert, die sich mit sprachlichen Einheiten befasst, welche grösser sind als Sätze: Auch hier ist der Zusammenhang mit der Tätigkeit des Übersetzens offenkundig.

Allgemein können wir sagen: Jeder einzelne Schritt, den der Übersetzer in seiner Arbeit tut, ist zugleich auch ein Thema der Sprachwissenschaft. Jedes Problem, das sich bei der übersetzerischen Tätigkeit stellt, ist eine spezielle konkrete Form eines allgemeinen Problems, das zugleich auch die Sprachwissenschaft interessiert.

Die Sprachwissenschaftler haben erkannt, dass sie grossen Nutzen

aus der Beobachtung der Praxis des Übersetzers ziehen können. Vielleicht kann aber auch der Praktiker, der Übersetzer, ein Interesse daran haben, Kenntnis davon zu nehmen, wie die theoretische Wissenschaft seine Probleme sieht. Die Wissenschaft ist bestrebt, in die Vielfalt, die wir wahrnehmen, eine innere Ordnung zu bringen, Gemeinsamkeiten aufzufinden, Ursachen aufzuspüren. Man wirft ihr mitunter vor, dass sie einfache Dinge kompliziert ausdrücke. Vielleicht könnte man besser sagen, dass sie die Dinge des Alltags in eine rationalere, abstraktere Form bringt, wobei das Zufällige weggelassen wird und das Allgemeingültige hervortritt.

Im folgenden wollen wir einige Fragen der übersetzerischen Praxis auswählen und versuchen, sie aus sprachwissenschaftlichem Blickwinkel zu sehen.

- . -

Beim Übersetzen geht es darum, zu einem Text der Ausgangssprache einen Text der Zielsprache zu finden, der die gleiche Geltung hat - "äquivalent" ist - oder: den der Erzeuger des ausgangssprachigen Textes verwendet hätte, wenn er zielsprachig gewesen wäre.

Damit ist schon ein Problem aufgeworfen: Es kann mitunter zweifelhaft sein, ob der Inhalt eines bestimmten ausgangssprachlichen Textes ebenso, ja ob er überhaupt ausgedrückt worden wäre, wenn das Medium eine andere Sprache gewesen wäre.

1/ Das Polnische besitzt ein Wort kilkanaście, das eine nicht näher bestimmte Zahl zwischen 11 und 19 bezeichnet. Erst das Vorhandensein eines solchen Wortes führt den Sprachbenutzer - des Polnischen - dazu, eine ungefähre Zahlenangabe aus dem Bereich der zweiten Dekade zu machen. In anderen Sprachen, die einen solchen Ausdruck nicht anbieten, kommt man meist erst gar nicht auf den Gedanken einer approximativen Mengenbezeichnung des genannten Bereiches und empfindet dementsprechend auch nicht den Bedarf danach. Der Übersetzer freilich hat seine Not mit der Wiedergabe von kilkanaście /etwa: "über ein Dutzend"/. In der Philosophie Hegels spielt im Zusammenhang mit der Lehre von der Dialektik das Wort aufheben eine Rolle. In der Synthese sind These und Antithese "aufgehoben". Man kann sich schwer des Gedankens erwehren, dass die Tatsache der Mehrdeutigkeit von aufheben /slowen.: /1/ odpraviti, /2/ shraniti - an sich ein zufälliges und der Klarheit abträgliches Zusammentreffen, das eine Besonderheit der deutschen Sprache ist - die Vorstellung von der Dialektik zumindest begünstigt hat.

- . -

Geltungsgleichheit, Äquivalenz, eines ausgangssprachigen und eines zielsprachigen Textes oder Textteiles kann zu finden sein:

- Zwischen einem Wort der Ausgangs - und einem Wort der Zielsprache:
Dies wird nur bei Wörtern mit klar umschreibbaren Bedeutungen ohne Nebenbedeutungen /Konnotationen/ zu erwarten

sein, z.B. bei Zahlwörtern, bei genormten Fachausdrücken.

- Zwischen einem Satz der Ausgangs - und einem Satz der Zielsprache; das ist wahrscheinlich der häufigste Fall.
 - Manchmal erst zwischen Textabschnitten, die grösser sind als ein Satz.
- 3/ Nehmen wir den einfachen, aus zwei Sätzen bestehenden englischen Text: "This is our teacher. Her name is Miss Cook." Der erste Satz, für sich allein genommen, findet im Deutschen keine eindeutige Wiedergabe: "Das ist unser Lehrer"? oder "Das ist unsere Lehrerin"? Erst für beide Sätze zusammengenommen lässe sich ein äquivalenter deutscher Text erstellen: "Das ist unsere Lehrerin. Sie heisst Miss Cook."
- 4/ Im Englischen fehlt eine Unterscheidung, wie sie zwischen deutsch du und Sie, slowen. ti und vi, besteht. Dieses Fehlen kann in Übersetzungen teilweise dadurch kompensiert werden, dass die du-Anrede durch Anrede mit Vornamen im Englischen wiedergegeben wird. Aber natürlich wird der Vorname nun nicht in jedem Satz stehen, in dem deutsch du vorkommt. Erst der gesamte Text, der an einigen passenden Stellen durch Vornamensanrede gekennzeichnet ist, erreicht die Äquivalenz mit dem gesamten deutschen Text und seinen du-Vorkommen in den einzelnen Sätzen.
- 5/ Angenommen, im ersten Satz eines Textes stünde die Bezeichnung für den Begriff "Aussenminister" - dt. Aussenminister, sln. minister zunanjih zadev, frz. ministre des affaires étrangères. Bei weiterem Auftreten dieses Begriffes in späteren Sätzen des Textes würde sehr wahrscheinlich im Deutschen wiederum das Wort Aussenminister stehen, hingegen im Slowenischen bzw. Französischen eher nur minister bzw. ministre - weil der gesamte Ausdruck mit seinen drei bzw. vier Wörtern für eine Wiederholung zu umständlich wäre. Dadurch ergint sich aber, dass einem Ausdruck Aussenminister in einem deutschen Satz ein Ausdruck minister/ministre in einem slowenischen/französischen Satz gegenüberstehen könnte. Auch hier sind dann nicht diese Einzelsätze miteinander äquivalent /Aussenminister ≠ minister!/, sondern nur der Gesamttext.

- . -

Betrachten wir nun den Fall, wo je ein Satz der Ausgangssprache je einem Satz der Zielsprache äquivalent ist. Die beiden Sätze können sich voneinander sehr stark unterscheiden in Verwendung von Wortarten, Gliederung und Anordnung der Bedeutungselemente. Erst die Gesamtsumme der Elemente ergibt beiderseits Geltungsgleichheit. "Whoever takes upon himself to translate contracts a debt; to discharge it he must pay not with the same money but the same sum."

/West, in: Revue de littérature comparée, 1932, 344/.

6/ dt.1	2	3	4	5	6	
	er durchschwamm den Fluss					Bedeutungselemente:
eng.1	3	4	2	5	6	1..."er"; 2..."durch";
	he swam across the river					3... "schwimmen"; 4...
						... Vergangenheit; 5...
frz.1	2	4	5	6	3	... bestimmter Artikel;
	il traversa la rivière à la nage					6... "Fluss"

	"Regen"	Fortsetzung/"weiter"
7/ frz. la pluie continue	Substantiv	Verb
dt. es regnet weiter	Verb	Adverb

In /6/ und /7/ bringen die beteiligten Sprachen gleich-
viele Elemente zum Ausdruck, aber sie benützen dazu unter-
schiedliche syntaktischgrammatische Mittel. Wenn beim
Übersetzen ein Bedeutungselement der Ausgangssprache in der
Zielsprache durch eine andere Wortart ausgedrückt wird,
spricht man von "Transposition".

Im folgenden Beispiel /8/ /nach Catford, A linguistic theory
of translation, 1965, 38-39/ ist zu sehen, dass zwei Spra-
chen bei ihren Aussagen mitunter verschiedenartige Auswahl
aus den Tatbeständen der Wirklichkeit treffen - dass für sie
unterschiedliche Dinge wesentlich sind:

8/ Englisch		Russisch
I-----	+ Sprecher +	----- ja
	Ø weiblich +	
	+ Ankunft +	
have	Ø zu Fuss +	
arrived	+ vergangen +	prišla
	+ Bezug zur	
	Gegenwart	
	Ø vollendet +	

Nun zur Besprechung einiger Typen von Übersetzungsproblemen
wiederum in sprachwissenschaftlicher Schau:

Unrichtige Wahl der Äquivalente von Wörtern

Einem Wort der Ausgangssprache können oft mehrere unter
verschiedenen Bedingungen mögliche Äquivalente in der
Zielsprache gegenüberstehen. Die Wahl des passenden Wortes
kann nun dadurch gestört sein, dass im Bewusstsein des
Übersetzers ein bestimmtes zielsprachiges Wort mit dem
ausgangssprachigen Wort besonders fest gekoppelt ist und
sich daher - oft zu Unrecht - in den Vordergrund drängt.
Man könnte solche zielsprechige Wörter in ihrem Verhältnis
zu den betreffenden ausgangssprachigen Wörtern deren
"Primärentsprechungen" oder "Primäräquivalente" nennen.

Primärentsprechung ist ein Wort oft dadurch, dass es sich
tatsächlich in der überwiegenden Zahl der vorkommenden
Fälle - nur eben nicht in allen! - als taugliches Äqui-
valent erweist, daher mit Recht in Vokabellisten und Wörter-
büchern an erster Stelle genannt wird und demzufolge vom
Lernenden vorrangig ins Bewusstsein aufgenommen worden ist:

9/ Ausgangssprache	Zielsprache	
	Primärentsprechung:	Dabei wird vernachlässigt:
dt. erklären.....	eng. Explain.....	account for
eng. friends	dt. Freunde.....	Bekannte
the rest.....	der Rest.....	die übrigen

be killed sln. <u>slovenščina</u> <u>nemščina</u> etc.	<u>getötet werden</u> <u>die slowenische</u> <u>Sprache</u> <u>die deutsche Spr.</u> etc.	<u>ums Leben kommen</u> <u>das Slowenische</u> <u>das Deutsche</u> etc.
russ. <u>rjad</u>	<u>eine Reihe von</u>	<u>einige, mehrere</u>

Vielfach bietet sich ein Wort als Primärentsprechung deswegen an, weil es auf analoge Weise gebildet ist wie das Ausgangssprachige Wort: Dies trifft auf einige der in /9/ genannten Beispiele zu, ferner auf: russ. podpisat' - dt. Primärentsprechung unterschreiben /oft. besser: unterzeichnen, unterfertigen/; prevratit'v - verwandeln zu /oft besser: machen zu..

Der Ausgangspunkt für Primärentsprechung kann in formaler Ähnlichkeit gelegen sein. Dies gilt für mehrere der vorhin aufgezählten Beispiele; sodann wären hier zu nennen:

- 10/ Russ. ljuboj ist dem dt. lieb formal ähnlich und mit ihm auch etymologisch verwandt. Demzufolge drängt sich als Primärentsprechung oft beliebig vor, wobei jeder, jeglicher alle möglichen leicht ins Hintertreffen geraten.-

Russ. ljudi, sln. ljudje: ähnlich, verwandt und oft gleichbedeutend mit dt. Leute - es ist aber ebenso oft besser mit Menschen zu übersetzen. - Eng. allow: zufälliger Anklang /ohne etymologische Verwandtschaft/ an dt. erlauben, das manchmal, aber bei weitem nicht immer, die semantische Entsprechung von allow ist.

In vielen der hiehergehörigen Fälle ergibt sich für Übersetzungs - praxis der Nachteil, dass bestimmte Wörter und Ausdrucksweisen der Zielsprache niemals "drankommen", weil sie eben durch die Primärentsprechungen stets verdrängt werden. Dadurch kommt im zielsprachigen Übersetzungstext für manche Wörter und Wendungen - die Primärentsprechungen - eine relative Vorkommenshäufigkeit zustande, die anders - höher oder niedriger - ist als in einem Originaltext der Zielsprache: so sind übersetzte Texte oft leicht als solche erkennbar. Hier könnte man das Kapitel der sogenannten "falschen Freunde" /"faux amis"/ anreihen: zwei Wörter ähneln einander in der Form, aber ihre Bedeutung ist nicht die gleiche. Der Übersetzer gerät manchmal in Gefahr, von der Gleichheit der Form fälschlich auf eine Gleichheit der Bedeutung zu schließen.

- 11/ billion/Billion: dt. brit. -engl. 'lo¹², frz., US-eng. 'lo⁹; librairie/library: frz. 'Buchhandlung', engl. 'Bibliothek'; listopad: kroat. 'Oktober', tschech. 'November'

Besondere Aufmerksamkeit erfordern die Fälle, wo die beiden Bedeutungen einander ähnlich sind, wie: bolest - slowen. 'seelischer Schmerz', serbokroat. '/körperliches/ Leiden'; oder wo die Bedeutungen sich zum Teil decken, wie: narodni - slowen. 'national', serbokroat. /1/ 'national', /2/ 'Volks-'.
- . -

Notwendigkeit der Ergänzung von Information beim Übersetzen

Es kommt vor, dass ein Ausdruck der Ausgangssprache die gesamte Information enthält, die für das Übersetzen in die Zielsprache nötig wäre. Dann muss der Übersetzer eine Entscheidung zwischen mehreren Möglichkeiten treffen, also information hinzuergänzen.

Hier ist eine typische Erscheinung das, was man als "Spezifizierungszwang" bezeichnen könnte: In bestimmten Fällen lässt die Ausgangssprache etwas offen, wogegen die Zielsprache eine Entscheidung fordert - sie zwingt den Übersetzer dazu, zu spezifizieren, genauer und expliziter zu informieren, als es das Original tut.

12/ Frz. Le tableau est au mur, la bibliothèque est dans un coin, le vivre est sur la table - eng. The picture hangs on the wall, the bookcase stands in a corner, the book lies on the table - dt. hängt, steht, liegt. /Nach: Vinay/Darbelnet, Stylistique comparée du français et de l'anglais 1960, 59-60/.

13/ Dt. Geschwister in eine Sprache zu übersetzen, die eine solche Sammelbezeichnung nicht besitzt, bietet Probleme: Handelt es sich um mehrere Brüder und eine Schwester, oder um mehrere Schwestern und einen Bruder, oder nur um Brüder, oder nur um Schwestern? - Umgekehrt lasse engl. students, teachers, die Frage offen, ob es sich um männliche oder weibliche individuen /dt. Studenten - Studentinnen, etc./ handelt, oder um sowohl diese als jene.

14/ Die Art und Weise, in der eine Bewegung oder ein Transport erfolgt, wird in der einen Sprache unspezifiziert gelassen, während in einer anderen Genaueres darüber mitgeteilt werden muss: dt. bringen - frz. apporter, amener; frz. aller, eng. go - dt. gehen, fahren; kommen - russ. prihodit', priezzat'.

An diesen Problemkreis - Informationsmangel in dem Ausgangssprachigen Ausdruck und Nötigung des Übersetzers, diesen Mangel durch Informationsauffüllung abzuheben - wären die Fälle anzuschliessen, wo eine syntaktische Struktur der Ausgangssprache nicht eindeutig ist. /Solche Fälle von "Polysyntaktizität" sind übrigens ein bevorzugtes Thema einführender Darstellungen der generativen Grammatik./

15/ Wie gemeldet, haben die Vorbereitungen für die Konferenz in Wien schon begonnen. In Laibach kann man sich leicht verlieben. - Avoid infection by killing germs. - Visiting relatives can be boring. - Flying planes can be dangerous. - The fat major's wife. - He hit the man with the stick.

Alle diese Sätze haben je zwei Bedeutungen. Man hat es jeweils mit zwei verschiedenen zu Grunde liegenden Strukturen zu tun, die aber beide die gleiche Oberflächensstruktur ergeben. Beim Übersetzen muss erkannt werden, dass ein derartiger Satz /oder Ausdruck/ polysyntaktisch /mehrdeutig/ ist, und es muss die jeweils zutreffende zu Grunde liegende Struktur ausgewählt und zur Ausgangsbasis für die Wiedergabe in der Zielsprache gemacht werden.

Probleme der Umreihung und Neuorganisierung des Textes beim
Übergang von Ausgangs - zu Zielsprache

Aus der Tatsache, dass Ausgangs - und Zielsprache unterschiedliche Satzbauregeln haben und dass etwa die Ausgangssprache Möglichkeiten der Wortstellung besitzt, welche der Zielsprache fehlen kann es sich manchmal ergeben, dass der Übersetzungstext eine weitgehende Umorganisierung /Umschichtung, Umreihung/ gegenüber dem Original erfahren muss.

- 16/ /...XY.../ shall communicate extracts form and information relating to judicial records /.../
/...XY.../ communiquera /.../ les extraits du casier judiciaire et tous renseignements relatifs à dernier /...XY.../ übermittelt /.../ erbetene Auszüge aus dem Strafregister und auf dieses bezügliche Auskünfte

Der ungleichartige Bau der Sätze hängt zusammen mit Verschieden - artigkeit der Syntax der Präposition in den drei Sprachen:

Trennbarkeit d.Präp.vom Bezugswort Kasusrektion D.
Präpos.

Engl.	ja	nein
Frz.	nein	nein
Dt.	nein	ja

- 17/ For the purpose of this Agreement: "Tin" means tin metal /.../
Für die Zweck dieses Übereinkommens gilt folgendes: "Zinn" bedeutet Zinnmetall /.../

Hier ist es erwünscht, dass die Definitionen der Art "Tin means tin metal" auch in der deutschen Zielsprache diese Form "A bedeutet B" beibehalten wird. Wegen der Zweitstellung des Verbs im deutschen Hauptsatz ist dies nur durch Teilung des Satzes und Hinzufügung von "gilt folgendes" zu erreichen.

In den Beispielen /18/ bis /21/ ist der jeweilige ausgangssprachliche Text /Span., Engl., Serbokroat./ so organisiert, dass ein Wort oder eine Wortgruppe zugleich das Ende der Präambel /eines Abkommens/ und den Auftakt oder die Überschrift zum eigentlichen Abkommenstext bildet. Das Deutsche als Zielsprache kann dies wegen seines eigentümlichen Satzbaues /Rahmen/ entweder nicht nachvollziehen in /18/ und /19/ - oder ist genötigt, eigens zu diesem Zweck die Verbalform zu ändern - in /20/ und /21/.

- 18/ El Gobierno de /...XX.../ y el Gobierno de /...YYY.../:
hadibo cuento de /.../; convencidos de /.../; movidos del deseo /.../; considerando /.../; acuerdan concluit a tal efecto, el siguiente Convenio /.../

Die Regierung /...XX.../ und die Regierung /...YY.../ sind in Anbetracht /.../, in der Überzeugung /.../, vom dem Wunsche geleitet /.../, in der Erwägung /.../ übereingekommen, zu diesem Zwecke ein Abkommen folgenden Inhaltes zu schliessen /.../

- 19/ The CONTRACTING PARTIES
HAVE AGREED to establish the Development
Bank which shall operate in accordance
with the following
ARTICLES OF AGREEMENT
/.../

Die VERTRAGSCHLIESSENDEN PARTEIEN
SIND ÜBEREINGEKOMMEN, hiemit die Entwicklungsbank
zu errichten, die ihre Tätigkeit den folgenden
ARTIKELN DES ABKOMMENS
ausüben wird
/.../

- 20/ THE COUNCIL,
Having regard to /&.../ and to /&.../
DECIDES
DER RAT hat,
gestützt auf /&.../
und auf /&.../
BESCHLOSSEN

- 21/ Izmedju /...XX.../ i /...Y.../ sklopljen je dana /.../ ovaj
OKVIRNI UGOVOR O ZAJEDNICKOM ISTRAZIVANJU RIMSKOG LOGORA U/
/...XX.../ und /...YY.../ schliessen /oder: schlossen (?)/
am /.../ diesen RAHMENVERTRAG ÜBER DIE GEMEINSAME ERFORSCHUNG
DES RÖMISCHEN LAGERS IN /.../

=====

"DEUTSCH IST SCHWER"

Kurze Geschichte aus dem Sprachbastelbuch von Vera Ferra-Mikura
Verlag für Jugend und Volk.

DEUTSCH ist schwer,
Das kann ich beweisen,
Bitte sehr. -
Herr Maus heisst zum Beispiel Mäuserich,
Herr Laus aber keineswegs Läuserich.
Herr Ziege heisst Bock
Aber Herr Fliege nicht Flock.
Frau Hahn heisst Henne,
Aber Frau Schwan nicht Schwenne.
Frau Pferd heisst Stute
Frau Truthahn Pute
Und vom Schwein die Frau heisst Sau.
Und die Kleinen sind Ferkel.
Ob ich mir das merke?
Und Herr Kuh ist gar ein doppeltes Tier.
Heisst Ochs oder Stier.
Und alle gemeinsam sind Rinder
Aber die Kinder
Sind Kälber. -
Na, bitte sehr,
Sagt doch selbst,
Ist Deutsch nicht schwer?

V. Jesenik

NAMESTO KLASIČNE KRITIKE PREVODA - PARALELE

Pogosto govorimo o slabih prevodih, ki jih opravljajo ljudje, ki niso dovolj usposobljeni, ki ne znajo zadosti jezika, iz katerega prevajajo in se lotevajo dela, ki je pretežko zanje. Večkrat tudi rečemo, da bi bila kritika takih prevodov umestna, pa se le težko odločimo zanje. Tokrat sem si dovolil - naj mi bo odpuščeno! - vzeti nekoliko pod lupo eno stran prav na začetku v Franciji zelo uspešnega romana iz taboriščnega življenja, ki je bil preveden v slovenščino, in to stran predstaviti našim bralcem brez posebnega komentarja v treh verzijah: v originalu, v objavljenem prevodu in v prevodu, kakršen bi naj približno bil. Mislim, da bo primerjanje posebno zanimalo vse, ki znajo francosko in morda tudi druge - zaradi obeh slovenskih verzij.

Fripominjam, da je ta roman bilo težko prevajati, ker je napisan v francoskem žargonu iz taborišč. Naj navedem le nekaj besed iz teksta, ki sem ga vzel res slučajno za mojo paralelo: la gamberge, les dingues, sinoque, les bobonnes, les diams, les pécores fridolins, les valoches, les Ruskis, les morbacs, macchabées, morpions, bacchantes, grésil itd. Ali ni to hudo za eno samo stran?

Prevajalec, ki se je lotil tega zanj pretežkega dela, je bil le preveč pogumen. Ker sem imel roman v francoščini že pred slovenskim prevodom v rokah - z družino Andréja Ménarda, ki mu je roman posvečen, sem že dolgo v prijateljskih odnosih - sem še rekel svojim doma, da kljub temu, da sem dolgo živel in študiral v Franciji, bi mi ne bilo vedno zelo lahko prevajati oz. presajati 535 francoskih strani tega romana v našo ljubo slovenščino, če bi se kakšna založba obrnila name s tako željo.

Pa še to: roman je napisan v žurnalističnem slogu. Avtor je namreč novinar in se je lotil zelo nadrobnega opisovanja strahot v taboriščih Mauthausen in Ljubelj šele dvajset let po dogodkih na prošnjo sojetnikov. Glede na vse "izraze", ki jih je težko najti, pa spada knjiga bolj k "strokovnim" kot "literarnim" prevajalcem tako, da ga menda smem čisto na kratko razčlenjevati tudi v našem glasilu.

Originalni francoski tekst

Cet optimisme ne dura qu'un jour. Le lendemain, Paulo avait déjà beaucoup moins l'air d'un caïd. Il se faisait tout petit dans la foule de Mauthausen. Sa gamberge était devenue noire, sinistre.

- Des dingues, avait-il décrété. On est chez les dingues mais c'est les infirmiers qui sont sinoques.

Pourtant, en arrivant, Paulo, qui avait le sens du gag, n'avait pu s'empêcher de sourire, d'apprécier même:

- Quel vice, ces Fritz! Ils nous ont demandé d'écrire aux bobonnes pour bourrer les valises de vivres et de vêtements chauds. Et hop! à poil tout le monde, avec juste la ceinture!

Les valises? Elles étaient entassées dans la cour, pêle-mêle, sans étiquettes, sans noms. Terminé les petites chatteries pour supporter la séparation. Terminé aussi les pardessus bourrés de dollars et de louis d'or, les montres-bracelets, les chevalière. Terminé, les diams dans les bragues pour soudoyer les pécore fridolins chez qui on allait travailler, la Relève, et se faire vite la paire en Suisse, comme dans la Grande Illusion. Même les sentimentaux ne pleurnichaient plus après leurs valoches amoureusement préparées et leurs trésors envolés. Ils étaient soufflés. Quelques-uns, comme Paulo, se marraient et la rigolade avait fait li devenir générale dans la salle des douches. Il faut dire que tous ces bleus ignoraient qu'à Mauthausen, douches et chambre à gaz ne faisaient qu'un, invention d'un SS productif pour envoyer les macchabées tout nus au crématoire. Avant de balancer le gaz, prière de bien plier les frusques pour qu'elles resservent aux nouveaux. Le même complet pour dix, d'après les statistiques. Mais ce jour-là, il n'y avait pas d'arrivage de juifs ou de Russes à Mauthausen. Les douches, c'était vraiment pour se laver. Plus que ça même, et la rigolade qui s'était emparée des Français venait de ce qu'ils assistaient à leur première grande chasse aux morbac. La première d'une longue série. Eine Laus ... dein Tod: Un pou ... ta mort, disait une pancarte. Pas un pou, pas un morpion ne devaient pénétrer dans le sanctuaire, et comme, pour les nazis, le Français est par définition crasseux et vérolé, la chasse aux morbac était particulièrement consciencieuse ce soir. A coups de tondeuse, et malheur aux barbus, tout y passait, le crâne, le pubis, les fesses, le poitrail, les dessous de bras, les bacchantes et jusqu'aux sourcils, réserve à morpions. Impossible de reconnaître son meilleur ami dans cette cohue de peau. Seuls les chauves n'avaient pas changé de gueule. De quoi se marquer, en effet, malgré le grésil qui arrivait à grands coups de pinceau sur les poils arrachés.

Objavljen prevod

Toda ta optimizem je trajal samo en dan. Naslednji dan bi v Paolu že teže videli kaidija. Prav neznaten se je zdel v množici Mauthausenčanov. Njegovo kraljestvo je postalo črno, mračno. "Norci," je izjavil. "V norišnici smo, toda norci so bolničarji /odstavek manjka/

"Kakšni šaljivci, ti Frici! Ukazali so pisati našim pestunjam, naj nam natlačijo kovčke z živežem in toplo obleko. Tu pa - hop! - vsi do golega in stisni pas!"

Kovčki? V divjem neredu so ležali na kupu na dvorišču, brez naslovnice, brez imen. Konec dobrot, ki naj bi olajšale ločitev. Konec tudi na dnu skritih dolarjev in zlatnikov, ročnih ur, poročnih prstanov, pečatnikov. Konec draguljev v hlačnih šivih, s katerimi naj bi pri kmetih, kamor naj bi šli delat, najeli goveda in se z njimi kot pastirji pretihotapili v Švico, kakor se dogaja v Veliki iluziji. Vendar se niso cmerili za ljubezenskimi spominki in ukradenimi zakladi. Ta čustva so ugasnila. Nekateri, med njimi Paolo, so se bučno smejali ob tem in kazalo je, da bo njihovo krohotanje v prostoru s prhami postalo vse-

splošno. Kajpada, ti norci niso vedeli, da so pršne in plinske celice pravzaprav eno in isto, nadvse produktivna iznajdba esesevcev, katero so obsojence čisto gole pošiljali v krematorij. Preden spustimo plin, vas najlepše prosimo, da odložite vaše cape, ker bodo lahko rabile drugim. Taista garnitura za deset, kot kažejo statistike. Toda tega dne ni prispel v Mauthausen noben transport Židov. Prhe so v resnici služile samo za umivanje. Nič drugega kot to, in veselost Francozov je vzbujalo golo dejstvo, da so prisostvovali svojemu prvemu lovu na mrčes. Prvemu v dolgi dolgi vrsti ... EINE Laus ... dein Tod, ena uš ... tvoja smrt, kot je dejal neki kreten. Niti ena sama uš, niti en sam picajzelj ni smel vdreti v svetišče, in ker je za nacistične Francoze po definiciji umazanec in ušivec, je bil tega večera lov na mrčes še posebej skrben.

Vse, kar je poganjalo na nesrečnikih, na glavi in trebuih, okrog zadnjic in na prsih, v pazduhah in na spolovilih, celo trepalnice, prav vse je bilo nevarno za mrčes in je izginjalo pod strižcem. Spričo tega guljenja je bilo nemogoče spoznati celo najboljšega prijatelja. Samo plešči niso izgubili svojega videza. Res vzrok za veselost, kljub apnu, ki so si ga s čopiči v velikih zamahih nanašali na kožo, koder je izginjala dlaka.

Prevod V.J.

Ta optimizem je trajal samo en dan. Naslednji dan je Paulo bil že dosti manj videti kot kak kadija^(budja). Delal se je čisto majhnega v množici Mauthausna. Njegove misli so postale črne, mračne.

Norci, je sklenil. Pri norcih smo, ampak nori so bolničarji. Vendar, ko je prišel tja, si Paulo, ki je imel smisel za burko, ni mogel kaj, da se ne bi nasmehnil, celo da ne bi ocenil:

Kako so ti Fritzi pokvarjeni! Prosili so nas, da pišemo našim negovalkam, naj natlačijo kovčke z živežem in toplimi oblačili. In hop! vsi do golega, le pas obdržite!

Kovčki? Bili so nagrmađeni na dvorišču, križem kražem, brez nalepk, brez imen. Konec je bilo dobrot, da bi laže prenašali ločitev. Konec tudi površnikov nabasanih z dolarji in zlatniki, ročnih ur, poročnih in pečatnih prstanov. Konec "diamantov" v hlačnih durcah, da bi kupili švabske kmetavzarje, h katerim bi šli delat, izmena, in bi jo hitro popihali v Švico, kakor v Veliki iluziji. Celo sentimentalneži se niso več cmerili za z ljubeznijo pripravljenimi kovčki in "odletelimi" zakladi. Bili so osupli. Nekateri, kakor Paulo, so se smejali in krohot je skoraj postal splošen v umivalnici s prhami. Treba je povedati, da vsi ti novinci niso vedeli, da so bile v Mauthausnu prhe in plinska soba le eno, iznajdba produktivnega SSa, da so pošiljali /bodoče/ mrličke čisto gole v krematorij. Preden zaženemo plin, vas prosimo, da lepo zložite obleko, da bo spet služila novim. Ista obleka za deset, po statistiki. Vendar tega dne ni bilo prihoda Židov ali Rusov v Mauthausen. Prhe so bile zares za umivanje. Celo še več, in krohot, ki se je polastil Francozov, je vzbujalo dejstvo, da so prisostvovali svojemu prvemu velikemu lovu na mrčes. Prvemu v dolgi seriji ... EINE Laus ... dein Tod, ENA uš ... tvoja smrt, je pisalo na plakatu. Niti ena uš, niti en picajzelj ni smel prodreti v svetišče, in ker je za nacistične Francoze po definiciji umazan in sifilitičen, je bil lov na mrčes posebno vesten tistega večera.

Vel je stroj za striženje in gorje bradatcem; vse je šlo skozi: lobanja, dimeljnice, zadnjica, prsi, pazduhe, brki, celo obrvi, rezervat za picajzljje. Nemogoče je bilo prepoznati najboljšega prijatelja v tej kožni gneči. Samo plešci niso spremenili lica. Res je bil to vzrok za zabavo, kljub apnu, ki je prihajalo z velikimi zamahi čopiča na izpuljene kocine.

=====

V. Jesenik

"SLOVENŠČINA V JAVNOSTI"

15. oktobra 1980 je bila v Ljubljani ustanovna seja sekcije "Slovenščina v javnosti" v prostorih Republiške konference SZDL Slovenije. Na tej seji je bil imenovan sekretariat sekcije, ki šteje 15 članov; za predsednika pa je bil izvoljen Matjž Kmecl. Potem je bila daljša razprava o imenovanju članov delovnih skupin za slovenščino v a/ politiki, samoupravljanju - sodstvu, upravi, b/ gospodarstvu, turizmu, c/ šolstvu, č/ množičnih občilih, d/ umetnosti - kulturi, e/ znanosti, f/ zamejstvu in medizseljenci g/ vojaškem življenju in h/ delovna skupina za slovenski pravopis. Poleg v spremne materiale zapisanih imen članov so prisotni še predlagali nekaj drugih v vsaki skupini. Poudarjeno pa je bilo, da sedanji sestav skupin ni dokončen. Od prevajalcev /književnih/ je bil imenovan Janko Moder /v umetnosti in slov.pravopisju/ in Kajetan Gantar /v umetnosti/. V skupini za umetnost "kultura" sta še med drugim Janez Gradišnik in Ciri Zlobec. V skupini za znanost je med drugimi - poleg nosilke skupine Zinke Leben-Pivk in Brede Pogorelec ter Aleksandre Kornhauser - še prevajalec dr. Franjo Smerdu. Poudarjeno je bilo, da je slednja skupina prešibka in da bi jo kazalo diferencirati. Prav bi bilo, da bi tudi mi znanstveni in tehnični prevajalci imeli tu predstavnika. Imeli bi ga tudi lahko v skupini za politiko, samoupravljanje - sodstvo in upravo ter v skupini za gospodarstvo-turizem. Na to je bilo imenovanih še pet članov jezikovnega sodišča; ti so: Matjaž Kmecl, Janez Sršen, Janez Gradišnik, Janez Stanič in Jože Toporišič.

V akcijskem programu sekcije "Slovenščina v javnosti" bi pouzel le nekaj glavnih misli, ki so posebno zanimive tudi za nas. "Doslednejša razprava o slovenščini v javni rabi, predvsem posvetovanje v Portorožu maja 1979, je izoblikovala temeljna, strokovna in politična izhodišča našega odnosa do slovenskega jezika do njegove vloge in pomena v naši socialistični samoupravni družbi. Še posebej je poudarila skrb za takšen jezik, ki naj bi kot sredstvo izražanja in sporazumevanja ne ponarejal samoupravnega dogovarjanja in ga ne zavajal v prazne in nepristne obrazložitve, ki bi - dalje - izražal slovensko kulturno, politično, narodno zavest, ustvarjalnost in samostojnost in ki bi bil končno, pa ne nazadnje, čim bolj uporaben, gospodaren in izrazno bogat. Vse to seveda niso samo strokovna, marveč tudi politično daljnosežna in pomembna vprašanja, prav zato jim je SZDL sklenila posvetiti posebno pozornost."

Nekatere tudi za nas najvidnejše naloge pa so:

- poskrbeti za naglejši sporazum v zvezi z novim slovenskim

pravopisom, uskladiti in okrepiti delo za posamične področne strokovne terminologije;

- za trgovski jezik preučiti možnosti zakonskega urejanja nekaterih oblik javnega jezikovnega sporočanja /poimenovanja TOZD, naslovne table, prospekti, letaki/ in poiskati možnosti za kakšne davčne olajšave /ali obremenitve/, če gre za neoporečno /ali oporečno/ jezikovno opremo izdelkov; pripraviti povsem določne, jasne in izvedljive predloge;
- z gospodarsko zbornico SRS čimprej doseči uresničljiv sporazum o ustanovitvi jezikovne posvetovalnice in popravljalnice za potrebe slovenskega gospodarstva; ker bi bila ena sama takšna služba v Ljubljani s časoma verjetno premalo, naj bi sekcije pri področnih konferencah SZDL preučile možnosti za ustanavljanje področnih posvetovalnic te vrste in pripravile tudi določene načrte zanje;
- za populariziranje najhujših slabosti in najbolj pohvalnih dosežkov v javnem jeziku bi posebno jezikovno sodišče pri sekciji razlašale "jezikovne pohvale in graje tedna", ki bi jih po vnaprejšnjem dogovoru objavljala vsa javna občila na vidnih mestih, predloge zanje pa bi morali zbirati iz najštevilnejših virov: občinskih sekcij, družbenopolitičnih in strokovnih organizacij, od posameznikov, osrednjo pobudo pa bi seveda morala prevzeti žirija.

V celoti bi morala sekcija z ustreznimi delovnimi prijemi doseči najširšo pobudo in obenem razvneti zavest o odgovornosti do našega materinega jezika; niso dovolj samo jasna in dobra teoretska stališča, vsaj enako pomembna je tudi ustrezna praksa. To bi moralo biti njeno temeljno vodilo.

.....
Delo za slovensko terminologijo / iz posvetovanja v Portorožu

Dosedanje delo za slovensko terminologijo je na temelju daljše tradicije in obstoječih terminoloških komisij že dalo veliko sadov - slovarjev, priročnikov ali vsaj pripravljenega kartotečnega gradiva ipd. za kmetijstvo, gozdarstvo, veterinarstvo, medicino, narodoslovje, tehniko, elektro, tehniko, metalurgijo, rudarstvo, kemijo, tekstilno tehnologijo, urbanizem, pravo, ekonomijo, filozofijo, umetnost, pa tudi druge, v poročilu nomenjane panoge. Hereča jezikovna in terminološka vprašanja nastajajo zlasti v dejavnostih, ki so novejša ali je bila v njih dolgo dobo uveljavljena terminologija v drugih jezikih /v nemščini, srbohrvaščini/. To velja tudi za nekatere pomembne gospodarske dejavnosti /turizem in gostinstvo/ ali velike sisteme /železnice, pošta - telegraf-telefon/, kjer terminoloških prizadevanj še ni ali so v začetkih in jih bo treba podobno kot drugod šele razviti in ustrezno povezati.

Poročilo in razprava sta ugotovila:

- pomembnejše dosežke pri terminološkem delu imajo tista področja, kjer organizirano in načrtno delujejo terminološke komisije; njihovo delo se kaže v že izdanih in objavljenih razlagalnih slovarjih ali vsaj v nomenklaturah in v sistematičnih pripravah za izdelavo slovarjev;
- prizadevanja posameznikov v tem pogledu so dragocena vendar vse manj zadostna, zlasti kadar ostajajo osamljena v ozkem krogu strokovnjakov;

- financiranje terminološkega dela ni urejeno; številni strokovnjaki delajo bolj ali manj kot ljubitelji in marsikdaj opravljajo sami tudi tehnična dela.
- zato je potrebno predvsem;
- povezati delo obstoječih terminoloških komisij in pritegniti k delu komisij pri SAZU, v strokovnih društvih in v organizacijah združenega dela posamična ali skupinska terminološka prizadevanja; v Inštitutu za slovenski jezik SAZU voditi strokovno in kadrovsko evidenco terminoloških prizadevanj tudi tistih panog, ki niso zajete v komisije SAZU;
- izdelati programe terminološkega dela, kjer ga ni, in poskrbeti za redno financiranje vsega terminološkega dela na temelju svobodne menjave dela z gospodarskimi organizacijami in založbami in oziroma s pomočjo zainteresiranih samoupravnih interesnih skupnosti;
- vpeljati - kjer je le mogoče - tudi pri pripravi enciklopedičnih slovarjev skupinsko delo, usklajeno z delom terminoloških komisij s sodobnimi jezikovnimi spoznanji;
- poskrbeti, da bo prek računalniške obdelave mogoče posamezne slovenske terminologije primerjati s terminologijami drugih, posebej svetovnih jezikov.

Slovenščina v prevodih

Izročilo o slovenščini v strokovnih, književnih prevodih in razpravah o njem sta opozorila na izreden pomen prevajanja v slovenščino, kot tudi iz slovenščine v druge jugoslovanske ali tuje jezike. Akor je prevajalstvo na Slovenskem že od nekdaj sorazmerno razvito, tako je čedalje bolj tudi potrebno na vseh področjih družbenega življenja, zlasti pa kot ustvarjalna dejavnost ki nas povezuje s svetom, hkrati pa nas v njem uveljavlja.

Razprava je opozorila na tole:

- treba je posvetiti večjo skrb jezikovnemu izobraževanju prevajalcev; k temu nas obvezuje tudi Helsinška listina, ki govori o tem, da bodo države podpisnice "spodbujale širše prevajanje literarnih in drugih kulturnih del s posebnimi ukrepi, kot na primer z večjim prizadevanjem za izobrazbo in izpopolnjevanje prevajalcev". To pa se ne sme omejiti samo na učenje drugih jezikov, ampak mora vključevati nenehno izpopolnjevanje v slovenščini;
- skrb za vzgojo bodočih prevajalcev se mora začeti že v osnovni šoli, kjer je treba odpirati več možnosti za kvalitetnejši pouk tujih jezikov, in nadaljevati v usmerjenem izobraževanju. Pri tem je treba pretresti metode pouka tujih jezikov, ki ne smejo biti golo posnemanje tujih metod, ampak se morajo oblikovati ob soočanju s posebnostmi slovenskega jezika;
- vsakoletna tekmovanja srednješolcev v znanju tujih jezikov lahko prispevajo dragocene spodbude za kakovostno vrednotenje prevajalskega dela, obenem pa se v njih že nakazujejo možnosti za izbiro bodočih prevajalcev;

/nadaljevanje in konec na strani 44 /

Ladislav Baumgartner

SPRACHSCHWIERIGKEIT UND WORTSCHREIBUNG

Während meines langjährigen Aufenthaltes in den deutschsprechenden Ländern bemerkte ich immer wieder, in den Zeitungen und auch anderwärts, Klagen, dass es in Deutschland, bzw. in Oesterreich so viele Menschen gebe, die trotz einer achtjährigen Schulbildung die deutsche Sprache nur unzulänglich und mangelhaft beherrschten und nicht imstande seien, ein Schriftstück orthographisch richtig und fehlerfrei zu verfassen. Diese Klage ist leider nur allzuoft berechtigt. So macht man denn bald diese, bald jene Einrichtung für solchen Misstand verantwortlich, vergisst aber dabei, dass die deutsche Sprache tatsächlich zu den schwierigsten der Welt gehört, dass kaum eine Sprache an die physiologischen Vorzüge der Sprechorgane so hohe Anforderungen stellt wie die deutsche. Man vergisst, dass im Deutschen der unübersehbare Wortschatz und die Schwierigkeiten in der Formenlehre und der Satzlehre ganz besondere Ansprüche machen an ein nie versagendes Gedächtnis, an ein klares, logisches Denken, an ein lebendiges Sprachgefühl und einen feinen Sinn für Klangreinheit und Klangschönheit. Zu diesen Schwierigkeiten kommt noch der Uebelstand, dass die deutsche Wortschreibung noch immer belastet ist mit pedantischen Spitzfindigkeiten, mit offensibaren Widersprüchen und mitgeschlepptem Ballast.

Es ist erklärlich, dass in der Revolutionszeit sogleich der Ruf ertönte, man solle die unterbrochene Vereinfachung der Wortschreibung weiterführen. Zugleich wurde gefordert, dass man sich in der Schule und im öffentlichen Verkehr nur noch der lateinischen Schriftzeichen, der sogenannten Antiqua, bediene, und dass man die fälschlich "gotisch" genannte Schrift, die Fraktur-, bzw. Kurrentschrift, aufgebe. Nur eine Schriftart dürfe beibehalten werden, und das müsse aus Gründen des Weltverkehrs die Antiqua sein. Diese Forderung rief heftigsten Widerspruch hervor. Man hielt in gewissen Kreisen die Fraktur für eine "ausgesprochen deutsche Schriftform", für ein "vaterländisches Gut", für ein "altes, geheiligtetes Erbteil der Vorfahren". Diese Ansicht ist leider nicht ganz richtig, denn bis zum 13. und 14. Jahrhundert haben sich die Deutschen, wie alle Völker des Abendlandes, der lateinischen Schrift bedient, auch in der Blütezeit der mittelalterlichen deutschen Literatur. Erst nach dieser Zeit wurden in allen Abendländern, nicht nur in Deutschland, die lateinischen Schriftzeichen /dem gotischen Kunststile entsprechend/ verschnörkelt, versteift, verrenkt, eckig und winklig gemacht, so dass man an vielen kaum noch die ursprüngliche Form wiedererkennt. Während andere Völker, z.B. die Engländer, sehr bald wieder die einfachen, das Lesen erleichternden lateinischen Buchstaben annahmen, blieben die Deutschen /mit den Dänen und Schweden/ bei den Fraktur - Schrift - Zeichen.

Der grösste Sprachforscher, Jakob Grimm, verwarf die Fraktur vollständig und verlangte die Rückkehr zu den einfachen lateinischen Schriftzeichen eines Walther von der Vogelweide. Ja, er ging noch weiter - und forderte, dass der nach dem Dreissigjährigen Krieg eingeführte Missbrauch, alle Substantiva gross zu schreiben, wieder beseitigt würde, denn in einem Satze seien die hauptsächlichen und hervorzuhebenden Wörter sehr oft gar nicht die sogenannten Hauptwörter, sondern die Verben oder andere Wörter.

Was die Wortschreibung anlangt, so sah Jakob Grimm auch im klassischen deutschen Mittelalter mit seiner einfachen und schlichten Schreibweise ein nachahmenswertes Vorbild. Aber Jakob Grimm fand mit seinen Forderungen nur in gewissen wissenschaftlichen Kreisen Beifall. Im übrigen verfiel die Wortschreibung einer völligen Willkür, da jeder nach Adelungs falschem Grundsatz handelte: "Schreibe, wie du sprichst". /?/ Erst im Jahre 1880 wurde mit der amtlichen Rechtschreibung eine feste Grundlage geschaffen, auf der eine zeitgemässe Entwicklung weitergehen sollte.

Nach der heutigen Wortschreibung ist die deutsche Sprache überwiegend konsonantisch; etwa zwei Drittel der Buchstaben sind Konsonanten, zuweilen sogar noch mehr, z.B. in dem Worte "Fortschritt", wo das "o" und das "i" umwuchert sind von nicht weniger als neun Konsonanten, von denen man aber nur sechs zu hören bekommt. Ja, es gibt viele Wörter, bei denen die Deutschen nach ihrer Schreibweise noch weit mehr Parasiten mitschleppen müssen. Es ist ein grosser Uebelstand, dass sie einen der am häufigsten gebrauchten Mitlaute, den lingual - palatalen Zischlaut, den andere Sprachen mit einem einzigen Zeichen, z.B. "s" oder "š", wiedergeben, durch nicht weniger als drei Buchstaben s+c+h schreiben müssen. Die Engländer haben wenigstens das "c" hinausgeworfen und begnügen sich mit dem "s+h"; aber die Deutschen schleppen diesen plumpen, schwerfälligen Dreifuss "sch" durch viele Tausende von Wörtern wie ein unabänderliches Verhängnis weiter mit sich und verfälschen und verhässlichen durch diesen dicken Parasiten die ganze Anmut eines Wortes. Drei Tasten muss man auf der Schreibmaschine in Bewegung setzen, um diesen einen Laut auszudrücken. /Eine Fabrik, die das kleine "sch" und die vielgebrauchten Silben, "ein", "er" auf je eine Taste bringen könnte, würde mit dieser Neuerung jede Konkurrenz schlagen!/
Wieviel Hunderttausende von Buchstaben könnten täglich in einer Druckerei gespart werden, wenn man für diesen Zischlaut ein einziges Zeichen hätte und etwa schriebe "Sreibmaschine"! Auch der Widerspruch zwischen Aussprache und Schriftzeichen bei Wörtern wie Stein, Stock, Speise usw. würde dadurch verschwinden. Ein anderer widerwärtiger Wortschmarotzer, der die Harmonie zwischen dem hörbaren Klangbild und dem sichtbaren Schriftbild stört, ist das gewohnheitsmässig mitgeschleppte "h". Man ist diesem Parasiten ja schon gehörig zu Leibe gegangen, obgleich er seinerzeit selbst von Bismarck in Schutz genommen wurde: aber es könnten noch manche beseitigt werden. So hat man z.B. aus dem Worte Hoffahrt /mittelhochdeutsch: hove - vart/ das "h" mit Recht gestrichen, den Parasiten aber in dem vielgebrauchten Worte "fahren" und seinen unzähligen Ableitungen stehen lassen. Dieses Wort geht ja nicht auf das mittelhochdeutsche varen mit langem "a" zurück, das "anfeinden", nachstellen, gefährden" bedeutet, sondern auf varen mit kurzem "a", das "gehen, wandern, sich bewegen" heisst. Das "h" in "Gefahr" liesse sich also sprachgeschichtlich rechtfertigen, aber nicht das "h" in "fahren" und seinen Ableitungen, wie "Fähre"; man müsste sonst auch "fährtig" und "anfährtigen" schreiben, hat aber richtig "fertig" und "anfertigen" in der amtlichen Rechtschreibung gefordert.

Die neuhochdeutsche Schriftsprache leidet an einer Konsonanten-Hypertrophie und an einem Vokalschwund. Es ist demnach durchaus

angebracht, alle überflüssigen Konsonanten hinwegzuoperieren und die Vokale möglichst zu pflegen und sie aller Kraft, Fülle und Reinheit zu erhalten. An der Konsonanten - Hypertrophie in der Wortschreibung ist vor/^{allem} der Missbrauch schuld, die Kürze eines Vokals, anstatt durch einen geeigneten Akzent, durch die schwerfällige Verdoppelung des folgenden Konsonanten auszudrücken. Daher auch die zahllosen Wörter mit "ck", obgleich es verhältnismässig nur wenig Wörter gibt, in denen vor "k" ein langer Vokal steht. Daher die zahllosen "mm", "nn", "ss", "tt" usw. Gerade hierbei zeigen sich pedantische Quälereien. Jedermann spricht z.B. dem Worte "Sängerin" die Silbe "in" kurz aus. Weshalb muss nun im Plural diese kurze Silbe durch Verdoppelung des "n" noch mehr gekürzt werden? Das Adverbium "zusam" ist ebenso richtig gebildet wie zumeist, zugleich, zunutz, zurecht usw. Wenn wir "zurechtsetzen" schreiben, weshalb sollten nicht "zusamsetzen" schreiben, weshalb das schwerfällige flektierte "zusammen" dabei anwenden?

Es ist ein Vorzug der deutschen Sprache, dass sie mehrere Substantiva miteinander verbinden kann; aber von diesem Vorzug wird oft ein so übermässiger Gebrauch gemacht, dass man oft förmliche Wortungeheuer zu sehen bekommt. Sind solche Zusammensetzungen nicht zu vermeiden, so wäre es aus Gründen der schnelleren Auffassung doch zu empfehlen, hierbei häufiger den Bindestrich anzuwenden und z.B. schreiben "Bundesverwaltungsgerichts - Verfahren". Der Bindestrich könnte auch manchen Missverständnissen vorbeugen. Auch hierin könnte sich die deutsche Wortschreibung teilweise ein Beispiel an der englischen nehmen.

Es ist leider immer so gewesen, dass selbst die bescheidensten Vorschläge für eine Aenderung des Herkömmlichen sogleich den heftigsten Widerspruch bei allen denen hervorzurufen pflegen, sie aus idealen oder geschäftlichen Gründen "beim alten bleiben" wollen. Oder ist dies vielleicht eine teilweise Aeusserung des physikalischen Trägheitsgesetzes - auch im menschlichen Verstand? ! Aber die Zeit drängt - auf allen Gebieten - nach Anpassung, Vereinfachung und Erleichterung; darum sollte und dürfte sich auch eine Sprache notwendigen Fortschritten nicht verschliessen.

=====

Jože Zakrajšek

SOLDATEN

schwere Wolken ziehen über den politischen Horizont.
Zieht den Mantel des Ruhmes an und bleibt ja treu
euren Fahnen, sonst kommt die rächende Nemesis und
wird euch strafen.

Fantje dež bo, oblečte mantelne in dente ruma
noter, pa ostante ja zvesti vašim Fankam, če ne bo
prišel rehnungsfirer Nemeček in vas bo vse zaprl.

- univerzi oziroma posamezne fakultete in visoke šole bi morale posvetiti več skrbi študiju prevajalstva /seminarske naloge, diplomske naloge, analize, interpretacije in primerjave prevodov, zgodovina slovenskega prevajalstva/: možne so tudi posebne usmeritve v prevajalske poklice;
- vso skrb je treba posvetiti jezikovnemu izobraževanju časopisnih in simultanih prevajalcev;
- v obliki študija na tretji stopnji ali specialističnega študija bi bile možne interdisciplinirane povezave jezikovnih skupin z drugimi strokami, tako da bi dobili specializirane strokovne prevajalce; fakultete bi lahko v sodelovanju s strokovnimi društvi ugotovile, koliko takšnih prevajalcev potrebuje združeno delo in koliko one same;
- strokovna društva prevajalcev naj tudi sama organizirajo čimveč občasnih seminarjev, posvetovanj itd., in tako pomagajo strokovnemu izpopolnjevanju in jezikovni rasti prevajalcev vseh smeri in vrst;
- lektoriranje prevodov v založbah in časopisih bi moralo veljati za prav tako nepogrešljivo avtorsko delo kot kontrola vsakega izdelka, preden ga izdelovalec izroči uporabniku; lektorjevo ime naj bo tako kot piščevo ali prevajalčevo primerno označeno;
- v okvirih strokovne, znanstvene ali književne kritike je treba razvijati tudi jezikovno kritiko; v tem pogledu bi lahko rodilo sadove ustrezno sodelovanje založb, časopisa in strokovnih društev;
- Slovencem še zmorej manjka veliko slovarjev tujih jezikov, pa tudi obširnejših slovarjev jezikov, za katere že imamo slovarje; pomembne slovarje bo čedalje bolj potrebno pripravljati skupinsko, saj ima dober in obsežen slovar vse bolj značaj izvirnega znanstvenega dela;
- vso skrb je treba še nadalje posvečati prevodom filmskih in televizijskih besedil in do kraja uveljaviti načelo, da morajo biti ta besedila za našega gledalca slovenska in potrebam ustrezno prevedena;
- posebej je treba pospeševati prevajanje v jeziku sosednjih držav, zlasti dela s področja kulture in politične zgodovine Slovencev ter manjšinskega in narodnega vprašanja;
- prevajanje slovenskih besedil v tuje jezike ima izreden kulturni pomen, saj nas predstavlja drugod v državi ali v svetu, vendar je v glavnem tako, da v njem nimamo ne zadostnega pregleda ne kakovostne ocene.

Ivan Hubad, mr.ph.:

400 ZEMLJEPISNIH IMEN V 6 DO 7 JEZIKIH

Uvod

Že vsa leta, odkar je bilo ustanovljeno naše društvo, opažam po naših časopisih, da časnikarji ne poznajo tujih geografskih imen. To velja predvsem za časopise, ki niso vezani na poročevalske urade (kot npr. TT, Nedeljski dnevnik, verski listi). Dnevniki, ki so abonirani na agencije, dobivajo novice z originalnimi zemljepisnimi imeni. Omenjeni tedniki pa vsebujejo večinoma prevode. Če je v takem prevodu vsaj eno do troje geografskih imen, se da ugotoviti, iz katerega jezika je članek preveden. Časnikarji namreč ne poznajo tujejezičnih imen in ne vedo, na katero originalno ime se naziv nanaša. Naj navedem nekaj originalnih primerov: "Aiaška pogodba" je prevedena iz italijanščine, ker je to po naše Haaška konvencija. "Brodolom pred Flushingom" je preveden iz angleščine, ker ime pomeni mesto Vlissingen na holandski obali. "Razstava v Aix-la-Chapelle" je prevedena iz francoščine, ker je to francosko ime za Aachen.

Za nas prevajalce je tako uganjevanje sicer prijetno jezikovno urjenje, bralci so pa pri tem gotovo prikrajšani, saj večinoma ne poznajo originalnega ali slovenskega imena za kraj, ki je napisan v jeziku, iz katerega je članek preveden (npr. "tiho-tapljenje diamantov iz Anverse" je prevedeno iz italijanščine in pomeni Antwerpen), in tako v resnici ne vedo, kje se stvar dogaja.

Da bi olajšal časnikarjem in bralcem poznavanje takih imen, sem zbral 400 zemljepisnih imen (krajev, držav, dežel, pokrajin, rek, morij, gorã itd. po abecedi) v originalni ali v slovenski obliki in jih prevedel v angleščino, francoščino, ruščino, španščino, nemščino in italijanščino, v kolikor jih v dotičnih jezikih rabijo ali so jih vsaj nekdaž rabili. V prvem stolpcu stoji slovensko ime ali originalno ime, pa tudi nekdanje slovensko ime, če se razlikuje od sedanjega, v zadnjem stolpcu je ime v originalnem jeziku, vmes so pa imena v prej omenjenih jezikih.

Seveda pa moramo gledati na ta seznam zemljepisnih imen tudi z zgodovinske strani, to se pravi, da so navedena tudi taka tujejezična imena, ki se danes manj uporabljajo, ali ki so jih le nekdaž rabili.

V praksi bomo pa uporabljali le tista slovenska imena tujih krajev, ki so se ohranila do danes zaradi zemljepisnih, zgodovinskih, trgovskih, kulturnih in podobnih vezi.

Pri dveh sosednjih državah segajo tuja lastna imena vedno več ali manj daleč preko meje npr. slovenska imena krajev v Lombardiji in na Koroškem, grška imena krajev v Makedoniji in Srbiji, nemška imena na Južnem Tirolskem, v Alzaciji in Lotaringiji, francoska imena v Aosti.

Temu ni vedno vzrok šovinizem. Vsa belgijska in deloma holandska mesta imajo tudi španska imena, ker so nekdanje vladali Habsburžani v Španiji in Belgiji.

Največ svojih imen za tuje kraje imajo Italijani. To je ostalo zato, ker je bil nekdanji uradni jezik latinščina in so bila vsa imena mest tudi latinska (v cerkvi so še danes). Ta latinska imena so pa v italijanščini ostala še danes ali so se le malo spremenila (npr. lat. Maguntium, ital. Magonza, nem. Mainz).

V seznam sem prevzel le tista imena, ki se različno glasijo vsaj v 3 jezikih. Kajti različno ime v 2 jezikih velja navadno za vse sosednje države.

Da bi olajšal iskanje originalnega imena, sem priložil navzkrižno kazalo, ki vsebuje 2700 tujejezičnih imen s številko originalnega imena in s črko jezika iz seznama 400 zemljepisnih imen.

=====

DELO, 18.nov.1980
(zadnja stran)

STARI TONI V MADRIDU

Podnaslov: Razprava o implementaciji sklepne listine v znaku obtožb.

Poudarki na spodbudi "vojaškemu detantu".

Madrid, 17.nov. (Tanjug)

Udeleženci madridskega sestanka o evropski varnosti in sodelovanju so danes začeli splošno politično razpravo, katere naloga je konkretizirati temeljna vprašanja izvajanja helsinške listine in pripraviti delovanje petih delovnih teles konference.

- . -

Jož, ubogi bralci! Morali bodo kupiti dober angleški pa še francoski slovar, da bodo našli "implementation" in "détente". Vse to bo treba res bolj konkretizirati tudi pri "Delu", da bodo ne prehudo učeni ljudje še kaj razumeli ...

- . -

Pa še za "détente" sem slučajno pokukal v debeli francosko-slovenski slovar. Po naravi in kot prevajalec sem radoveden in me zanima, kaj napišejo kolegi o tem ali onem. Za "détente" tam le po piše: popuščanje napetosti ali pritiska, in še nekaj drugih pomenov je tudi ... Malo naprej je še fraza "dur à la détente". Ob tem sem se pa moral nasmehniti, ker to pomeni v slovarju "težko sprožljiv (puška)". V resnici pa gre le (v prenesenem pomenu in bolj po domače) za človeka, ki je skopuh, skopuški. "Robert" pravi: "une personne qui laisse difficilement partir l'argent". Pa brez zamere!

Sn	E	F	R	S	D	I	or
1 Aachen, Cahe	Aix la	Aix-la-	Ahen	1 Aquisgrán	Aachen	Aquisgrana	Aachen
2 Aargau	Chapelle	Chapelle	Aargau	2 Argovia	Aargau	Argovia	Aargau
3 Abessinija	Aabyssinia	Abyssinie	Abissimija	3 Abissinia	Abessinien	Abissinia	Itjopia
4 Adiga	Adige	Adige	Adidze	4 Adige	Etsch	Adige	Adige
5 Admiralaliski	Admiralty	(files)	Ostrova	5 Almirantes	Amiranten	Isole dell'	Admiralty
6 Afrika	islands	Amirantes	Admirateljstva	6 Afrika	Afrika	Ammiragliato	islands
7 Albanija	Afrika	Afriku	Afrika	7 Albania	Albanien	Africa	Africa
8 Algarve	Albanie	Albanie	Albanija	8 Algarve	Algarbien	Albania	Shquiperi
9 Alpe	Algarbia	Algarve	Algarvi	9 Alpes	Alpen	Algarve	Algarve
10 Alzacija	Alps	Alpes	Aljpy	10 Alsacia	Elsass	Alpe	lat.Alpes
11 Alzir	Alsace	Alger	Aljzas	11 Argel	Algier	Alsazia	Alsace
12 Alžirija	Algiers	Algerie	Alžir	12 Argelia	Algerien	Algeri	Medinat-el-
13 Amazonka	Algeria	Amazon	Amazonka	13 Amazonas	Amazonenstrom	Algeria	Dzezir
14 Andaluzija	Amazon	Amazonie	Andaluzija	14 Andalucia	Amazonien	Algeria	el-Dzezir
15 Anglija	Andalusia	Andalousie	Anglija	15 Inglatterra	England	Andalusia	rio Amazonas
16 Aniza	England	Angleterre	Enns	16 Ens	England	Inghilterra	Andalucia
17 Antili	Enns	Enns	Enns	17 Antillas	Enns	Enno	England
18 Antwerpen	Antilles	Antilles	Antiljskie	18 Antillas	Antillen	Antille	Enns
19 Apenini	Anvers	Anvers	ostrova	18 Ambers	Antwerpen	Anversa	Antillas
20 Argentina	Apennins	Apennins	Antwerpen	19 Apeninos	Apenninen	Anverso	Antwerpen
21 Atene	Argentine	Argentine	Apenniny	20 Argentina	Apenninen	Appenino	Appenino
22 Augsburg	Athènes	Athènes	Argentina	21 Atenas	Argentinien	Argentina	Argentina
23 Avstrija	Augsbourg	Augsbourg	Afiny	22 Augsburg	Athen	Atene	Athenai
24 Azerbejdžan	Autriche	Autriche	Augsburg	23 Austria	Augsburg	Augusta	Augsburg
25 Azori	Azerbaidžan	Azerbaidžan	Avstrija	24 Azerbeiján	Österreich	Austria	Österreich
26 Balearies	Açores	Açores	Azorskie	25 Azores	Azerbajdschan	Azerbeigian	Azerbajdzan
27 Balkan	Baleares	Baleares	Balearskie	26 Baleares	Azoren	Azzorre	Açores
28 Barcelona	Balkans	Balkans	Balkany	27 Balcanes	Balearen	Baleari	Baleares
29 Basle	Barcelone	Barcelone	Balsky	28 Barcelona	Balkan	Balcani	Balkan
30 Baskovsko	Basle	Bâle	Bazelj	29 Basile	Basel	Basile	Basel
	Basque	Pays	Baskov	30 Vascongadas	Basenland	Paese dei	Euskaldunak
	provinces	Basque	strana			Baschi	

Sr	E	F	R	S	D	I	or
31	Bavarska	Bavaria	Bavarija	31 Baviera	Bayern	Baviera	Bayern
32	Bela Rusija	White Russia	Belaruss'	32 Rusia blanca	Weissrussland	Russia bianca	Belaruss'
33	Belgija	Belgium	Beljgija	33 Belgica	Belgien	Belgio	Belgia,
34	Beograd	Belgrade	Belgrad	34 Belgrado	Belgrad	Belgrado	Belgique
35	Benetka	Venice	Venecija	35 Venecia	Venedig	Venezia	Beograd
36	Berlin	Berlin	Berlin	36 Berlin	Berlin	Berlino	Venezia
37	Bermudi	Bermudas	Bermudskie ostrova	37 Bermudas	Bermuden	Bermude	Berlin
38	Bern	Berne	Bern	38 Berne	Bern	Berna	Bermudas
39	Biskajski zaliv	Bay of Biscay	Biskajskij zaliv	39 Mar Cantábrico	Golf von Biskaya	Biscaglia	Bern
40	Bliznji vzhod	Near East	Bliznij Vostok	40 Próximo oriente	Naher Osten	Prossimo Oriente	Golfe de Gascogne
41	Bodensko jezero	Constance lake	Bodenskoe ozero	41 Lago de Constanza	Bodensee	Lago di Costanza	Mar Cantábrico
42	Bolgarija	Bulgaria	Bolgarija	42 Bulgaria	Bulgarien	Bulgaria	Shark-el-adná
43	Bolonja	Bologna	Bolon'ja	43 Bologna	Bologna	Bologna	Bodensee
44	Bordeaux, Bordó	Bordeaux	Bordo	44 Burdeos	Bordeaux	Bordeaux	Bolgarija
45	Borneo	Bornéo	Borneo	45 Borneo	Borneo	Borneo	Bologna
46	Bosna	Bosnie	Bosnija	46 Bosnia	Bosnien	Bosnia	Bordeaux
47	Bospor	Bosphorus	Bosfor	47 Bósforo	Bosporus	Bosforo	Kalimantan
48	Bratislava	Presbourg	Bratislava	48 madž. Pozsony	Pressburg	Bratislava	Bosna
49	Braunshweig, Brunsvik	Brunswick	Braunšvejk	49 Brunswick	Braunschweig	Brunsvigo	Karadeniz boğazi
50	Brazilija	Brésil	Brazilija	50 Brasil	Brasilien	Brasile	Bratislava
51	Breisgau, Brižgov	Brisgau	Brejsgau	51 Brisgovia	Breisgau	Brisgovia	Braunschweig
52	Bremen	Brême	Bremen	52 Bremen	Bremen	Brema	Brasil
53	Bretanija	Bretagne	Bretanj	53 Bretana	Bretagne	Bretagna	Breisgau
54	Britanska	Guyane	Britanskaja	54 Guayana	Britisch-Guajana	Guaiana	Bremen
55	Gvajana	britannique	Gajana	55 inglesa	Britisch-Guajana	britannica	Bretagne
56	Britanski Honduras	Honduras	Gonduras	56 Honduras	Britisch-Honduras	Honduras	British
57	Brno	Brno	Brno	57 Brunn	Brünn	Bruna	Guiana
58							British
59							Honduras
60							Honduras
61							Honduras
62							Honduras
63							Honduras
64							Honduras
65							Honduras
66							Honduras
67							Honduras
68							Honduras
69							Honduras
70							Honduras
71							Honduras
72							Honduras
73							Honduras
74							Honduras
75							Honduras
76							Honduras
77							Honduras
78							Honduras
79							Honduras
80							Honduras
81							Honduras
82							Honduras
83							Honduras
84							Honduras
85							Honduras
86							Honduras
87							Honduras
88							Honduras
89							Honduras
90							Honduras
91							Honduras
92							Honduras
93							Honduras
94							Honduras
95							Honduras
96							Honduras
97							Honduras
98							Honduras
99							Honduras
100							Honduras

Sn	E	F	R	S	D	I	or
57	Bruges	Bruges	Brjuge	57	Brujas	Brügge	Brugge
58	Brussels	Bruxelles	Brjuselj	58	Bruselas	Brüssel	Brussel
59	Bukarest	Bucarest	Buharest	59	Bucarest	Bukarest	București
60	Burgundy	Bourgogne	Burgundiја	60	Borgona	Burgund	Bourgogne
61	Cadix	Cadix	Kadis	61	Cádiz	Cadiz	Cádiz
62	Canterbury	Canterbéry	Kenterberi	62	Cantórbéry	Canterbury	Canterbury
63	Stamboul	Stamboul	Car'grad	63	Estambul	Stambul	Istanbul
64	Ceylon	Ceylan	Cejlon	64	Ceylán	Ceylon	Sri-lanka
65	Celebes	Célébes	Celebes	65	Célebes	Celebes	Sulawesi
66	Cévennes	Cévennes	Sevenny	66	Cévennes	Sevennen	Cévennes
67	Coire	Coire	Kur	67	Coira	Chur	Cuera
68	Cyprus	Chypre	Kipr	68	Chipre	Zypern	Kýpros, Kibris
69	Kolosvar	Klausenbourg	Kluž	69	Klausenburgo	Klausenburg	Cluj
70	Coruna	Corogne	Koruniја	70	Coruna	Korunna	Coruna
71	Bohemia	Bohême	Čehija	71	Bohemia	Böhmen	Česká
72	Českoslovaška	Těšob-	Čehoslova-	72	Čeco-	Tschecho-	Česko-
73	slovakia	slovaquie	kija	73	eslovaquia	slowakei	slovensko
74	Chili	Chili	Čili	74	Chile	Chile	Chile
75	Montenegro	Monténégro	Černogorija	75	Montenegro	Montenegro	Črna gora
76	Black Sea	Mer Noire	Čérnoe more	76	Mar negro	Schwarzes Meer	Čérnoe more,
77	Dalmatia	Dalmatie	Dalmacija	77	Dalmacia	Dalmatien	Kara deniz
78	Far East	Extrême-Orient	Daljniј Vostok	78	Extremo oriente	Ferner Osten	Dalmacija
79	Damascus	Damas	Damask	79	Damasco	Damask	Far East
80	Denmark	Danemark	Danija	80	Dinamarca	Dänemark	Dimashk
81	Dardanelles	Dardanelles	Dardanelly	81	Dardanelos	Dardanellen	Danmark
82	Dominican Republic	République Dominicaine	Dominikanskaја respublika	82	Repubblica Dominicana	Dominikanische Republik	Canakkale
83	Danube	Danube	Dunaј	83	Danubio	Donau	lat. Danubius
84	Dover	Douvres	Duvr	84	Dóver	Dover	Dover
85	Dyrachium	Épidamne	Durres	85	Durazzo	Durazzo	Dürres
86	Drave	Drave	Drava	86	Drava	Drau	Drava
87	Dresden	Dresde	Drezden	87	Dresde	Dresden	Dresden
88	Dražđani						

Sn	E	F	R	S	D	I	or
87 Duna j	Vienna	Vienne	Vena	87 Viena	Wien	Vienna	Wien
88 Dunkerque	Dunkirk	Dunkerque	K junkerk	88 Dunkerque	Dunkirchen	Dunkerque	Dunkerque
89 Edinburgh	Edinburgh	Édimbourg	3dinburg	89 Edimburgo	Edinburg	Edinburgo	Edinburgh
90 Egejsko morje	Aegean Sea	Mer Egée	3gejskoe more	90 Mar Egeo	Agäisches Meer	Mare Egeo	Aigaion Pélagos
91 Egipt	Egypt	Égypte	Egipet	91 Egipto	Agypten	Egitto	Misr
92 Ekvador	Ecuador	Equateur	3kvador	92 Ecuador	Ekuador	Equatore	Ecuador
93 Epir	Epeirus	Epire	3pis	93 Epiro	Epirus	Epiro	Epeiros
94 Estonika	Estonia	Estonie	3stonija	94 Estonia	Estland	Estonia	Eesti
95 Etiopiija	Ethiopia	Ethiopie	3fiopiija	95 Etiopia	Athiopien	Etiopia	Ityopia
96 Evropa	Europe	Europe	Evropa	96 Europa	Europa	Europa	Europa
97 Falklandski otoki	Falkland islands	Iles Falkland	Faljklandskie ostrova	97 Islas Malvinas	Falklandinsel	Isole Falkland	Falkland islands
98 Farör	Fareoes	Féroé	Färöer	98 Feroé	Färöer	Färöer	Färoyar,
99 Fidži otoki	Fiji islands	Iles Viti	Ostrova Fidži	99 Islas Viti	Fidschiinseln	Isole Figi	Faererne
100 Finska, Čuhonska	Finland	Finlande	Finljandija	100 Finlandia	Finland	Finlandia	Fiji islands
101 Flandrija	Flanders	Flandres	Flandrija	101 Flandes	Flandern	Flandra	Suomi,
102 Flisingen	Flushing	Flessingue	Flissingen	102 Flessinga	Vlissingen	Flissinga	Finland
103 Florenca	Florence	Florence	Florencija	103 Florencia	Florenz	Firenze	Vlaanderen
104 Francija	France	France	Francija	104 Francia	Frankreich	Francia	Vlissingen
105 Francoska Gvajana	French Guiana	Guyane française	Francuzskaja Gviana	105 Guayana francesa	Französisch Guayana	Guaiana francesa	Firenze
106 Franken, Frankovsko	Franconia	Franconie	Frankonija	106 Franconia	Franken	Franconia	France
107 Frankfurt ob Majni	Frankfort on the Main	Frankfort-sur-le-Main	Frankfurt na Majne	107 Francfort del Mein	Frankfurt am Main	Francoforte sul Meno	Guyane française
108 Freiburg, Frankobrod na Meni	Freiburg	Freibourg	Frejburg	108 Friburgo	Freiburg	Friburgo	française
109 Fribourg	Fribourg	Fribourg	Fribur	109 Friburgo	Freiburg	Friburgo	Franken
110 Furlanija	Friuli	Frioul	Friulj	110 Friul	Friaul	Friuli	Frankfurt a.M.
111 Galicija	Galicie	Galicie	Galicija	111 Galicia	Galizien	Galizia	Freiburg
112 Galicija /avstro-ograska dežela/	Galice	Galice	Galicija	112 Galicia	Galicien	Gallizia	Fribourg
113 Galicija /španska pokrajina/							Friuls
							Galicija

Sh	E	F	R	S	D	I	or
113 Gaskonija	Gascony	Gascogne	Gaskonj	113 Gascona	Gascogne	Guascogna	Gascogne
114 Gdansk	Dantzik	Dan(t)zig	Gdansk	114 Gdansk	Danzig	Danzika	Gdansk
115 Genova	Genoa	Gênes	Genuja	115 Génova	Genoa	Genova	Genova
116 Gent	Ghent	Gand	Gent	116 Gante	Gent	Gand	Gent
117 Glarus	Glarus	Glaris	Glarus	117 Glaris	Glarus	Glaro	Glarus
118 Gorica	Gorizia	Gorice	Goricija	118 Gorice	Görz	Gorizia	Gorizia, Gorica
119 Gornja Volta	Upper Volta	Haute-Volta	Verhnaja Voljta	119 Volta	Ober Volta	Volta	Haute Volta
120 Göttingen	Göttingen	Goettingue	Göttingen	120 Gotinga	Göttingen	Superiore	Göttingen
121 Graubünden	Grisons	Grisons	Graubjunden	121 Grisons	Graubünden	Gotinga	Grishun
122 Grčija	Greece	Grèce	Grecija	122 Grecia	Griechenland	Grigioni	Ellás
123 Grenlandija	Greenland	Groenland	Grenlandija	123 Groenlandia	Grönland	Grecia	Grönland
124 Gruzija	Georgia	Géorgie	Gruzija	124 Georgia	Georgien	Groenlandia	Gruzija
125 Haag, Haga	The Hague	La Haye	Gaaga	125 La Haya	Der Haag	La Aia	Den Haag
126 Haleb	Aleppo	Alep	Halep	126 Alepo	Aleppo	Aleppo	Haleb
127 Halle, Hala	Halle	Halle	Galle	127 Halle	Halle	Ala	Halle
128 Hamburg	Hamburg(h)	Hambourg	Gamburg	128 Hamburgo	Hamburg	Amburgo	Hamburg
129 Havaji	Hawaii	Havali	Gavajskie ostrova	129 Hawáli	Hawai	Hawai	Hawaii
130 Havana	Havana	Havane	Gavana	130 Habana	Havanna	Avana	La Habana
131 Helvecija	Helvetia	Helvétie	Geljvecija	131 Helvecia	Helvetien	Elvezia	Helvetia
132 Heres	Xeres	Xérès	Heres	132 Jerez	Xeres	Jerez	Jerez
133 Hertogenbosch	Hertogenbosch	Bois-le-Duc	Hertogenbos	133 Bosque Ducal	Herzogenbusch	Boscoducal	's-Hertogenbosch
134 Hessen, Hesensko	Hesse	Hesse	Gessen	134 Hesse	Hessen	Essia	Hessen
135 Holandska	Holland	Hollande	Gollandija	135 Holanda	Holland	Olanda	Holland
136 Hrvaska	Croatia	Croatie	Horvatija	136 Croacia	Kroatien	Croazia	Hrvatska
137 Indija	India	Indes	Indija	137 Indias	Indien	India	Bharat
138 Indijski ocean	Indian Ocean	Océan Indien	Indijski	138 Océano Indico	Indischer Ozean	Oceano	Indian Ocean
139 Indokina	Indo-China	Indochine	Indokitaj	139 Indochina	Indo-China	Indocina	Kampuchéa
140 Indonezija	Indonesia	Indonésie	Indonezija	140 Indonesia	Indonesien	Indonesia	Lao, Viet Nam
141 Innsbruck, Inomost	Innsbruck	Innsbruck	Insbruk	141 Innsbruck	Innsbruck	Enoponte	Indonesia
142 Irska	Ireland	Irlande	Irlandija	142 Irlanda	Irland	Irlandia	Fire Island
143 Islandija	Iceland	Islande	Islandija	143 Islandia	Island	Islandia	Island
144 Istra	Istria	Istrie	Istrija	144 Istria	Istrien	Istria	Istra

Sn	E	F	R	S	D	I	or
145 Italija	Italy	Italie	Italija	145 Italia	Italien	Italia	Italia
146 Izrael	Israel	Israël	Izraelj	146 Israel	Israel	Israele	Israhel
147 Jadran	Adriatic /Sea/	/Mer/ Adriatique	Adriaticeskoel more	147 /Mar/ Adria	Adria	Adriatico	Jadran, Adriatico
148 Jamaika	Jamaica	Jamaïque	Jamaika	148 Jamaica	Jamaika	Giamaiica	Jamaica
149 Japonska	Japan	Japon	Japonija	149 Japon	Japan	Giappone	Nippon
150 Jena	Jena	Iéna	Jena	150 Jena	Jena	Iéna	Jena
151 Jeruzalem	Jerusalem	Jérusalem	Ierusalim	151 Jerusalén	Jerusalem	Gerusalemmo	Jerushalayim
152 Jonsko morje	Ionian Sea	Mer Ionienne	Ionijskoe more	152 Mar Jónico	Ionisches Meer	Mare Ionico	el-Quds Mar Ionico
153 Jordan	Jordan	Jourdain	Iordan	153 Jordán	Jordan	Giordano	Bahr-esh-Sheri'ah Urdunnijah Jehwed Yahudiya
154 Jordanija	Jordan	Jordanie	Iordanija	154 Jordania	Jordanien	Giordania	Jugoslavija
155 Judeja	Judea	Judée	Iudeja	155 Judea	Judäa	Giudea	Suidwest-Afrika Julijske Alpe
156 Jugoslavija	Yugoslavia	Yougoslavie	Jugoslavija	156 Yugoelavija	Jugoslavien	Iugoslavia	Suid-Afrika
157 Jugozahodna Afrika	South-West Africa	Sud-Ouest Africain	Jugozapadnjial Afrika	157 Sudoeste Africano	Südwest-Afrika	Sudovest Africano	Alpe
158 Julijske Alpe	Julian Alps	Alpes Juliennes	Julijskie Aljpy	158 Alpes Julianos	Julische Alpen	Alpi Giulie	Suid-Afrika
159 Južna Afrika	South Africa	République Sud-Africaine	Južnaja Afrika	159 Unión Sudafricana	Südafrika	Sud-Africa	Kahira
160 Kairo	Cairo	Le Caire	Kair	160 Cairo	Kairo	Cairo	Kampuchéa
161 Kambodža	Cambodia	Cambodge	Kambodja	161 Camboya	Kambodscha	Cambogia	Cameroun
162 Kamerun	Cameroon	Cameroun	Kamerun	162 Kamerun	Kamerun	Camerun	Canada
163 Kanada	Canada	Canada	Kanada	163 Canadá	Kanada	Canada	Canal Zone
164 Kanalska zona	Canal Zone	Zone du Canal	Zona kanalskaja	164 Zona del Canal	Kanalzone	Zona del Canale	Canarias
165 Kanarski otoki	Canaries	Canaries	Kanarskie ostrova	165 Canarias	Kanaren	Canarie	Kaapstad
166 Kapsko mesto	Cape Town	Ville du Cap	Kejptovn	166 El Cabo	Kapstadt	Città del Capo	Karpaty
167 Karpati	Carpathians	Carpates	Karpaty	167 Cárpatos	Karpaten	Carpazi	Kaspijskoe
168 Kaspijsko jezero	Caspian Sea	Mer Caspienne	Kaspijskoe more	168 Mar Caspio	Kaspisches Meer	Mare Caspico	more
169 Kastilija	Castile	Castille	Kastilija	169 Castilla	Kastilien	Castilla	more

Sn	E	F	R	S	D	I	or
170 Kašmir	Kashmer	Cachemire	Kašmir	170 Cachemira	Kaschmir	Casceмира	Kashmir
171 Katalonija	Catalonia	Catalonie	Katalonija	171 Cataluna	Katalonien	Catalogna	Catalunya
172 Kikladi	Cyclades	Cyclades	Ciklady	172 Cíclades	Kykladen	Cicładi	Kykládes
173 Kitajska	China	Chine	Kitaj	173 China	China	Cina	Zhong guo
174 Köln,	Cologne	Cologne	Kēljn	174 Colonia	Köln	Colonia	Köln a.Rh.
175 Kolumbija	Columbia	Colombie	Kolumbija	175 Colombia	Kolombien	Colombia	Colombia
176 Konstanca,	Constance	Constance	Konstanca	176 Constanza	Konstanz	Costanza	Konstanz
177 Kopenhagen,	Copenhague	Copenhague	Kopengagen	177 Copenhague	Kopenhagen	Copenaghen	København
178 Koreja	Corea	Corée	Koreja	178 Corea	Korea	Corea	Taehan
179 Koroška	Carinthia	Carinthie	Karintija	179 Carintia	Kärnten	Carinzia	Kärnten
180 Korzika	Corsica	Corse	Korsika	180 Córcega	Korsika	Corsica	Koroška
181 Krakov	Cracow	Cracovie	Krakov	181 Cracovia	Krakau	Cracovia	/La/ Corse
182 Kranjska	Carniola	Carniole	Krajna	182 Carniola	Krain	Carniola	Krakov
183 Kras	Karst	Karst	Karst	183 Carso	Karst	Carso	Kranjska
184 Kremelj	Kremlin	Kremlin	Kremelj	184 Kremlín	Kreml	Cremolino	Kras
185 Kreta	Crete	Crète	Krit	185 Creta	Kreta	Candia	Kremlj
186 Krf	Corfu	Corfou	Krf	186 Corfú	Korfu	Corfù	Kréte
187 Krim	Crimea	Crimée	Krym	187 Crimea	Krim	Crimea	Kérkyra
188 Laba	Elbe	Elbe	3ljbá	188 Elbe	Elbe	Elba	Krym
189 Laponska	Lapland	Laponie	Lapländija	189 Laponia	Lappland	Lapponia	Elbe, Laba
190 Lausanne	Lausanne	Lausanne	Lozanna	190 Lausana	Losen	Losanna	Lappland
191 Leiden, Lugdon	Leiden	Leyde	Lejden	191 Leyden	Leyden	Leida	Lausanne
192 Leipzig,	Leipzig	Leipzig	Lejpcig	192 Lipsia	Leipzig	Lipsia	Leiden
193 Letvija	Letvia	Lettonie	Latvija	193 Letonia	Lettland	Letonia	Leipzig
194 Libanon	Lebanon	Liban	Livan	194 Libano	Libanon	Libano	Letonia
195 Libija	Libya	Lybie	Livija	195 Libia	Libyen	Libia	Libnán
196 Liège	Liège	Liège	Ljez	196 Lieja	Lüttich	Liegi	Libia
197 Lille	Lille	Lille	Lilj	197 Lila	Ryssel	Lilla	Luik
198 Litva	Lithuania	Lituanie	Litva	198 Lituania	Litauen	Lituania	Lille
199 Livonska	Livonia	Livonie	Liflandija	199 Livonia	Livland	Livonia	Lietuva
200 Livorno,	Leghorn	Livourne	Livorno	200 Liorna	Livorno	Livorno	Liflandija
Livorn							Livorno

Sn	E	F	R	S	D	I	or
201	Lisbon	Lisbonne	Lissabon	201 Lisboa	Lissabon	Lisbona	Lisboa
202	Loire	Loire	Luara	202 Loire	Loire	Loire	Loire
203	Lombardy	Lombardie	Lombardi ja	203 Lombardia	Lombardi	Lombardia	Lombardia
204	London	Londres	London	204 Londres	London	Londra	London
205	Lorraine	Lorraine	Lotaringi ja	205 Lorena	Lothringen	Lorena	Lorraine
206	Louvain	Louvain	Luyen	206 Lovaina	Löwen	Lovana	Lothringen
207	Lübeck	Lubeck	Ljubek	207 Lubeck	Lübeck	Lubecca	Leuven
208	Luxemburg	Luxembourg	Ljuksemburg	208 Luxemburgo	Luxemburg	Lussemburgo	Lübeck
209	Lucerne	Lucerne	Ljucern	209 Lucerna	Luzern	Lucerna	Luxemburg
210	Lusatia	Lusace	Lužica	210 Lusacia	Lausitz	Lusazia	Luzern
211	Lwow	Léopol, L'vov	Ljvov	211 Leopoli	Lemberg	Leopoli	Lužica
212	Lyon	Lyon	Lion	212 Liön	Lyon	Lione	Ljvov, Lwow
213	Meuse	Meuse	Maas	213 Mosa	Maas	Mosa	Lyon
214	Madeira	Madeire	Madejra	214 Madera	Madeira	Madera	Maas, Meuse
215	Hungary	Hongrie	Vengrija	215 Hungria	Ungern	Ungheria	Madeira
216	Mayence	Mayence	Majnc	216 Maguncia	Mainz	Magonza	Magyarország
217	Macedonia	Macédoine	Makedonija	217 Macedonia	Mazedonien	Macedonia	Mainz
218	Asia Minor	Asie Mineure	Malaja Azija	218 Asia Menor	Kleinasien	Asia Minor	Makedonija
219	Mallaya	Malaisie	Malajzi ja	219 Malasia	Malaya	Malesia	Anadolu
220	Mechlin	Malines	Malin	220 Malinas	Mecheln	Malines	Melayu
221	Majorca	Majorque	Maljorka	221 Mallorca	Mallorca	Malorca	Mechelen
222	Manchuria	Mandchourie	Manjčžuri ja	222 Manchuria	Mandschurei	Manciuria	Mallorca
223	Mantova	Mantoue	Mantova	223 Mantua	Mantua	Mantova	Manzhou
224	Marocco	Maroc	Marokko	224 Marruecos	Marokko	Marocco	Mantova
225	Marseilles	Marseille	Marsel'j	225 Marsella	Marseille	Marsiglia	Maghreb
226	Matterhorn	Cervin	Matterhorn	226 /Monte/ Cervino	Matterhorn	/Monte/ Cervino	Marseille
227	Mauritius	Maurice	Mavriki j	227 Mauricio	Mauritius	Maurizio	Matterhorn
228	Mexico	Mexique	Mehiko, Meksika	228 Méjico	Mexico	Messico	Mauritius
229	Milan	Milan	Milan	229 Milano	Mailand	Milano	Mexico
230	Moldavia	Moldavie	Moldavi ja	230 Moldavia	Moldau	Moldavia	Milano
231	Monaco	/Principauté de/ Monaco	Monako	231 Mónaco	Monaco	/Principato di/ Monaco	Moldavi ja

Sn	E	F	R	S	D	I	or
2232	Mongolian People's Republic Mont Blanc Mont Cenis Moravia Moscou Mozambique Moselle Munich Munster	République populaire de Mongolie Mont-Blanc Mont Cenis Moravie Moscou Mozambique Moselle Munich Munster	Mongul'skaja narodnaja respublika Monblan Mon Senij Moravija Moskva Mozambik Mozelj Mjunhen Mjunster	232	Repubblica popular mongolica Monte Blanco Montblanc Mont Cenis Mähren Moskau Mozambik Mosel München Münster	Repubblica popolare mongolese Monte Bianco Mont Blanc Cenisio Moravia Mosca Mozambico Mosela Monaco di Baviera Munstera	Mongol Ard Uls
2233	Mont Blanc	de Mongolie	Monblan	233	Monte Blanco	Monte Bianco	Mont Blanc
2234	Mont Cenis	Mont-Blanc	Mon Senij	234	Cenis	Cenisio	Mont Cenis
2235	Moravia	Moravie	Moravija	235	Moravia	Moravia	Morava
2236	Moscou	Moscou	Moskva	236	Moscú	Mosca	Moskva
2237	Mozambique	Mozambique	Mozambik	237	Mozambique	Mozambico	Mozambique
2238	Moselle	Moselle	Mozelj	238	Mosela	Mosela	Mosel
2239	Munich	Munich	Mjunhen	239	Munich	München	München
2240	Munster	Munster	Mjunster	240	Münster	Münster	Münster
2241	Nancy	Nancy	Nansi	241	Nancy	Nanzig	Nancy
2242	Nanking	Nankin	Nanking	242	Nankin	Nanking	Nanjing
2243	NDR	RDA	GDR	243	RDA	DDR	DDR
2244	Naples	Naples	Neapolj	244	Nápoles	Neapel	Napoli
2245	Germany	Allemagne	Germanija	245	Alemania	Deutschland	Deutschland
2246	Neuchatel	Neuchatel	Nevsatelj	246	Neuchatel	Neuenburg	Neuchatel
2247	New York	New York	Nju-Iork	247	Nueva York	Neuyork	New York
2248	Nice	Nice	Nicca	248	Niza	Nizza	Nice
2249	Nimeguen	Nimègue	Nejmegen	249	Nimega	Nimwegen	Nijmegen
2250	Netherland	Pays-Bas	Niderlandy	250	Países Bajos	Niederlande	Paesi Bassi
2251	Normandy	Normandie	Normandija	251	Normandia	Normandie	Normandia
2252	Norway	Norvège	Norveigija	252	Noruega	Norwegen	Norge
2253	Inner	Mongolie	Vnutrennaja	253	Mongolia	Innere	Mongolia
2254	Mongolia	Intérieure	Mongolija	254	Interior	Mongolei	Interiore
2255	New Zealand	Nouvelle-Zélande	Nova ja	255	Zelandia	Neuseeland	New Zealand
2256	Nova Zembla	Nouvelles-Zemble	Nova ja	256	Nueva	Nova ja	Novaja
2257	New Hibrides	Nouvelles-Hébrides	Nova ja	257	Nuevas	Semla	Zemlja
2258	Nuremberg	Nuremberg	Njurnberg	258	Hébridas	Neue	New
2259	Tierra del Fuego	Terre de Feu	Ogn.jennaja zemlja	259	Nuremberg	Nürnberg	Hebrides
2260	Terra del Fuoco	Terra del Fuego	Terra del Fuego	260	Terra del Fuego	Terra del Fuego	Terra del Fuego

Sn	E	F	R	S	I	or
259 Orknejski otoki	Orkney islands	Orkades	Orknejskye ostrova	259 Órcades	Orkadische Inseln	Orkney islands
260 Pacifik	Pacific Ocean	Océan Pacifique	Tihij Okean	260 Pacífico	Pazifik	Pacific Ocean
261 Pad	Po	Po	Po	261 Po	Po	Po
262 Padova	Padua	Padoue	Paduja	262 Padua	Padua	Padova
263 Pariz	Paris	Paris	Pariz	263 Paris	Paris	Paris
264 Pécs, Pečuh	Pecs	Cinq-Églises	Peč	264 Pech	Fünfkirchen	Cinquechiese Pécs
265 Peking	Peiping	Pékin	Pekin	265 Pekín	Peking	Pechino
266 Peru	Peru	Pérou	Peru	266 Perú	Peru	Perù
267 Perugia	Perugia	Pérouse	Perudza	267 Perusa	Perugia	Perugia
268 Perzija	Persia	Perse	Persija	268 Persia	Persien	Persia
269 Pfalz, Palatinat	Palatinate	Palatinat	Pfaljc	269 Palatinado	Pfalz	Palatinato Pfalz
270 Piacenza	Piacenza	Plaisance	Pjačenca	270 Placencia	Piacenza	Piacenza
271 Pireneji	Pyrenees	Pyrénées	Pirenei	271 Pirineos	Pyrenäen	Pirineos
272 Poljska	Poland	Pologne	Poljsa	272 Polonia	Polen	Pyrénées
273 Pomirjeni Oman	Trucial Oman	Trucial Oman	Dogovornyj Oman	273 Omán	Befriedetes Oman	Poljska
274 Pomorjansko	Pomerania	Poméranie	Pomorje	274 Pomerania	Pommern	Omán es
275 Porenje	Rhineland	Rhénanie	Rejnskaja oblast	275 Renania	Rheinland	Şulh
276 Portugalska	Portugal	Portugal	Portugalija	276 Portugal	Portugal	Pommern
277 Portugalska	Portuguese	Guinée	Gvineja	277 Guinea	Portugiesisch Guinea	Rheinland
278 Gvineja	Guinea	portugaise	portugalskaja	278 portuguesa	Guiné	Portugal
278 Posarje	Saarland	Région de la Sarre	portugalskaja	278 Territorio del Sarre	Saarland	portuguesa
279 Poznanj	Poznan	Poznan	Poznanj	279 Poznan	Posen	Territorio Saargebiet
280 Praga	Prague	Prague	Praga	280 Praga	Prag	della Saar
281 Provansa	Provence	Provence	Provans	281 Provence	Provence	Posen
282 Prusija	Prussia	Prussie	Prussija	282 Prusia	Preussen	Praha
283 Regensburg, Rejno	Ratisbon	Ratisbonne	Regensburg	283 Ratisbona	Regensburg	Provence
284 Ren	Rhine	Rhin	Rejn	284 Rin	Rhein	Preussen
285 Retija	Rhaetia	Rhétie	Retija	285 Rétia	Rätien	Reno
286 Rim	Rome	Rome	Rim	286 Roma	Roma	Rätien

Sn	E	F	R	S	D	I	or
287	Rodan	Rhone	Rona	287 Ródano	Rhone	Rodano	Rhone
288	Rodos	Rhodes	Rodos	288 Rodas	Rhodos	Rodi	Ródos
289	Rokavski preliv	Englisch Channel	La-Mans	289 La Mancha	(Der) Kanal	Canale della Manica	(The) Channel La Manche
290	Romunija	Roumanie	Romynija	290 Rumania	Rumänien	Rumania	Romania
291	Rügen, Rujana	Rugen	R-jugen	291 Rugen	Rügen	Roano	Rügen
292	Rusija	Russie	Rossija	292 Rusia	Russland	Russia	Rossija
293	Sagunt	Sagonte	Sagunto	293 Sagunto	Saguntum	Sagunto	Sagunto
294	Salzburg, Solnograd	Salzbourg	Zaljcburg	294 Salzburgo	Salzburg	Salisburgo	Salzburg
295	Sankt-Gellen	Saint-Gall	Sankt Gallen	295 St.Gall	Sankt-Gallen	San Gallo	Sankt-Gallen
296	Sankt-Gothard	Saint-Gothard	Sankt Gotgard	296 San Gotardo	Sankt-Gothard	San	St.Gotthard
297	Sardinija	Sardaigne	Sardinija	297 Cerdeña	Sardinien	Sardegna	Sardegna
298	Saška	Saxonie	Saksonija	298 Sajonia	Sachsen	Sassonia	Sachsen
299	Saudova	Arabie	Saudovskaja	299 Arabia	Saudisch	Arabia	'Arabijah-es-
300	Sava	Saoudite	Aravija	300 Sava	Arabien	Saudita	Saudijah
301	Savoja	Save	Sava	301 Saboya	Save	Sava	Sava
302	Schaffhausen	Savoie	Savoja	302 Schaffhouse	Savoyen	Savoia	Savoia, Savoie
303	Schwarzwald, Black Forest	Schaffhouse	Safhauzen	303 Selva negra	Schaffhausen	Sciafusa	Schaffhausen
304	Crni les	Foret-Noire	Svarcvaljd	304 Schwytz	Schwarzwald	Selva nera	Schwarzwald
305	Schwyz	Schwitz	Švic	305 Transilvania	Siebenbürgen	Transilvania	Schwyz
306	Sedmograška	Transylvanie	Semigradjje	306 Sena	Seine	Senna	Seine
307	Severno-Porenje- Vestfalijska	North Rhine-Westfalia	Severnnyj Rejn-Vestfalijska	307 Renania	Nordrhein- Septentrional- Westfalen	Renania- Septentrionale	Nordrhein- Westfalen
308	Sevilla	Westphalie	Sena	308 Sevilla	Vestfalia	-Vesfalia	Sevilla
309	Sibiu	Séville	Sevilja	309 Sibiu	Sevilla	Siviglia	Sibiu
310	Sibirija	Sibiu	Nagyszeben	310 Siberia	Hermannstadt	Sibiu	Sibirj(skoe)
311	Sicilijska	Sibérie	Sibirj	311 Sicilia	Sibirien	Siberia	Sicilia
312	Simplon	Sicile	Sicilijska	312 Simplon	Sizilien	Sicilia	Simplon
313	Syria	Simplon	Simplon	313 Siria	Simplon	Sempione	Sourije
314	Skader	Syrie	Sirijska	314 Escutari	Syrien	Siria	Shkodër
315	Skandinavija	Scandinavie	Skutari	315 Escandinavia	Scandinavien	Scutari	Skandinavien

Sn	E	F	R	S	D	I	or
316	Slavonija	Slavonie	Slavonija	316	Slavonien	Slavonia	Slavonija
317	Ivory Coast	Cote d'Ivoire	Bereg Slonoko-voj Kostij	317	Elfenbeinküste	Costa d'avorio	Cote d'Ivoire
318	Slovakia	Slovaquie	Slovakija	318	Slowakei	Slovacchia	Slovensko
319	Slovenija	Slovénie	Slovenija	319	Slowenien	Slovenia	Slovenija
320	Smirna	Smyrne	Izmir	320	Smyrna	Smirnia	Izmir
321	Solothurn	Soleure	Zoloturn	321	Solothurn	Soletta	Solothurn
322	Solun	Salonique	Solunij	322	Saloniki	Salonico	Thessalonike
323	Sovjetska zveza	Soviet Union	Sovetskiij Sojuz	323	Sowjetunion	Unione Sovietica	Sovetskiij Sojuz
324	Speier, Spira	Spiere	Spajer	324	Speier	Spira	Speier
325	Spodnja Saška	Basse-Saxe	Nižnaja Saksionija	325	Niedersachsen	Sassonia bassa	Niedersachsen
326	Spree, Spreva	Spree	Spree	326	Spree	Spree	Spree
327	Srbija	Serbie	Serbiya	327	Serbien	Serbiya	Srbija
328	Srednji vzhod	Moyen-Orient	Sredniji Vostok	328	Mittlerer Osten	Medio Oriente	Middle East
329	Sredozemlje	Mediterranean	Sredozemnoe more	329	Mediterráneo Mittelmeer	Mediterraneo lat.	Mediterranium
330	Stockholm	Stockholm	Stokgoljm	330	Stockholm	Stocolma	Stockholm
331	Stolni Beli grad	Szekefehervar Alba-Royale	Sekešfeher- var	331	Stuhlweissen- burg	Albareale	Székesfehérvár
332	Strasbourg	Strasbourg	Strasbur	332	Strasbourg	Strasburgo	Strasbourg
333	Stuttgart	Stuttgart	Stuttgart	333	Stuttgart	Stoccarda	Strassburg
334	Sv. Bernard	Saint-Bernard	Sankt Bernard	334	Sankt Bernhard	San Bernard/in/o	Stuttgart Saint Bernard
335	Šelda, Skalda	Escaut	Seljda	335	Schelda	Escalda	Schelda
336	Škotska	Ecosse	Sotlandija	336	Schottland	Scozia	Scotland
337	Slezija, Silesko	Silésie	Silezija	337	Schlesien	Silesia	Šlask
338	Španija	Espagne	Ispanija	338	Spanien	Spagna	España
339	Španska Gvineja	Guinée	Gvineja	339	Spanisch Guiné	Guinea	Guinea
340	Špicbergi	espagnole	ispanskaja	340	Spagnuola	spagnuola	española
341	Štajerska	Spitzberg Styrie	Svalbard Stiriya	341	Spitzbergen Steiermark	Spitzberghi Stiria	Spitsbergen Štajerska

342	Štirikanton- sko jezero	Lake of Lucerne	Lac des Qua- tre Cantons	Firvaljdštet- skoe ozero	Lago de los Cuatro Cantones	Vierwaldstät- Quattro Cantoni	or Vierwaldstät- ter See
343	Švabska	Swabia	Souabe	Svaben	Swabia	Schwaben	Schwaben
344	Švedska	Sweden	Suède	Svecija	Suecia	Schweden	Sverige
345	Švica	Switzerland	Suisse	Svejcarija	Suiza	Schweiz	Schweiz, Suisse Svizzera; Svizzera,
346	Tajo, Taho	Tagus	Tag	Tago	Tajo	Tajo	Tajo
347	Tallinn	Revel	Reval, Tallin	Revelj	Reval	Tallin	Tallinn
348	Tanger	Tangier	Tanger	Tanzer	Tánger	Tanger	Tanja
349	Tarent	Taranto	Tarente	Taranto	Tarento	Tarent	Taranto
350	Tartu	Tartu	Dorpat	Tartu	Tartu	Dorpat	Tartu
351	Teheran	Tehran	Téheran	Tegeran	Teherán	Teheran	Tehran
352	Temza	Thames	Tamise	Temza	Támesis	Themse	Thames
353	Tessin, Tičin	Ticino	Tessin	Tessin	Tésino	Tessin	Ticino
354	Thurgau	Thurgau	Thurgovie	Thurgau	Turgovia	Thurgau	Thurgau
355	Tibera	Tiber	Tibre	Tibr	Tíber	Tiber	Tevere
356	Tirensko morje	Tyrrhenian /Sea/	Mer Tyrrhénienne	Tirrenskoe more	/Mar/ Tirreno	Tyrrhenisches Meer	Tirreno
357	Tirolska	Tyrol	Tyrol	Tirolj	Tirol	Tirol	Tirol
358	Toskana	Tuscan	Toscane	Toskana	Toscana	Toskana	Toscana
359	Toulouse	Toulouse	Toulouse	Tuluza	Tolosa	Toulouse	Toulouse
360	Tours	Tours	Tours	Tur	Turs	Tours	Tours
361	Trakija	Tracia	Thrace	Frakija	Tracia	Thrazien	Thrakē
362	Trident	Trent	Trente	Trento	Trento	Trient	Trento
363	Tridentinsko	Trentine	Trentin	Trentino	Trentino	Trientinum	Trentino
364	Trier, Trevir	Treves	Trèves	Trier	Tréveris	Trier	Trier
365	Trst	Trieste	Trieste	Trieste	Trieste	Triest	Trieste, Trst
366	Tübingen, Tubinga	Tubingen	Tubingue	Tjubingen	Tubingen	Tübingen	Tübingen
367	Tunizija	Tunisia	Tunisie	Tunis	Túnes	Tunesien	Tounisia
368	Turcija	Turkey	Turquie	Turcija	Turquía	Türkei	Türkiye
369	Turin	Turin	Turin	Turin	Turin	Turin	Torino
370	Turingija	Turingia	Thuringe	Tjuringija	Turingia	Thüringen	Thüringen
371	Uzbekistan	Uzbekistan	Ouzbékíe	Uzbekistan	Usbekistán	Usbekistan	Uzbekistan
372	Valencija	Valencia	Valence	Valensija	Valencia	Valenzia	Valecia
373	Varšava	Warsaw	Varsovie	Varsava	Varsovia	Warschau	Warszawa
374	Vatikansko mesto	Vatican City	Cité du Vatican	Vatikanskij gorod	Ciudad del Vaticano	Vatikanstadt	Città del Vaticano
375	Velika Britanija	Great Britain	Grande- Bretagne	Velikobrita- nija	Gran Bretaña	Gross- Britannien	Great Britain

SN	F	F	R	S	D	I	or
376	Veliki Varadin	Grand Varadin	Oradja	376	Oradea Mare	Oradea Mare	Oradea Mare
377	Versailles, Versailles	Versailles	Versalj	377	Versalles	Versailles	Versailles
378	Vestfalija	Westphalie	Vestfalija	378	Vestfalia	Vestfalia	Westfalen
379	Visla	Vistule	Visla	379	Vistula	Vistula	Wisla
380	Visoke Ture	Hautes Tauern	Visokie Tury	380	Alti Tauri	Alti Tauri	Hohe Tauern
381	Vogezi	Vosges	Vogezy	381	Vosgos	Vosgi	Vosges
382	Vratislava	Wroclaw	Breslavlj	382	Wroclaw	Wroclaw	Wroclaw
383	Vzhodna Prusija	Prusse Orientale	Vostočnaja Prussija	383	Prusia orient	Prussia orientale	Ostpreussen
384	Waadt	Vaud	Vo	384	Vaud	Vaudo	Vaud/Waadt
385	Wales	Peys de Galle	U3ljjs	385	Gales	Galles	Wales
386	Wallis	Valais	Vale	386	Valais	Vallesee	Wallis/Valais
387	Worms	Worms	Worms	387	Worms	Vormazia	Worms
388	Würzburg	Wurtzbourg	Vjurburg	388	Wurtzburgo	Virzburgo	Würzburg
389	Ypres	Ypres	Ipr	389	Ypres	Ypres	Ieper
390	West Indies	Indes Occidentales	Vest-Indija	390	Indias Occidentales	Indie Occidentali	Indias Occidentales
391	West Prussia	Prusse Occidentale	Zapadnaja Prussija	391	Prusia Occidental	Prussia Occidentale	Westpreussen
392	West Irian	Irian Occidental	Zapadnyj Irian	392	Irián Occidental	Irian Occidentale	Irian Barat
393	Zaragoza	Saragosse	Zaragoza	393	Zaragoza	Saragozza	Zaragoza
394	United Arab Republic	République arabe unie	Objedinenna-ja Arabskaja Respublika	394	Repubblica araba unita	Repubblica el-Muttahid-el-'Arabiyyat	el-Jumhuriyat el-Muttahid-el-'Arabiyyat
395	United States of America	États-Unis d'Amérique	Soëdinennye Staty Ameriki	395	Estados Unidos de la América	Stati Uniti dell'America	United States of America
396	ZRN	RFA	FRG	396	RFA	RFG	DBR
397	ZSSR	URSS	SSSR	397	URSS	URSS	SSSR
398	Zürich, Zurich	Zurich	Cjurih	398	Zurich	Zürigo	Zürich
399	Zeneva	Genève	Zeneva	399	Ginebra	Ginevra	Genève
400	Zenevsko jezero	Lake Léman	Zenevskoe ozero	400	Lago Lemán	Lago Lemanno	Genève /Lac/ Léman

K A Z A L O

k imeniku 400 zemljepisnih imen

Aachen	1 D, or, Sn	Aleppo	126 E, D, I	Andalusia	14 E, I
Aargau	2 E, R, D, or, Sn	Algarbia	8 E	Andalusien	14 D
Abessinien	3 D	Algarbien	8 D	Andaluzija	14 R, Sn
Abisinia	3 S	Algarve	8 F, S, I, or, Sn	Angleterre	15 F
Abissinia	3 I	Algarvi	8 R	Anglija	15 R, Sn
Abissinija	3 R	Alger	11 F	Antiljskie ostrova	17 R
Abyssinia	3 E	Algeri	11 I	Antillas	17 S, or
Abyssinie	3 F	Algeria	12 E, I	Antille	17 I
Açores	25 F, or	Algérie	12 F	Antillen	17 D
Adidze	4 R	Algerien	12 D	Antilles	17 E, F
Adige	4 E, F, I, or	Algier	11 D	Antverpen	18 R
Adige	4 S	Algiers	11 E	Antwerp	18 E
Admiralty islands	5 E, or	Aljpy	9 R	Antwerpen	18 D, or, Sn
Adria	147 D	Allemagne	245 F	Anvers	18 F
Adriatic /Sea/	147 E	Almirantes	5 S	Anversa	18 I
Adriatico	147 I, or	Alpen	9 D	Apeninos	19 S
/Mar/Adria/tico/	147 S	Alpes	9 F, S, I, or, Sn	Apenninien	19 D
Adriatiöeskoe	147 R	Alpes	158 S	Apennines	19 E
more		Julianos			
/Mer/ Adriatique	147 F	Alpes Juliennes	158 F	Apenninos	19 F
Aegean Sea	90 E	Alpi	9 I	Apenniny	19 R
Afiny	21 R	Alpi Giulie	158 I	Appenino	19 I, or
Africa	6 E, I, or	Alps	9 E	Aquisgrán	1 S
Africa	6 S	Alsace	10 E, F, or	Aquisgrana	1 I
Afrika	6 R, D, Sn	Alsacia	10 S	Arabia Saudita	299 I, S
Afrique	6 F	Alsazia	10 I	Arabie Saoudite	299 F
Ägäisches Meer	90 D	Alti Tauri	380 S, I	'Arabijah es	299 or
				Saudijah	
Ägypten	91 D	Alžir	11 R, Sn; 12 R	Argel	11 S
Ahen	1 R	Amazon	13 E	Argelia	12 S
Aigaion Pélagos	90 or	Amazonas	13 S, or	Argentina	20 E, R, S, I, or, Sn
Aix-la-Chapelle	1 E, F	Amazone	13 F	Argentine	20 F
Ala	127 I	Amazonenstrom	13 D	Argentinien	20 D
Albania	7 E, S, I	Amazonka	13 R, Sn	Argovia	2 S, I
Albanie	7 F	Amazzoni	13 I	Argovie	2 F
Albanien	7 D	Amberes	18 S	Aserbajdschan	24 D
Albanija	7 R, Sn	Amburgo	128 I	Asia Menor	218 S
Albareale	331 I	Amiranten	5 D	Asia Minor	218 E
Alba-Royale	331 F	/files/Amirantes	5 F	Asia Minore	218 I
Alemania	245 S	Anadolu	218 or	Asia Mineure	218 F
Alep	126 F	Andalousie	14 F		
Alepo	126 S	Andalucía	14 S, or		
Atenas	21 S	Augsburg	22 R, E, D, or, Sn	Azerbaidžan	24 E
Atene	21 I, Sn	Augsburgo	22 S	Azerbajdžan	24 R, or
Athen	21 D	Augusta	22 I	Azerbeigian	24 I
Athenai	21 or	Austria	23 E, S, I	Azerbeiján	24 S
Athènes	21 F	Autriche	23 F	Azoren	25 D
Athens	21 E	Avana	130 I	Azores	25 E, S
Athiopien	95 D	Avstrija	23 R, Sn	Azorskie ostrova	25 R
Augsbourg	22 F	Azerbaidžan	24 F	Azzorre	25 I

B

Bahr esh Sheri'ah	153 or	Beijing	265 or	Bliznij vostok	40 R
----------------------	--------	---------	--------	----------------	------

Balcanes	27 S	Belaruss'	32 R, or	Bodensee	41 D, or
Balcani	27 I	Bélgica	33 S	Bodenskoe ozero	41 R
Bâle	29 F	België	33 or	Boemia	71 I
Balearen	26 D	Belgien	33 D	Bohemia	71 E, S
Baleares	26 S, or	Belgio	33 I	Bohème	71 F
Baléares	26 F	Belgique	33 F	Böhmen	71 D
Baleari	26 I, Sn	Belgium	33 E	Bois le Duc	133 F
Balearies	26 E	Belgrad	35 R, D	Bolgarija	42 R, Sn
Balearskie	26 R	Belgrade	35 E, F	Bologna	43 E, D, I, or
ostrova					
Balkan	27 E, D, or, Sn	Belgrado	35 S, I	Bologne	43 F
Balkans	27 F	Beljgija	33 R	Bolonia	43 S
Balkany	27 R	Beograd	35 or, Sn	Bolon'ja	43 R
Barcelona	28 E, S, D, or	Bereg Slonovoj	317 R	Bordeaux	44 E, F, D, I
	Sn	kosti			or
Barcelone	28 F	Berlin	36 E, R, R, D, or, Sn	Bordo	44 R
Barcellona	28 I	Berlin	36 S	Borgogna	60 I
Barselona	28 R	Berlino	36 I	Borgona	60 S
Basel	29 D, or, Sn	Bermudas	37 E, S, or	Borneo	45 E, R, S, D, I
Basilea	29 S, I	Bermude	37 I		Sn
Baskenland	30 D	Bermuden	37 D	Bornéo	45 F
Baskov strana	30 R	Bermudes	37 F	Boscoducale	133 I
Basle	29 E	Bermudskie	ostrova	Bosfor	47 R
Basque provinces	30 E	Bern	38 E, R, D, Sn	Bosforo	47 I
Basse Saxe	325 F	Berna	38 S, I	Bósforo	47 S
Bavaria	31 E	Berne	38 F	Bosna	46 or, Sn
Bavarija	31 R	Bharat	137 or	Bosnia	46 E, S, I
Baviera	31 S, I	Biélorussie	32 F	Bosnie	46 F
Bavière	31 F	Biscaglia	39 I	Bosnien	46 D
Bayern	31 D, or	Biskajskij zaliv	39 R	Bosnija	46 R
Bay of Biscay	39 E	Black Forest	303 E	Bosphore	47 F
Bezelj	29 R	Black Sea	75 E	Bosphorus	47 E
Befriedetes Oman	273 D	Bretanj	53 R	Bosporus	47 D
Bourgogne	60 F, or	Brisgau	51 F	Bosque Ducal	133 S
Brasil	50 S, or	Brisgovia	51 S, I	Brunswick	49 E, F, S
Brasile	50 I	Britanskaja	54 R	Brunsvigo	49 I
Brasilien	50 D	Gajana		Bruselas	58 S
Bratislava	48 R, I, or, Sn	Britisch Guajana	54 D	Brussel	58 or
Braunschweig	49 D, or, Sn	Britisch-Honduras	55 D	Brüssel	58 D
Braunšvejg	49 R	British-Guiana	54 E, or	Brusselle	58 I
Brazil	50 E	British-Honduras	55 E, or	Brussels	58 E
Brazilija	50 R, Sn	Brittany	53 E	Bruxelles	58 F
Breisgau	51 E, D, or, Sn	Brjuce	57 R	Bucarest	59 F, S, I
Brejsgau	51 R	Brjuselj	58 R	Bucureşti	59 or
Brema	52 I	Brno	56 E, F, R, or, Sn	Buharest	59 R
Brême	52 F	Bruga	57 I	Bukarest	59 E, D
Bremen	52, E, R, S, D, or	Bruges	57 E, F	Bulgaria	42 E, S, I
	Sn	Brugge	57 Or, Sn	Bulgarie	42 F
Brésil	50 F	Brügge	57 D	Bulgarien	42 D
Breslau	382 D	Brujas	57 S	Burdeos	44 S
Breslavlj	382 R	Bruna	56 I	Burgund	60 D
Bretagna	53 I	Brunn	56 S	Burgundija	60 R, Sn
Bretagne	53 F, D, or	Brünn	56 D	Burgundy	60 E
Bretana	53 S			Bolgarija	42 or

C

Cachemira	170 S	Canale della	289 I	Carpazi	167 I
Cachemire	170 F	Manica		Carso	183 S, I
Cadice	61 I	Canarias	165 S, or	Cascemira	170 I
Cadix	61 E, F	Canarie	165 I	Caspian Sea	168 E

Cadiz	61 D, Sn	Canaries	165 E, F	Castiglia	169 I
Cádiz	61 S, or	Candia	185 I	Castile	169 E
Caire /le/	160 F	Canterbury	62 E, D, I, or	Castilla	169 S, or
Cairo	160 E, S, I	Cantórbery	62 S	Castille	169 F
Cambodia	161 E	Cantorbéry	62 F	Catalogna	171 I
Cambodje	161 F	Cape Town	166 E	Catalonia	171 E
Cambogia	161 I	Car'grad	63 R	Catalonie	171 F
Camboya	161 S	Carinthia	179 E	Catalunya	171 or
Cameroon	162 E	Carinthie	179 F	Cataluna	171 S
Cameroun	162 F, or	Carintia	179 S	Cecoslovacchia	72 I
Camerun	162 I	Carinzia	179 I	Cejlon	64 R, Sn
Camerún	162 S	Carniola	182 E, S, I	Celebes	65 E, R, D, I, Sn
Canada	163 E, F, or	Carniole	182 F	Célebes	65 S
Canadá	163 S	Carpates	167 F	Célèbes	65 F
Canadá	163 I	Carpathians	167 E	Cenis	234 S
Canal Zonel	164 E, or	Cárpaṭos	167 S	Corfù	186 I
Cenisio	234 I	Cinq-Eglises	264 F	Corogne	70 F
Cerdeña	297 S	Cipro	68 I	Corse	180 F, or
/Mont/Cervin	226 F	Cité du Vatican	374 F	Corsica	180 E, I
/Monte/Cervino	226	Città del Capo	166 I	Corunna	70 E, I
	S, I	Città del	374 I, or	Coruña	70 S, or, Sn
Cevenne	66 I	Vaticano		Costa d'Avorio	317 I
Cevennes	66 E, S	Ciudad del	374 S	Costa de Marfil	317 S
Cévennes	66 F, or	Vaticano		Côte d'Ivoire	317 F, or
Ceylon	64 F	Cjurih	398 R	Cracovia	181 S, I
Ceylán	64 S	Claudia	69 I	Cracovie	181 F
Ceylon	64 E, D, I	Cluj	69 or	Cracow	181 E
/The/Channel	289 or	Coira	67 S, I	Cremolino	184 F
Checoeslovaquia	72 S	Coire	67 E, F	Creta	185 S
Chile	73 S, D, or	Cologne	174 E, F	Crete	185 E
Chili	73 E, F	Colombia	175 E, S, I, or	Crète	185 F
China	173 E, S, D	Colombie	175 F	Crimea	187 E, S, I
Chine	173 F	Colonia	174 S, I	Crimée	187 F
Chipre	68 S	Constance	176 E, F	Crna gora	74 or
Chur	67 D, Sn	Constance lake	41 E	Croacia	136 S
Chypre	68 F	Constanza	176 S, I	Croatia	136 E
Cicladès	172 S	Copenhagen	177 I	Croatie	136 F
Cicladì	172 I	Copenhague	177 E, F, S	Croazia	136 I
Ciklady	172 R	Córcega	180 S	Cuera	67 or
Cile	73 I	Corea	178 E, S, I	Cyclades	172 E, F
Cina	173 I	Corée	178 F	Cyprus	68 E
Cinquechiese	264 I	Corfou	186 F	Czechoslovakia	72 E
		Corfu	186 E		
		Corfú	186 S		

Č

Canakkale	80 or	Čehoslovakija	72 R	Česká	71 or
boğazi		Černoe more	75 R, or	Československo	72 or
Čehija	71 R	Černogorija	74 R	Čili	73 R

D

Daljnij Vostok	77 R	Damasco	78 S, I	Dantzik	114 E
Dalmacija	76 S	Samascus	78 E	Danube	82 E, F
Dalmacija	76 R, or, Sn	Damask	78 R, D, Sn	Danubio	82 S, I
Dalmatia	76 E	Danemark	79 F	Danubius	82 lat.
Dalmatie	76 F	Dänemark	79 D	Danzica	114 I
Dalmatien	76 D	Danija	79 R	Danzig	114 D, F
Dalmazia	76 I	Danimarca	79 I	Dardanellen	80 D
Damas	78 F	Danmark	79 or	Dardanelles	80 E, F

Dardanelli	80 I	Dominican	81 E	Dresde	86 F,S
Dardanelly	80 R	Republic		Dresden	86 E,D,or
Dardanelos	80 S	Dominikanische	81 D	Drezden	86 R
DBR	396 D,or	Republik		Dunaj	82 R
DDD	243D,or	Dominikanskaja	81 R	Dankerque	88 F,S,I, or,Sn
Den Haag	125 or	Respublika		Dunkirk	88 E
Denmark	79 E	Donau	82 D	Dünkirchen	88 D
Der Haag	125 D	Dorpat	350 F,D	Durazzo	84 S,D,I
Deutschland	245 D,or	Douvres	83 F	Durres	84 R
Dimashk	78 or	Dover	83 D,E,I,or, Sn	Dürres	84or
Dinamarca	79 S	Dóver	83 S	Duvr	83 R
Djunkerk	88 R	Drau	85 D	Dyrachium	84 R
Dogovornyj Oman	273 R	Drava	85 R,S,I,or,Sn	el Džezir	110r
		Drave	85 E,F		
		Dresda	86 I		

3

3dinburg	89 R	3kvador	92R	3pir	93 R
3fiopija	95 R	3ljba	188 R	3stonija	94 R
3gejskoe more	90 R	3ljzas	10 R		

E

East Prussia	383 E	Elvezia	131 I	Eslovenia	319 S
Ecosse	336 F	England	15 E,D,or	Esmirna	320 S
Ecuador	92 E,S,or	English Channel	289 E	Espagne	338 F
Edimbourg	89 F	Enno	16 I	Espana	338 S,or
Edimburgo	89 S	Enns	16 E,R,D,or	Espira	324 S
Edinburg	89 D	Enoponte	141 I	Essia	134,I
Edinburgh	89 E,or,Sn	Ens	16 F,S	Estados Unidos	
Edinburgo	89 I	Epeiros	93or	de la América	395 S
Eesti	94or	Epeirus	93 E	Estambul	63 S
Egipet	91 R	Epidamne	84 F	Estiria	341 S
Egipto	91 S	Epire	93 F	Estland	94 D
Egitto	91 I	Epiro	93 S,I	Estocolmo	320 S
Egypt	91 E	Epirus	93 D	Estonia	94E,S, I
Egypte	91 F	Equateur	92 F	Estonie	94 F
Eire	142 or	Equatore	92 I	Estrasburgo	332 S
Ekuador	92 D	Escalda	335 S,I	Estremo Oriente	77 I
Elba	188 S, I	Escandinavia	315 S	Estuttgart	333 S
Elbe	188 E,F,D,or	Escaut	335 F	Etats-Unis	
El Cabo	166 S	Escocia	336 S	d'Amérique	395 F
Elfenbeinküste	317 D	Escutari	314 S	Ethiopia	95 E
Ellás	122or	Eslavonia	316 S	Ethiopie	95 F
Elsass	10 D	Eslovaquia	318 S	Etiopia	95 I
Etsch	4 D	Europe	96 E,F	Etiopia	95 S
Europa	96 S,D,I,or	Euskaldunak	30 or	Extrême Orient	77 F
		Evropa	96 R,Sn	Extremo oriente	77 S

F

Faerøerne	98 or	Flanders	101 E	Francuzskaja	105 R
Faljklandskie	97 R	Flandes	101 S	Gviana	
ostrova		Flandres	101 F	Franken	106 D,or
Falkland Inseln	97 D	Flandrija	101 R,Sn	Frankfort on the	
Falkland islands		Flessinga	102 S	Main	107 E
	97 E,or	Flessingue	102 F	Frankfurt am	
Far East	77 E,or	Flissinga	102 I	Main	107 D,or

Färöer	98 R,D,I	Flissingen	102 R	Frankfurt na	107 R
Fareroes	98 E	Florence	103 E,F	Mejne	
Färoyar	98or	Florescia	103 S	Frankonija	106 R
Fars	268or	Florencija	103 R	Frankreich	104 D
Ferner Osten	77 D	Florenz	103 D	Französisch	
Feroé	98 S	Flushing	102 E	Guayana	105 D
Féroé	98 F	Forêt Noire	303 F	Freiburg	108 E,D,or
Feuererde	258 D	Frakija	361 R		109 D
Fiandra	101 I	France	104 E,F,or	Frejburg	108 R
Fidschi Inseln	99D	Frencfort del Meno	107 S	French Guiana	105 E
Fiji islands	99Eor	Francfort-sur-le		FRG	396 R
Finland	100 E,D	Main	107 F	Friaul	110 D
Finlande	100 F	Francia	104 S,I	Fribourg	108 F
Finlandia	100 S,I	Francija	104 R,Sn	Fribourg	109 E,F,or
Finljandija	100 R	Francoforte sul		Fribur	109 R
Firenze	103 I,or	Meno	107 I	Friburgolo	8 S,I,109 S,I
Firvaljdstetskoe		Franconia	106 E,S,I	Frioul	110 F
ozero	342 R	Franconie	106 F	Friul	110 S
Flandern	101 D			Friuli	110 E,I
				Friulj	110 R
				Friuls	110 or
				Fünfkirchen	264 D

G

Gaaga	125 R	Galicija	111 R,or,Sn	Gamburg	128 R
Gales	385 S		112 R,Sn	Gand	116 E,I
Galice	112 F	Galizia	111 I	Gante	116 S
Galicia	111 E,S	Galizien	111 D	Gascogne	113 F,D, or
	112 E,S,or	Galle	127 R	Gascony	113 E
Galicie	111 F	Galles	385 I	Gascuna	113 S
Galicien	112 D	/Pays de/ Galles	385 F	Gaskonj	113 R
Gavajskie		Gallizia	112 I	Greenland	123 E
ostrova	129 R	Ginevra	399 I	Grenlandija	123 R
Gavana	130 R	Giordania	154 I	Griechenland	122 D
Gdansk	114R,S,or,Sn	Giordano	153 I	Grigioni	121 I
GDR	243 E,R	Giudea	155 I	Grishun	121 or
Geljvecija	131 R	Glaris	117 E,S	Grisones	121 S
Gênes	115 F	Glaro	117 I	Grisons	121 E,F
Geneva	339 E	Glarus	117 E,R,D,or, Sn	Groenland	123 F
Genève	339 F,or	Goettingue	120 F	Groenlandija	123 S,I
Genf	339 D	Golf von Biskaya	39 D	Grönland	123 D
Genfer See	400 D	Golfe de Gascogne	39F,or	Grønland	123 or
Genoa	115 E	Gollandija	135 R	Grossbritannien	375 D
Genovall	15 I,or,Sn	Gonduras		Grosswardein	376 E
Génova	115 S	britanski	55 R	Gruzija	124 R,or,Sn
Gent	116 R,D,or, Sn	Gorice	118 F,S	Guaiana Britannica	54I
		Goricija	118 R	Guaiane francesalo	5 I
Genua	115 D	Gorizia	118 E,I,or	Guascogna	113 I
Genuja	115 R	Görz	118 D	Guayana francesalo	5 S
Georgia	124E,S, I	Gotinga	120 S,I	Guayana inglesa	54 S
Géorgie	124 F	Göttingen	120 E,D,or, Sn	Guinea espanola	339 S
Georgien	124 D	Gran Bretagna	375 I	Guinea	
Germania	245 I	Gran Bretana	375 S	portoghese	277 I
Germanija	245 R	Grand Varadin	376 F	Guinea	
Germany	245 E	Grande-Bretagne	375 F	portuguesa	277 S,or
Gerusalemme	151 I	Graubjunden	121 F	Guinea spagnuola	339 I
Gessen	134 R	Graubünden	121 D	Guinée espagnole	339 F

Göttingen	120 R	Great Britain	375 E, or	Guinée	
GFR	396 E	Grèce	122 F	portugaise	277 F
Ghent	116 E	Grecia	132 S, I	Guyane	
Giamaica	148 I	Grecija	122 R	britannique	54 F
Giappone	149 I	Greece	122 E	Guyane	
Ginebra	399 S			française	105 R, or
				Gvineja	
				ispanskaja	339 R
				Gvineja	277 R
				portugaljskaja	

H

Habana	130 S	Haute Volta	119 F, or	Helvecija	131 S
Haleb	126 or, Sn	Havana	130 E	Helvetia	131 E, or
Halep	126 R	Havane	130 F	Helvétie	131 F
Halle	127 E, F, S, D, or	Havanna	130 D	Helvetien	131 D
	Sn	Hawai	129 I	Heres	132 R, Sn
Hambourg	128 F	Hawai	129 D	Hermannstadt	309 D
Hamburg	128 D, or, Sn	Hawaii	129 E, F, or	Hertogenbos	133 R
Hamburg/h/	128 E	Hawáii	129 S	Hertogenboschl	133 E
Hamburgo	128 S	Holland	135 E, D, or	Herzogenbuschl	133 D
Hautes Tauern	380 F	Hollande	135 F	Hongrie	215 F
Hesse	134 E, F, S	Honduras británica	55 S	Horvatija	136 R
Hessen	134 D, or, Sn	Honduras britannica	55 I	Hrvatska	136 or
High Tauern	380 E	Honduras		Hungary	215 E
Hohe Tauern	380 D, or	britannique	55 F	Hungria	215 S
Holanda	135 S				

I

Iceland	143 E	Inghlitterra	15 I	Islandija	143 R, Sn
Iena	150 I	Inglaterra	15 S	Islas Malvinas	97 S
Iéna	150 F	Inner Mongolia	253 E	Islas Viti	99 S
Ieper	389 or	Innere Mongolei	253 D	Isole dell'	
Ierusalim	151 R	Innsbruck	141 E, F, S, D, or	Ammiragliato	5 I
Iles Falkland	97 F	Insbruk	141 R	Isole Falkland	97 I
Iles Viti	99 F	Ionian Sea	152 E	Isole Figi	99 I
Indes	137 F	Ionijaskoe more	152 R	Ispanija	338 R
Indes Occidentales		Ionisches Meer	152 D	Israel	146 E, S, D
	380 F	Iordan	153 R	Israël	146 F
India	137 E, I	Iordaniya	154 R	Israele	146 I
Indian Ocean	138 E, or	Ipr	389 R	Istanbul	63 or
Indias	137 S	Ireland	142 E	Istra	144 or, Sn
Indias	390 S, or	Irian Barat	392 or	Istria	144 E, S, I
Occidentales		Irian Occidental	392 F	Istrie	144 F
Indie		Irián Occidental	392 S	Istrien	144 D
Occidentali	390 I	Irian Occidentale	392 I	Istrija	144 R
Indien	137 D	Irland	142 D	Italia	145 S, I, or
Indija	137 R, Sn	Irlanda	142 S	Italie	145 F
Indijski Okean	138 R	Irlande	142 F	Italien	145 D
Indischer Ozean	138 D	Irlandia	142 I	Italija	145 R, Sn
Indochina	139 S	Irlandija	142 R	Italy	145 E
Indo-China	139 E, D	Ishrael	146 or	Ityopya	3 or; 95 or
Indó-chine	139 F	Island	143 D	Iudeja	155 R
Indocina	139 I	Island	143 or	Iugoslavia	156 I
Indokitaj	139 R	Islande	143 F	Ivory Coast	317 E

Indonesia	140 E,S,I,or	Islandia	143 S,I	Izmir	320 R,or
Indonezija	140 R,Sn			Izrailj	146 R

J

Jadran	147 or,Sn	Jamajka	148 R,Sn	Japonija	149 R
Jamaica	148 E,S,or	Japan	149 E,D	Jehwed	155 or
Jamaika	148 D	Japon	149 F	Jena	150 E,R,S,D
Jamaïque	148 F	Japón	149 S		or,Sn
Jerusalem	151 E,D	Jourdain	153 F	Jerez	132 S,I,or
Jérusalem	151 F	Judäa	155 D	Julian Alps	158 E
Jerusalén	151 S	Judea	155 E,S	Julijske Alpe	
Jordan	154 E;153 E,D	Judée	155 F		158 or,Sn
Jordán	153 S	Jugoslavija	156 R,or	Julijske Alpy	
Jordania	154 S		Sn		158 R
Jordanie	154 F	Jugoslawien	156 D	Julische Alpen	
Jordanien	154 D	Jugozapadnaja	157 R		158 D
		Afrika		el-Jumhuriyat	
				el-Muttahid	
				el-'Arabijat	394or
				Južnaja Afrika	159R

K

Kaapstad	166 or	Kaspijskoe	more	Kopenhagen	177D,Sn
Kadis	61 R		168 R,or	Korea	178 E,D
Kahira	160 or	Kaspisches Meer	168 D	Koreja	178 R,Sn
Kair	160 R	Kastillien	169 D	Korfu	186 D
Kairo	160 D, Sn	Kastilija	169 R,Sn	Koroška	179 or,Sn
Kalimantan	45 or	Kašmir	170 R,Sn	Korsika	180 R,D
Kambodža	161 R,Sn	Katalonien	171 D	Korun'ja	70 R
Kambodscha	161 D	Katalonija	171 R,Sn	Korunna	70 D
Kamerun	162 R,D,Sn	Këljn	174 R	Krain	182 D
Kampuchéa	161 or	Kejptovn	166 R	Krajna	182 R
Kampuchéa,Lao		Kenterberi	62 R	Krakau	181 D
Viet Nam	139 or	Kérkyra	168 or	Krakov	181 R,Sn
Kanada	163 R,D,Sn	Kibris	68 or	Krakow	181 or
/Der/Kanal	289 D	Kipr	68 R	Kranjskal	182 or,Sn
Kanalzone	164 D	Kitaj	173 R	Kras	183 or,Sn
Kanaren	165 D	Klausenbourg	69 F	Kreml	184 D
Kanarskie ostrova	165 R	Klausenburg	69 D	Kremlin	184 E,F
Kapstadt	166 D	Klausenburgo	39 S	Kremlin	184 S
Karadeniz	75 or	Kleinasien	218 D	Kremlj	184 R,or
Karadeniz bogazi	47 or	Kluž	69 R	Kreta	185 D,Sn
Karintija	179 R	Köbenhavn	177 or	Kréte	185 or
Kärnten	179 D,or	Köln	174 D,or	Krf	186 R,Sn
Karpaten	167 D	Kolosvár	69 E	Krim	187 D,Sn
Karpaty	167 R,or	Kolumbien	175 D	Krit	185 R
Karst	183 E,F,R,D	Kolumbija	175 R,Sn	Kroatien	136 D
Kaschmir	170 D	Konstanca	176 R,Sn	Krym	187 R,or
Kashmer	170 E	Konstanz	176 D,or	Kur	67 R
Kashmir	170 or	Kopengagen	177 R	Kykladen	172 D
				Kykládes nésoi	172or
				Kýpros	68 or

L

La Aia	125 I	Lemberg	211 D	Lituanie	198 F
Labá	188 or,Sn	Leopol	211 S	Lituania	198 S,I

Lac de Constance	41 F	Léopol	211 F	Litva	198 R, Sn
Lac des Quatre-	342 F	Leopoli	211 I	Livan	194 R
Cantons		Letonija	193 S, I, or	Livija	195 R
/Lac/ Léman	400 F, or	Lettland	193 D	Livland	199 D
Lago de Constanza	41 S	Lettonie	193 F	Livonia	199 E, S, I
Lago di Ginebra	400 S	Leuven	206 or	Livonie	199 F
Lago dei Quattro	342 I	Leyde	191 F	Livorno	200 R, D, I, or, Sn
Cantoni		Leyden	191 S, D	Livourne	200 F
Lago de los Cuatro		Liban	194 F	Ljež	196 R
Cantones	342 S	Libano	194 I	Ljubek	207 R
Lago di Costanza	41 I	Libano	194 S	Ljucern	209 R
Lago Lemán	400 S	Libanon	194 D, Sn	Ljuksemburg	208 R
Lago Lemanno	400 I	Libia	195 S, I, or	Ljvov	211 R, or
La Habana	130 or	Libnan	194 or	Loira	202 S, I
La Haya	125 S	Libya	195 E	Loire	202 E, F, D, or
La Haye	125 F	Libyen	195 D	Lombardei	203 D
Lake Lemán	400 E	Liège	196 E	Lombardia	203 I, or
Lake of Geneva	400 E	Liegi	196 I	Lombardia	203 S
Lake of Lucerne	342 E	Lieja	196 S	Lombardie	203 F
La Mancha	289 S	Lietuva	198 or	Lombardija	203 R, Sn
La Manche	289 F, or	Liflandija	199 R, or	Lombardy	203 E
La Manš	289 R	Lila	197 S	London	204 E, R, D, or Sn
Lapland	189 E	Lilj	197 R	Londra	204 I
Laplandija	189 R	Lilla	197 I	Londres	204 F, S
Laponia	189 S	Litte	197 E, F, or, Sn	Lorraine	205 E
Laponie	189 F	Lion	212 R	Lorena	205 S, I
Lappland	189 D, or	Lión	212 S	Lorraine	205 R, or
Lapponia	189 I	Lione	212 I	Losanna	190 I
Latvia	193 E	Liorna	200 S	Losen	190 D
Latvija	193 R	Lipsia	192 S, I	Lotaringija	205 R, Sn
Lausana	190 S	Lisboa	201 S, or	Lothringen	205 D, or
Lausanne	190 E, F, or	Lisbon	201 E	Louvain	206 E, F
Lausitz	210 D	Lisbona	201 I	Lovaina	206 S
Lebanon	194 E	Lisbonne	201 F	Lovana	206 I
Leghorn	200 E	Lissabon	201 R, D	Löwen	206 D
Leida	191 I	Litauen	198 D	Lower Saxony	325 E
Leiden	191 E, or, Sn	Lithouania	198 E	Lozanna	190 R
Leipzig	192 E, F, D, or	Lusacia	210 S	Lozanna	190 R
Lejden	191 R	Lusatia	210 E	Luara	202 R
Lejpcig	192 R	Lusazia	210 I	Luxemburgo	208 S
Lubecca	207 I	Lussemburgo	208 I	Luzern	209 D, or, Sn
Lubeck	207 F, S	Lüttich	196 D	Lužica	210 R, or
Lübeck	207 E, D, or	Luven	206 R	Lwow	211 E, or
Lucerna	209 S, I	Luxembourg	208 R, or	Lybie	195 F
Lucerne	209 E, F	Luxemburg	208 E, D, or	Lyon	212 F, D, or, Sn
Luik	196 or			Lyons	212 E
Lusace	210 F				

M

Maas	213 R, D, or	Manciuria	222 I	Mavrikij	227 R
Macédoine	217 F	Mandchurie	222 F	Mayence	216 E, F
Macedonia	217 E, S, I	Mandschurei	222 D	Mazedonien	217 D
Madeira	214 E, D, or, Sn	Manjčžurija	222 R	Mechelen	220 or
Madejra	214 R	Mantoue	223 F	Mecheln	220 D
Madera	214 S, I	Mantova	223 R, R, I, or, Sn	Mechlin	220 E
Madère	214 F	Mantua	223 S, D	Medinat el	
Maghreb	224 or			Džezir	11 or

Magonza	216 I	Mar Cantábrico	39 S,or	Mediterranean	329 E
Maguncia	216 S	Mar Caspio	168 S	Medio Oriente	
Magyarország	215 or	Mar Egeo	90 S		328 S,I
Mähren	235 D	Mare Caspico	168 I	Mediterranée	329 F
Mailand	229 D	Mare Egeo	90 I	Mediterraneo	329 I
Mainz	216 D,or	Mare Ionico	152 I,or	Mediterráneo	329 S
Maiorca	221 I	Mar Jónico	152 S	Mediterranium	329lat.
Majnc	216 R	Mar Negro	75 S	Mehiko	228 R
Majorca	221 E	Mar Nero	75 I	Méjico	228 S
Majorque	221 F	Maroc	224 F	Meksika	228 R
Makedonija	217R,or,Sn	Marocco	224 I	Melayu	219 or
Malaisie	219 F	Marokko	224 R,D	Mér Caspiennel	168 F
Malaja Azija	218 R	Marruecos	224 S	Mer Egée	90 F
Malajzija	219 F	Marseille	225 F,D,or	Mer Ionienne	152 F
Malasia	219 S	Marseilles	225 E	Mer Noire	75 F
Malaya	219 D	Marsej	225 R	Mer Thyrrénienne	
Malesia	219 I	Marsella	225 S		356 F
Malin	220 R	Marsiglia	225 I	Messico	228 I
Malinas	220 S	Matterhorn	226 E,R,D,	Meuse	213 E,F,or
Malines	220 F,I,Sn		or,Sn	Mexico	228 E,D,or
Maljorka	221 R	Maurice	227 F	Méxique	228 F
Mallaya	219 E	Mauricio	227 S	Middle East	328E,or
Mallorca	221 S,D,or	Mauritius	227 E,D,or,Sn	Milan	229 E,F,R,Sn
Manchuria	222 E,S	Maurizio	227 I	Milano	229 S,I,or
Mjunhen	239 R	Mongolie		Misr	91 or
Mjunster	240 R	Intérieure	253 D	Mittelmeer	329 D
Moçambique	237 or	Mongolische		Mittlerer Osten	
Moldau	230 D	Volksrepublik	232 D		328 D
Moldavia	230 E,S, I	Monguljskaja narodnaja		Mosa	213 S,I
Moldavie	230 F	republika	232 R	Mosca	236 I
Moldavija	230 R,or,Sn	Mon-Senij	234 R	Moscow	236 E,F
Monaco	231 E,D,or	Montblanc	233 E,D	Moscú	236 S
/Principato di/		Mont-Blanc	233 F,or, Sn	Mosel	238 D,or
Monaco	231 I	Mont Cenis	234 E,F,D,or	Mosela	238 S,I
/Principauté de/			Sn	Moselle	238 E,F
Monaco	231 F	Mont Cervin	226 E	Moskau	236 D
Mónaco	231 S	Monte Bianco	233 I	Moskva	236 R,or,Sn
Monaco/di Baviera/		Monte Blanco	233 S	Moyen Orient	328 F
	239 I	Montenegro	74 E,S,D,I	Mozelj	238 R
Monako	231 R,Sn	Monténégro	74 F	Mozambico	237 I
Monblan	233 R	Morava	235 or	Mozambik	237 R,D,Sn
Mongol Ard Uls	232 or	Moravia	235 E,S, I	Mozambique	237E,F,S
Mongolia Interior	253S	Moravie	235 F	München	239D,or,Sn
Mongolia Interiore		Moravija	235 R	Munich	239 E,F,S
	253 I	Morocco	224 E	Munster	240 E,F
Mongolian People's				Múnster	240 S
Republic	232 E			Münster	240 D,or,Sn
				Munster	240 I

N

Nagyszeben	309 R	Nejmagen	249 R	Nimeguen	249 E
Nagyvárád	376 E	Netherlands	250 E	Nimwegen	294 D
Naher Osten	40 D	Neuchatel	246 E,F,S, I	Nippon	149 or
Nancica	241 I		or,Sn	Niza	248 S
Nancy	241 E,F,Sor	Neue Hebriden	256 D	Nizza	248 D,I
Nanjing	242 or	Neuenburg	246 D	Niznaja	
Nankin	242 R,R	Neuseeland	254 D	Saksonija	325 R
Nankin	242 S	Neuyork	247 D	Nju-Iork	247 R
Nanking	242 E,D,Sn	Nevsatelj	246 R	Njurnberg	257 R
Nankino	242 I	New Hebrides	256 E,or	Nordrhein-	
Nansi	241 R	New York	247 E,R,or, Sn	Westfalen	307 D,or

Nanzig	241 D	New Zealand	254 E, or	Norge	252 or
Naples	244 E	Nicca	248 R	Norimburga	257 I
Nāples	244 F	Nice	248 E, F, or	Normandia	251 I
Nápoles	244 S	Niderlandy	250 R	Normandía	251 S
Napoli	244 I, or	Niederlande	205 D	Normandie	251 F, D, or
Neapel	244 D	Niedersachen	325 D, or	Normandija	251 F, Sn
Neapolj	244 R	Nijmegen	249 or, Sn	Normandy	251 E
Near East	40 E	Nimega	249 S, I	North Rhine-	
Nederland	250 or	Nimègue	249 F	Westfalia	307 E
Noruega	252 S	Nouvelle Zemble	255 F	Novi Ebridi	256 I
Norvèga	252 F	Nova Zembla	255 E	Novy Gebridi	256 R
Norvegia	252 I	Novaja Semlja	255 D	Nueva York	247 S
Norvegija	252 R	Novaja Zelandija	254 R	Nueva Zembla	255 S
Norway	252 E	Novaja Zemlja	255 R, or Sn	Nuevas	
Norwegen	252 D	Nova York	247 I	Hébridas	256 S
Nouvelle Zélande	254 F	Nova Zelanda	254 I	Nuremberg	257 E, S, F
Nouvelles				Nürnberg	257 D, or, Sn
Hébrides	256 F				

O

Ober Volta	119 D	Omán Contentadizo	273 S	Orkney Islands	
Objediněnnaja		'Omán es Sulh	273 or		259 E, or
Arabskaja		Oman Quietato	273 I	Orkejskie ostrova	
Respublika	394 R	Oradea Mare	376 S, I, or		259 R
Obör Mongol		Oradja	376 R	Österreich	23 D, or
Zizhiqu	253 or	Orcades	259 F	Ostpreussen	383 Dor
Océan Indien	138 F	Orcades	259 S	Ostrova	
Oceano Indiano	138 I	/Isole/ Orcadi	259 I	Admirateljstva	5 R
Océano Indico	138 S	Orkadische Inseln	259 D	Ostrova Fidži	199 R
Ognennaja Zemlja	258 R			Ouzbédie	371 F
Olanda	135 I				

P

/Oceano/Pacifico	260 I	Pays basque	30 F	Perù	266 I
Pacífico	260 S	Pazifik	260 D	Perudža	267 R
Pacific /Ocean/	260 E or	Pech	264 S	Perugia	267 E, D, I
Pacifique/Océan/	260 F	Pechino	265 I		or, Sn
Padova	262 I, or, Sn	Pecs	264 E	Perusa	267 S
Padua	262 E, S, D	Pécs	264 or	Pfaljc	269 R
Paduja	262 R	Peč	264 R	Pfalz	269 D, or, Sn
Paese del Baschi	30 I	Peiping	265 E	Piacenza	270 E, D, I
Paesi Bassi	250 I	Pekin	265 R		or, Sn
Países Bajos	250 S	Pékin	265 F	Pirenei	271 R, I
Palatinado	269 S	Peking	265 S	Pirineos	271 S, or
Palatinat	269 F, /sn/	Peking	265 D, Sn	Pjancenca	270 R
Palatinate	269 E	Pérrou	266 F	Placencia	270 S
Palatinato	269 I	Pérouse	267 F	Plaisance	270 F
Parigi	263 I	Perse	268 F	Po	261 E, R, S, D, I, or
Paris	263 E, F, D, or	Persia	268 E, S, I	Pô	261 F
París	263 S	Persien	268 D	Poland	272 E
Pariž	263 R	Persija	268 R	Polen	272 D
Pays-Bas	250 F	Peru	266 E, R, D, Sn	Poljša	272 R
Pomerania	274 E, S, I	Perú	266 S	Pologne	272 F
Poméranie	274 F	Pozsony	248 madz.	Polonia	272 S, I
Pommern	274 D, or	Prag	280 D	Polska	272 or

Pomurje	274 R	Praga	280 R,S,I,Sn	Próximo Oriente	40 S
Portogallo	276 I	Prague	280 E, F	Prusia	282 S
Portugal	276 E, F	Praha	280 or	Prusia Occidental	391 S
	S,D,or	Presbourg	48 F	Prusia Oriental	383 S
Portugalija	276 R	Presburgo	48 S	Prusse	282 F
Portugiesisch		Pressburg	48 D	Prusse Occidentale	391 F
Guiné	277 D	Preussen	282 D,or	Prusse Orientale	383 F
Portuguese		Proche Orient	40 F	Prussia	282 E, I
Guinea	277 D	Prossimo Oriente		Prussia	
Posen	279 D, I		40 I	Occidentale	391 I
Poznan	279 E,F, S	Provans	281 R	Prussia Orientale	383 I
Poznań	279 or	Provence	281 E,F, S	Prussija	282 R
Poznanj	279 R, Sn		D,or	Pyrenaen	271 D
		Provenza	281 S,I	Pyrenees	271 E
				Pyrénées	271 E, or

Q

el Quds 151 or

R

Rätien	285 D,or	Rona	287 R	Rheinland	275 D,or
Ratisbon	283 E	República áraba		Rhénanie	275 F
Ratisbona	284 S	unida	394 S	Rhénanie du Nord-	
Ratisbonne	284 F	República	81 S, or	Westphalie	275 F
RDA	243 F,S	Dominicana		Rhétie	285 F
RDG	243 I	República popular		Rhin	284 F
Regensburg	283 R,	mongólica	232 S	Rhine	284 E
	D,or, Sn	République arabe		Rhineland	275 E
Regensburgo	283 I	unie	294 F	Rhodes	288 E,F
Région de la		République		Rhodos	288 D
Sarre	278 F	Dominicaine	81 F	Rhone	287 E,D
Rejn	284 R	République populaire		Rhône	287 F, or
Rejnskaja		de Mongolie	232 F	Rim	286 F, Sn
oblast	275 R	République		Rin	284 S
Renanie	275 S,I	Sud-Aricaine	159 F	Rjugen	291 R
Renanie Septentri-		Rétia	285 S	Roano	291 I
onal-Westfalia		Retija	285 R,Sn	Rodano	287 I
	307 S	Reval	347 F,S	Ródano	287 S
Renania Settentri-		Revel	347 E	Rodas	288 S
onale Vestfalija		Revelj	347 R	Rodi	288 I
	307 I	Rezia	285 I	Rodos	288 R,Sn
Reno	284 I	RFA	396 E, S	Ródos	288 or
Repubblica		RFG	396 I	Rom	286 D
Araba Unita	394 I	Rhaetia	285 E	Rusia blanca	32 S
Repubblica		Rhein	284 Dor	Russia	292 E, I
Dominicana	81 I	Rossija	292 R,or	Russia bianca	32 I
Repubblica Popola-		Roumanie	290 F	Russie	292 F
re Mongolese	232 I	Rügen	291 E,E,or	Russland	292 D
Roma	286 S,I,or	Rügen	291 F, S	Ryssel	197 D
Romania	290 E	Rumania	290 S,I		
Romaina	290 or	Rumänien	290 D		
Rome	286 E, F	Rusia	292 S		
Romyinja	290 R				

S

Saar 278 F Sankt-Gotthard 296 D Schwaben 343 D,or

Saargebiet	278 or	Sankt-Gotthard	296 D	Schwaben	343 D, or
Saarland	278 E, D	Saragossa	393 D	Schwarzes Meer	75 D
Saboya	301 S	Saragosse	393 F	Schwarzwald	303 D, or, Sn
Sachsen	298 D, or	Saragozza	393 I	Schweden	344 D
Sagonte	293 F	Sardaigne	297 F	Schweiz	345 D, or
Sagunt	293 E	Sardagna	297 I, or	Schwitz	304 E, F
Sagunto	293 R, S, I, or	Sardinia	297 E	Schwytz	304 S
Saguntum	293 D	Sardinien	297 D	Schwyz	304 D, or, Sn
Saint-Bernard	334 F, or	Sardinija	297 R, Sn	Sciaffusa	302 I
Saint-Gall	295 F	Sassonia	298 I	Scotland	336 E, or
Saint-Gothard	296 F	Sassonia bassa	325 I	Scozia	336 I
Sajonia	298 S	Saudi Arabia	299 E	Scutari	314 E, D, I
Sajonia baja	325 S	Saudisch Arabien	299 D	Scutari d'Albanie	314 F
Saksonija	298 R	Saudovskaja		Seine	306 E, F, D, or
Salisburgo	294 I	Aravija	299 R	Sekesfehervar	331 R
Salonica	322 E	Sava	300 R, S, I, or, Sn	Selva negra	303 S
Salónica	322 S	Save	300 E, F, D	Selva nera	303 I
Salonicco	322 I	Savoia	301 I, or	Semigradje	305 R
Saloniki	322 D	Savoie	301 F, or	Sempione	312 I
Salonique	322 F	Savoja	301 R, Sn	Sena	306 R, S, Sn
Salzbourg	294 F	Savoy	301 E	Senna	306 I
Salzburg	294 E, D, or Sn	Savoyen	301 D	Serbia	327 E, I
Salzburgo	294 S	Saxonie	298 F	Serbien	327 F
San Bernardo	334 S	Saxony	298 E	Serbija	327 D
San Bernard/in/o	344 I	Scandinavia	315 E, I	Servia	327 R
San Gallo	295 I	Scandinavie	315 F	Severnyj Rejn-	327 S
San Gotardo	296 S	Schaffhausen	302 D, or	Vestfalija	307 R
San Gottardo	296 I	Schaffhouse	302 E, F, S	Sevilja	308 R, Sn
Sankt-Bernard	334 R	Schelde	335 D, or	Sevilla	308 E, S, D, or
Sankt-Bernhard	334 D	Scheldt	335 E	Séville	308 F
Sankt-Gallen	295 R, D	Schlesien	337 D	Shark el Adná	40 or
	or, Sn	Schottland	336 D	Steiermark	341 D
Sankt-Gotgard	296 R	Smirnia	320 I	St. Gall	395 E, S
s'Hertogenbosch	133 or	Smyrna	320 E, D	St. Gothard	296 E, or
Shkodër	314 or	Smyrne	320 F	Stiria	341 I
Shquipëri	7 or	Soedinennye Staty		Stoccarda	333 I
Sibiria	310 E, S, I	Ameriki	395 R	Stocolma	330 I
Sibérie	310 F	Soletta	321 I	Stockholm	330 E, F, D
Sibirien	310 D	Soleure	321 E, F, S		Sn, or
Sibirj	310 R	Solothurn	321 D, or, Sn	Stokgoljm	330 R
Sibirj/skoe/	310 or	Solunj	322 R	Strasbourg	332 F, or, Sn
Sibiu	309 E, F, S, I, or	Souabe	343 F	Strasbur	332 R
Sicilija	311 S, I, or	Souriyë	313 or	Strasburg	332 E
Sicile	311 F	South Africa	159 E	Strasburgo	332 I
Sicilija	311 R, Sn	South-West Africa	157 E	Strassburg	332 D, or
Sicily	311 E	Sovetskij Sojuz	323 R, or	Stuhlweissenburg	331 D
Siebenbürgen	305 D	Soviet Union	323 E	Stuttgart	333 E, F, D
Silesia	337 E, S, I	Sowietunion	323 D		or, Sn
Silésie	337 F	Spagna	338 I	Styria	341 E
Silezija	337 R	Spain	338 E	Styrie	341 F
Simplon	312 E, F, R, D,	Spanien	338 D	Sud-Africa	159 I
	or, Sn	Spanisch Guiné	339 D	Südafrika	159 D
Simplón	312 S	Spanish Guinea	339 E	Sudoeste Africano	157 S
Siria	313 S	Speier	324 E, D, or, Sn	Sud-Oest Africain	157 F
Sirija	313 R, Sn	Spira	324 I	Sudovest Africano	157 I
Siviglia	308 I	Spire	324 F	Südwestafrika	157 D
Sizilien	311 D	Spitsbergen	340 E, or		
Skandinavien	315 or	Spitzberg	340 S		
Skandinavien	315 D	Spitzbergen	340 D, F		
Skandinavija	315 R, Sn	Spitzberghi	340 I		
Skutari	314 R	Spree	326 I		

Slavonia	316 E, I	Spre	326 E, S, D, or, Sn	Suecia	344 S
Slavonie	316 F	Sprée	326 F	Suède	344 F
Slavonija	316 R, or, Sn	Srednij Vostok	328 R	Sud-Afrika	159 or
Slawonien	316 D	Sredozemnoe more	329 R	Suidwes-Afrika	157 or
Slovacchia	318 I	Sri-lanka	64 or	Suisse	345 F, or
Slovakia	318 E	SSSR	397 R, or	Sulawesi	65 or
Slovakija	318 R	Stambolo	63 I	Suomi	100 or
Slovaquie	318 F	Stamboul	63 E, F	Svalbard	340 R
Slovenia	319 E, I	Stambul	63 D	Svevia	343 I
Slovénie	319 F	Stati Uniti dell'		Sverige	344 or
Slovenija	319 R, or, Sn	America	395 I	Svezia	344 I
Slovensko	318 or	St. Bernard	334 E	Svitto	304 I
Slowakei	318 D	Swabia	343 E, S	Suiza	345 S
Slowenien	319 D	Sweden	344 E	Svizzera	345 I, or
Switzerland	345 E	Schweiz	345 D, or	Szekešfehervar	
Syria	313 E	Syrie	313 F		311 E, S
		Syrien	313 D	Székesfehérvár	331 or

Š

Šafhauzen	302 R	Špre	326 R	Švarcvaljd	303 F
Šeljda	335 R	Štajerska	341 or	Švecija	344 R
Šlask	337 or	Štirija	341 R	Švejcarija	345 R
Šotlandija	336 R	Štuttgart	333 R	Švic	304 R
Spajer	324 F	Svaben	343 R		

T

Taehan	178 or	Terranova	255 I	Tirollo	357 I
Tage	346 F	Terre de Feu	258 F	/Mar/Tirreno	356 S
Tago	346 R, I	Territorio della		/Mare/Tirreno	356 I, or
Tagus	346 E	Saar	278 I	Tirrenskoe more	356 R
Tajo	346 S, D, or, Sn	Territorio del		Tjubingen	366 R
Tallin	347 D	Saar	278 S	Tjuringija	370 R
Tallino	347 I	Tesino	353 S	Tolosa	359 S, I
Tallin	347 or	Tessin	353 F, R, D, Sn	Torino	369 I, or
Támesis	352 S	Tevere	355 I, or	Toscana	358 S, I, or
Tamigi	352 I	Thames	352 E, or	Toscane	358 F
Tamise	352 F	The Hague	125 E	Toškana	358 R, D, Sn
Tanger	348 F, D, Sn	Themse	352 D	Toulouse	359 E, F, D, or
Tánger	348 S	Thessalonikē	322 Or	Tounisia	367 or
Tangeri	348 I	Thrace	361 F	Tours	360 E, F, D, or, Sn
Tangier	348 E	Thracia	361 E	Tracia	361 S, I
Tanja	348 or	Thraké	361 or	Transilvania	
Tanzer	348 R	Thrazien	361 D		305 S, I, or
Taranto	349 E, R, I, or	Thurgau	354 E, D, or	Transylvania	305 E
Tarent	349 D, Sn	Thurgovie	354 F	Transylvanie	305 F
Tarente	349 F	Thuringe	370 F	Trent	362 E
Tarento	349 S	Thüringen	370 D, or	Trente	362 F
Tartu	350 E, R, S, I, or, Sn	Thuringia	370 E	Trentin	363 F
Tchécoslovaquie	72 F	Tiber	355 E, D	Trentine	363 E
Techeran	351 D	Tíber	355 S	Trentino	363 R, S, I, or
Tegeran	351 R	Tibr	355 R	Trento	362 R, S, I, or
Teherán	351 S	Tibre	355 F	Trient	362 D
Téhéran	351 F	Ticino	353 E, I, or	Trientinum	363 D
Teherano	351 I	Tierra del		Treveri	364 I
Tehran	351 E, or	Fuego	358 E, S, or	Tréveris	364 S
		Tihij Okean	260 F	Treves	364 E

Temza	352 R, Sn	Tirol	357 S, D, or	Trèves	364 F
Terra del Fuoco	258 I	Tirolj	357 R	Trier	364 R, D, or, Sn
Triest	365 R, D	Tunis	367 R	Türkei	368 D
Trieste	365 E, F, S, I, or	Tunisia	367 E, I	Turkey	368 E
Trst	365 or	Tunisie	367 F	Türkiye	368 or
Trucial Oman	273 E, F	Tur	360 R	Turone	360 I
Tschechoslowakei	72 D	Turchia	368 I	Turquia	368 S
Tubinga	366 I	Turcija	368 R	Turquie	368 F
Tubingen	366 E, S	Turgau	354 R	Turs	360 S
Tübingen	366 D, or, Sn	Turgovia	354 S, I	Tuscany	358 E
Tubingue	366 F	Turin	369 E, F, R, D, Sn	Tyrol	357 E, F
Tuluza	359 F	Turin	369 S	Tyrrhenian /Sea/	356 E
Tunesien	367 D	Turinghia	370 I	/Mer/Tyrrhénienne	356 F
		Turingia	370 S	Tyrrhenisches Meer	356 D

U

U3ljs	385 R	Unione Sovietica	URSS	397 F, S, I
Ungarn	215 D		Usbekistan	371 D
Ungheria	215 I	United Arab	Usbekistan	371 S
Union Soviétique	323 F	Republic	Usbekistano	371 I
Unión Soviética	323 S	United States of	USSR	397 E, D
Unión Sudafricana	159 S	America	Uzbekistan	371 E, R, or, Sn
		Upper Volta		
		Urdunnijah		153 or

V

Valais	386 E, F, S, or	Vena	87 R	Vestfalijs	378 R, Sn
Vale	386 R	Venecia	34 S	Vest-Indija	390 R
Valence	372 F	Venecija	34 R	Viena	87 S
Valencia	372 E, S, or, Sn	Venedig	34 D	Vienna	87 E, I
Valencijs	372 R	Venezia	34 I, or	Vienne	87 F
Valenza	372 I	Vengrija	215 R	Vierwaldstätter	342 D, or
Valenzia	372 D	Venice	34 E	See	166 F
Vallese	386 I	Venise	34 F	Ville du Cap	388 I
Varsavia	373 I	Vereinigte Arabische	394 D	Virzburgo	379 R, Sn
Varsovia	373 S	Republik	395 D	Visokie Tury	380 R
Varsovie	373 F	Vereinigte Staaten	395 D	Vistola	379 I
Varsava	373 F, Sn	von Amerika	377 E, F, Sn, D, or	Vistula	379 E
Vascongades	30 S	Verhnaja Voljtall	377 I	Vislula	379 S
Vatican City	374 E	Versailles	377 E, F, Sn, D, or	Vistule	379 F
Vatikanskij gorod	374 R	Versaljs	377 R	Vjurburg	388 R
Vatikanstadt	374 D	Versalles	377 S	Vlaanderen	101 or
Vaud	384 E, F, S, or	Vestfalia	378 I	Vlissingen	102 D, or
Vaudo	384 I	Vestfalia	378 S	Vnutrennaja	253 R
Velikobritanija	375 R	Volta Superiore	119 I	Mongolija	381 I
Vo	384 R	Vormazia	387 I	Vosgi	381 E, F, or
Vogesien	381 D	Vorms	387 R	Vosgos	381 S
Vogezy	381 R			Vostocnaja	383 R
Volta Superior	119 S			Prusija	

W

Waadt	384 D,or,Sn	Westfalia	378 E	White Russia	32 E
Wales	385 E,D,or, Sn	Westindien	390 D	Wien	87 D,or
Wallis	386 D,or, Sn	West Indies	390 E	Wisła	379or
Warsaw	373 E	Westirian	392 D	Worms	387 E,F,S,D,or
Warschau	373 D	West Irian	392 E	Wroclaw	382 E,F,S,I
Warszawa	373 or	Westphalie	378 F	Wroclaw	382 or
Weichsel	379 D	Westpreussen	391 D,or	Wurtzbourg	388 F
Weissrussland	32 D	West Prussia	391 E	Wurtzburgo	388 S
Westfalen	378 D,or			Würzburg	388 E,D,or,Sn

X

Xeres	132 E	Xérès	132 F
-------	-------	-------	-------

Y

Yahūdīya	155 or	Ypres	389 E,F,S,I,Sn	Yugoeslavia	156 S
Yerushalayim	151 or	Yougoslavie	156 F	Yugoslavia	156 E
Ypern	389 D				

Z

Zaljcburg	294 R	Zhong guo	173 or	Zone du Canal	164 F
Zapadnaja		Zoloturn	321 R	Zurich	398 E,R,S
Prussija	391 R	Zona del Canal	164 S	Zürich	398 D,or,Sn
Zapadnyj Irian	392 R	Zona del Canale	164 I	Zurigo	398 I
Zaragoza	393 E,R,S,or	Zona kanalskaja	164 R	Zypern	68 D
Zelendia Nueva	254 S				

Ž

Ženeva	399 R,Sn	Ženevskoe ozero	400 R
--------	----------	-----------------	-------

Legenda za jezike:

Sn = slovenščina, E = angleščina, F = francoščina, R = ruščina,
S = španščina, D = nemščina, I = italijanščina, - or = original
=====

++++++
V zadnjem času sta umrla dva naša člana:
prevajalec Zdenko PAPEŽ iz Ljubljane in
sodni tolmač Josip VARACHA iz Kranja.
++++++

V S E B I N A

Str.

- Predgovor uredništva	1
- Beseda odgovornega urednika	2
- Dr. J. Golias: Poskus kontrastne analize znanstvenega in leposlovnega prevajanja	3
- J.G.: A Contrastive Analysis of Scientific and of Literary Translation	8
- J.G.: Une analyse contrastée des traductions scientifiques et littéraires	13
- J.G.: Jezikoslovje in slovensko prevajalstvo	16
- M. Rode: Simultano prevajanje	23
- Otto Back: Der Übersetzer und die Sprachwissenschaft .	27
- V. Jesenik: Namesto klasične kritike prevode - paralele	35
- V.J.: Slovenščina v javnosti	38
- L. Baumgartner: Sprachschwierigkeiten und Wortschreibung	41
- Ivan Hubad: 400 zemljepisnih imen v 6 do 7 jezikih . . .	45

DROBIŽ

- Les pays (en voie de) développement	14
- Zanimiv odgovor	15
- Le consensus	22
- Deutsch ist schwer	34
- Soldaten	43
- Stari toni v Madridu	46

Voir page 22 quelques mots sur les articles en slovène, allemand, anglais, français de ce numéro des "MOSTOVI" (LES PONTS).

=====

Izdaja: Društvo znanstvenih in tehničnih prevajalcev Slovenije
(Association des Traducteurs Scientifiques et Techniques de Slove
nie), 61000 Ljubljana, Resljeva 16/I, tel. (061) 317-862.
Urejuje uredniški odbor: Golias-Knez-Jesenik.

